

Açıklamalı, Örnekli, Uygulamalı

ÖZEL
BASKI

VERGİ AFFI REHBERİ

SORULARLA 7440 SAYILI AF VE MATRAH ARTIRIM YASASI KİTAPÇIĞI

MUHAMMED KUTUB BAĞIRGAN
EMA YMM A.Ş. VERGİ DİREKTÖRÜ

MuhasebeTR
Türkiye'nin Muhasebe Sitesi

EMA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK DENETİM VE DANIŞMANLIK A.Ş.

MuhasebeTR.com internet sitesi üyelerine özel hazırlanmıştır!

VERGİ AFFI REHBERİ

(SORULARLA 7440 SAYILI AF VE
MATRAH ARTIRIM YASASI KİTAPÇIĞI)

Muhammed Kutub BAĞIRGAN
EMA YMM A.Ş. VERGİ DİREKTÖRÜ

MuhasebeTR
Türkiye'nin Muhasebe Sitesi

 EMA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK DENETİM VE DANIŞMANLIK A.Ş.

www.MuhasebeTR.com internet sitesi üyelerine özel hazırlanmıştır.
Kaynak gösterilse dahi internette veya basılı ortamda dağıtılması ve
yayınlanması yasaktır.

www.muhasetr.com

ÖZGEÇMİŞ

Muhammed Kutub BAĞIRGAN

Yazar,1987 yılında Kayseri'de doğmuştur. İlk, orta ve lise eğitimini Kayseri'de tamamladıktan sonra Anadolu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme bölümünde lisans eğitimini alarak mezun olmuştur.

Özel şirketlerin muhasebe birimlerinde bir müddet çalıştıktan sonra, Antalya Vergi Dairesi Başkanlığı'nda Gelir Uzman Yardımcısı olarak kamu görevine başlamıştır.

Daha sonra Vergi Denetim Kurulu'na Müfettiş olarak atanarak, Ankara, Kayseri, Konya, Nevşehir, Niğde ve İstanbul illerinde çeşitli sektörlere yönelik inceleme ve koordinatörlük görevini üstlenmiştir.

Yazar, bilgi ve deneyimini özel sektöre yansıtmak amacıyla kamudaki görevinden istifa ederek, EMA Yeminli Mali Müşavirlik Denetim ve Danışmanlık A.Ş.'nde Vergi Direktörü olarak çalışmaya başlamıştır. Yazarın birçok dergide makale, mali/muhasebe sitelerinde köşe yazısı bulunmakla beraber, Vergi Müfettişleri Derneğinin basılı yayını olan "Vergi Raporu" dergisinde de hakemlik görevini yürütmektedir. Yazarın, "7326 Vergi Affı Rehberi"(dijital kitap), "İnşaat İşlerinde Vergi, Muhasebe ve KDV İade Uygulamaları" ve "Vergi İncelemesi" başlıklı yayımlanmış üç (3) adet kitabı bulunmaktadır. Ayrıca yazar, TÜRMOB'un açmış olduğu sınavlarda başarı göstererek, 2019/1 döneminde Yeminli Mali Müşavir ruhsatını almaya hak kazanmıştır.

YAYINEVİ

MUHASEBE KİTAPLARI A.Ş.

Fethiye Mah. Alev Sok. No:5 Meşale Evleri B Blok D:1
Nilüfer / BURSA

Telefon: 0224 – 221 88 54

Web: www.muhasetr.com

E-posta: iletisim@muhasetr.com

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	1
BAŞLARKEN	18
KANUN KAPSAMI VE GENEL HUSUSLAR	20
Kanunun Yayım Tarihi Nedir?	20
Af/Yapılandırma Kapsamına Hangi İdarelerin Alacakları Girmektedir? ...	20
Kanun Kapsamında Hangi Tarihten Önceki Dönemlere İlişkin Alacaklar Yapılandırılabilir?	21
Vergilendirme Dönemi Aylık Olarak Belirlenen Mükellefiyetler İçin Durum Nasıl Tespit Edilecek?	22
Vergilendirme Dönemi 3 Aylık Olarak Belirlenen Mükellefiyetler İçin Durum Nasıl Tespit Edilecek?	22
2022 Yılı Geçici Vergi Beyanları İçin Durum Nasıl Tespit Edilecek?	23
Yıllık Beyanname İle Beyan Edilen Gelir Ve Kurumlar Vergisi Mükellefiyetleri İçin Durum Nasıl Tespit Edilecek?	23
Tasfiye Dönemine İlişkin Olarak Verilmesi Gereken Beyannameler İçin Durum Nasıl Tespit Edilecek?	23
2022 yılı Kıst Dönemlere İlişkin Olarak Verilmesi Gereken Beyannameler İçin Durum Nasıl Tespit Edilecek?	24
Veraset Ve İntikal Vergisi Mükellefiyetlerinde Verilmesi Gereken Beyannameler İçin Durum Nasıl Tespit Edilecek?	24
Hangi Tarihe Kadar Ödenmemiş Alacaklar Kanun Kapsamı Dahilindedir?	24
Kanun Kapsamında Yapılandırılabilir VUK'a Bağlı Alacaklar Nelerdir?	24
Kanun Kapsamında Yapılandırılabilir İdari Para Cezaları Nelerdir? ..	25
VUK Kapsamında Takip Edilen Alacaklar İle İdari Para Cezaları Dışında HMB Tahsil Dairelerince Takip Edilen Diğer Alacaklar Kanun Kapsamında Yapılandırılabilir Midir?	26
Gümrük Vergisi Kanunu Ve Gümrük Yükümlülüğü Doğan Alacaklar Kapsamı Dahilinde Midir?.....	27

Sosyal Güvenlik Kurumunca Takip Edilen Ve Yasa Kapsamına Girecek Olan Alacaklar Nelerdir?.....	27
İlgili Kanunlarca Takip Edilen Damga Vergisi, Özel İşlem Vergisi Ve Eğitime Katkı Payı Ve MTV Borçları Yasa Kapsamına Dahil Midir?	28
İl Özel İdarelerince Takip Edilen Alacaklar Yasa Kapsamına Dahil Midir?	28
Belediyelerce Takip Edilen Alacaklar Yasa Kapsamına Dahil Midir Ve Dahil İse Bu Alacaklar Nelerdir?	29
Yatırım İzleme Ve Koordinasyon Başkanlıklarının (YİKOB) Alacakları Yasa Kapsamına Dahil Midir?	30
Yasa Kapsamında İşletme Kayıtları Düzeltilebilecek Midir?	31
Kayıtlar Üzerinde Düzeltilme İmkânı Bulunan Varlıklar Nelerdir?	31

KESİNLEŞMİŞ ALACAKLARIN YAPILANDIRILMASI..... 32

Kesinleşmiş Alacak Nedir?	32
Bu Madde Kapsamında Yapılandırılacak Alacaklar Nelerdir?	33
Kapsam Dahilinde Olan Alacanın Hangi Tarihe Kadar Ödenmemiş Veya Ödeme Süresi Geçmemiş Olması Gerekmemektedir?	33
SMMM Veya YMM'ler Mütessesil Sorumlu Olunan Alacaklar İçin Başvurabilirler Mi?	33
Adi Ve Kollektif Şirketlerde Ortak Olanlar Şirket Borcu İçin Başvurabilirler Mi?	34
İflası Açılan Şirketlerde Başvuruyu Kim Yapar?.....	34
Kapsam Dahilindeki Vergi Asıllarının Ne Kadarının Ödenmesi Gerekmemektedir?	35
Aslı Dışında Borçlular Tarafından Ödenmesi Gereken Diğer Yükümlülükler Nelerdir?	35
Madde Hükmüne Göre Yapılandırılacak Alacak Tutarı Toplamı Nedir? ..	35
Yapılandırmada Esas Alınacak Yİ-ÜFE Aylık Değişim Oranı Nedir ve Yİ-ÜFE Nasıl Hesaplanır?	36
Yİ-ÜFE'nin Esas Alınacağı Vade Tarihleri Nelerdir?	36
Yİ-ÜFE Hangi Tutar Üzerinden Hesaplanır?	37
Yİ-ÜFE'ye Göre Hesaplanacak Tutarın Tamamının Ödenmesi Durumunda Borçlunun Avantajı Nedir?.....	37
Ödenmemiş Alacanın Sadece Fer'i Alacıklardan İbaret Olması Halinde Ödeme Şartları Ve Silinen Alacaklar Nelerdir?	37
Vergi Aslının ve Yİ-ÜFE Tutarının Tamamının Ödenmesi Halinde Vergi Aslına Bağlı Cezalar Ne Olacak?	38
Uzlaşılan Alacakların Yapılandırılması Halinde Ayrıca VUK-376 "Cezada İndirim" Müessesinden Faydalanılabilir Mi?	38

Uzlaşma Olmaksızın VUK-376 “Cezada İndirim” Müessesinden Faydalanılan Alacakların Yapılandırılması Mümkün mü?	38
İhtirazi Kayıtlı Verilen Beyannameler Üzerinden Tahakkuk Eden Vergi Asılları İçinde Yukardaki Hükümler Uygulanır mı?	39
Vergi Aslına Bağlı Olmayan Vergi Cezaları Hakkında Nasıl İşlem Tesis Edilecek?	39
Vergi Aslına Bağlı Olmaksızın İştirak Nedeniyle Kesilen Vergi Cezaları Hakkında Nasıl İşlem Tesis Edilecek?	40
İdari Para Cezaları ve Tahsil Dairelerince Takip Edilen Diğer Alacaklara İlişkin Nasıl İşlem Tesis Edilecek?	40
Belediye Gelirleri Kanununa Göre Tahsili Gereken Ücret ve Paylar İle Su, Atık Su ve Katı Atık Ücreti Alacakları, Çevre Kanunu Kapsamında Tahsili Gereken Katı Atık Ücreti ile YİKOB'lar Hakkında Nasıl İşlem Tesis Edilecek?	41
Başvuru Hangi Tarihe Kadar Yapılmalıdır?	41
Başvuru Süresi Uzatılabilir mi?	42
Tüzel Kişiler Ya Da Tüzel Kişiliği Haiz Olmayan Teşekküllerde Başvuruyu Kim Yapar?	42
Kesinleşmiş Olan Borç İçin Nereye Başvurmalıdır?	42
Yargı Kararıyla Kesinleşip Tebligat Yapılmayan Alacaklar Hakkında Nasıl İşlem Yapılacak?	43
Ödeme Emrine Karşı Dava Açılmış İse Yasadan Nasıl Faydalanılabilir?	44
Ödemeye Hangi Tarih İtibariyle Başlanacak?	44
Ödeme Süresi Uzatılabilir mi?	44
Deprem Bölgesinde Bulunan Mükellefler İçin Yasal Başvuru ve Ödeme Süresi Nedir?	45
Taksitle Ödeme İmkânı Var mı?	46
Borçlar Azami Kaç Taksitle Ödenebilir?	46
Tercih Edilen Taksit Süresinden Daha Uzun Sürede Ödeme Yapılabilir mi?	46
Taksit Sayısına İlişkin Bir Tercihle Bulunulabileceği mi?	46
Taksitle Ödeme Seçeneğinin Seçilmesi Halinde Ek Külfet Ne Olacak?	47
Taksit Sayısına Göre Katsayı Oranları Nelerdir?	47
Seçilen Taksit Süresinden Daha Kısa Sürede Ödeme Yapma İmkânı Var mı Avantajı Nedir?	48
Hesaplanan Tutarların Peşin Ödenmek İstenmesi Halinde Borçlunun Avantajı Ne Olacak?	48
İlk Taksit Ödeme Süresi İçinde Parçalar Halinde Ödeme Yapılırsa İndirim Olur mu?	49

Peşin Ödemenin Seçilmiş Olmasına Rağmen 30 Haziran 2023'e Kadar Ödenmemesi Halinde Ne Olur?	49
Kredi Kartı İle Ödeme İmkanı Var Mı?	49
Af Kapsamında Yapmış Olunan Başvuru Nasıl İHLAL Olmaz?	50
Af Kapsamında Yapmış Olunan Başvuru Nasıl İHLAL Olur?.....	51
Vergi Dairesi Nezdinde İade Alacağı'nın Yapılandırılan Borca Mahsubu Mümkün Mü?.....	51
Daha Önce Mahsuben İadesi İstenen Borçlar İçin Af Hükümlerinden Faydalanılabilir Mi?.....	53
Pişmanlık İle Verilen Beyannameye İlişkin Ödeme Şartlarının İhlal Edilmesi veya Ödeme Süresinin Geçmemiş Olması Halinde Ortaya Çıkan Alacaklar İçin Bu Maddeden Faydalanılabilir Mi?	53
Uzlaşma Hükümlerinden Faydalanılarak Uzlaşılan Alacakların Ödeme Süresi Geçmemiş Olanlar Bu Maddeden Faydalanılabilir Mi?.....	54
Yargı Kararıyla Kesinleşmiş Ancak Borçluya Henüz Tebliğ Edilmemiş (Ödeme Süresi Belirlenmemiş) Alacaklar Bu Maddeden Faydalanılabilir Mi?	54
Vuk 379. Maddesinden (Kanun Yolundan Vazgeçme) Yararlanarak Kanunun Yayımı Tarihi İtibarıyla Davadan Tamamen Feragat Edilerek Anılan Maddeye Göre Tahakkuk Eden Vergi Ve/Veya Vergi Cezaları İçin Bu Maddeden Faydalanılabilir Mi?.....	55
Bu Madde Hükümlerinden Faydalanan Borçlularca Ayrıca VUK 379/2 Fırkası Kapsamında İlave İndirim Yapılır Mi?.....	56
Bu Madde Hükümlerinden Faydalanan Borçlularca Ayrıca Yargı Yoluna Başvurulabilir Mi?	56
Daha Önce Açılan Davalardan Vazgeçilmesi Halinde Yargılama Ücretlerinin Durumu Ne Olacak?.....	57
Kanun Hükmüne Göre Başvurulan Alacaklar İçin İdarece Dava Açılabilir Mi?	57
İhtirazi Kayıtlı Beyan Edilen Vergiler İçin Nasıl İşlem Yapılacak?.....	57
Ödeme Emrine Karşı Açılan Davalar İçin Bu Madde Hükümlerinden Faydalanılabilir Mi?.....	58
7256 ve 7326 Sayılı Af Yasalarından Faydalanıp Ödemesi Devam Edenler Bu Maddeden Faydalanılabilir Mi?	58
7256 ve 7326 Sayılı Sayılı Kanunlar Kapsamında Ödenen Tutarlar Ne Olacak İade Olur Mu?.....	59
6736, 7020 ve 7143 Sayılı Af Yasalarından Faydalanıp Ödemesi Devam Edenler Bu Maddeden Faydalanılabilir Mi?.....	60
Önceki Yapılandırmaları İhlal Edenler Yeni Yapılandırma Yasasından Faydalanabilecekler Mi?.....	60

6183 Sayılı Kanun ve Diğer Kanunlar Uyarınca Tecil Edilip De Tecil Şartlarına Uygun Olarak Ödenmekte Olan Alacaklar Yeni Yapılandırma Yasasından Faydalanabilecekler Mi?.....	60
Kanunun Yayımlı Tarihinden Sonraki Süreler İçin Faiz, Gecikme Zammı, Gecikme Cezası Gibi Fer'i Amme Alacağı Hesaplanır Mı?.....	61
Kanuna Göre Ödenecek Alacaklarla İlgili Olarak Tatbik Edilen Hacizler Hakkında Nasıl İşlem Tesis Edilecektir?	61
Kanuna Göre Ödenecek Alacaklarla İlgili Tatbik Edilen Hacizlere Konu Mallar Satılabilir Mi?	62
Bu Madde Kapsamında Yapılandırılan Alacaklar Sonrası "Borcu Yoktur Yazısı" Alınabilir Mi?.....	62
Vergi İncelemelerinin Hangi Safhasında Bu Madde Hükümünden Faydalanılabilir?	62
Yapılandırma Sonucu Muhasebe Kayıtları Nasıl Olacak?	63
Kanuna Göre Kesinleşmemiş Alacak Nedir?	65
Kanuna Göre Dava Safhasında Bulunan Alacak Nedir?.....	66
Yayım tarihi itibarıyla birden fazla dava dosyası bulunanlar ne yapacak?	66
Kesinleşmemiş Alacaklar Kapsamında Yapılandırmaya Başvurulabilecek Alacakların Mahiyeti Nedir?.....	67
Alacağın Bu Madde Kapsamından Faydalandırılabilmesi İçin Hangi Tarihin Baz Alınması Gerekmetedir?.....	67
Ödeme Emrine Karşı Açılan Davalar İçin Bu Madde Hükümlerinden Faydalanılabilir Mi?.....	67
Madde Metninden Faydalanılabilmesi İçin İlk Derece Yargı Yerlerinde Davası Görülen veya Dava Süresi Geçmemiş Olan Kapsam Dahilindeki Vergi Asıllarının Ne Kadarının Ödenmesi Gerekmetedir?.....	68
Vergi Aslı Dışında Borçlular Tarafından Ödenmesi Gereken Diğer Yükümlülükler Nelerdir?	68
İlk Derece Yargı Yerlerinde Görülen veya Dava Açma Süresi Tamamlanmamış Olan Alacaklara İlişkin Vergi Aslının %50'si ve Yİ-ÜFE Tutarının Tamamının Ödenmesi Halinde Vergi Aslına Bağlı Cezalar ve Diğer Alacaklar Ne Olacak?	68
İlk Derece Yargı Yerlerinde Görülen ve Kararı Çıkan Ancak İstinaf veya Temyiz Safhaları Geçmemiş veya Başvurulmuş Olan Alacaklar İçin Ödenmesi Gereken Alacaklar Nasıl Belirlenecek?	69
İstinaf/Temyiz Başvurusu Öncesinde Verilen Son Kararın Mükellef Lehine TERKİN Olması Halinde Ödenmesi Gereken ve Silinecek Alacaklar Nelerdir?	70

İstinaf/Temyiz Başvurusu Öncesinde Verilen Son Kararın Mükellef Aleyhine TASDİK Olması Halinde Ödenmesi Gereken ve Silinecek Alacaklar Nelerdir?	70
Sadece Vergi Aslına Bağlı Olan Cezalara Dava Açılmış Olması Halinde Nasıl İşlem Tesis Edilecektir?	71
Vergi Aslına Bağlı OLMAYAN Cezalara Dava Açılmış Olması veya Dava Açma Süresi Henüz Geçmemiş Olması Halinde Nasıl İşlem Tesis Edilecektir?	72
Vergi Aslına Bağlı OLMAYAN Cezalara İlk Derece Mahkemesinde Dava Açılmış Olması veya Dava Açma Süresi Henüz Geçmemiş Olması Halinde Nasıl İşlem Tesis Edilecektir?	72
İstinaf/Temyiz Safhasında Bulunan Vergi Aslına Bağlı OLMAYAN Cezalara İlişkin İlk Kararın Mükellef Lehine TERKİN Olması Halinde Nasıl İşlem Tesis Edilecektir?	73
İstinaf/Temyiz Safhasında Bulunan Vergi Aslına Bağlı OLMAYAN Cezalara İlişkin İlk Kararın Mükellef Aleyhine TASDİK Olması Halinde Nasıl İşlem Tesis Edilecektir?	73
Yukarda Yer Verilen Hükümler Vergilerle Beraber Tarh Edilip Asla Bağlı Olmayan Cezalar İçinde Geçerli Mi?	73
Kesinleşmemiş Alacaklar Kapsamında Yapılandırmadan Yararlanmak İçin Hangi Tarihe Kadar Nereye Başvurulmalı?	74
İdari Para Cezaları İçin Nereye Başvurulmalı?	75
Ecrimisil Alacakları İçin Nereye Başvurulmalı?	75
Kanuni Temsilciler İle İflas İdaresince Yapılması Gerekenler Nelerdir? ..	75
Ödemeye Hangi Tarih İtibariyle Başlanacak?	76
Taksitle Ödeme İmkânı Var mı?	76
Tercih Edilen Taksit Süresinden Daha Uzun Sürede Ödeme Yapılabilir Mi?	77
Taksit Sayısına İlişkin Bir Tercihde Bulunulmaması Hâlinde Nasıl İşlem Yapılır?	77
Borçlar Azami Kaç Taksitle Ödenebilir?	77
Taksitle Ödeme Seçeneğinin Seçilmesi Halinde Ek Külfet Ne Olacak? ..	77
Taksit Sayısına Göre Katsayı Oranları Nelerdir?	78
Seçilen Taksit Süresinden Daha Kısa Sürede Ödeme Yapma İmkânı Var mı Avantajı Nedir?	78
Hesaplanan Tutarların Peşin Ödenmek İstenmesi Halinde Borçlunun Avantajı Ne Olacak?	78
Peşin Ödemenin Seçilmiş Olmasına Rağmen 30 Haziran 2023'e Kadar Ödenmemesi Halinde Ne Olur?	79
Kredi Kartı İle Ödeme İmkânı Var mı?	79

Vergi Dairesi Nezdinde İade Alacağı'nın Yapılandırılan Borca Mahsubu Mümkün Mü?	80
Deprem Bölgesinde Bulunan Mükellefler İçin Yasal Başvuru ve Ödeme Süresi Nedir?	81
Af Kapsamında Yapmış Olunan Başvuru Nasıl İHLAL Olmaz?	82
Af Kapsamında Yapmış Olunan Başvuru Nasıl İHLAL Olur?	83
Af Kapsamında başvuru Yapılıp Ödeme Şartının Yerine Getirilmemesi Halinde Alacaklar Neye Göre Takip Edilir?	83
Pişmanlık İle Verilen Beyannameye Yahut İzaha Davet Kapsamında Verilen Beyannameye İlişkin Ödeme Şartlarının İhlal Edilmesi veya Kanuni Süresinden Sonra Verilen Beyanlar Nedeniyle Ortaya Çıkan Alacaklar İçin Bu Maddeden Faydalanılabilir Mi?	84
Uzlaşma Safhasında Bu Madde Hükmünden Faydalanılabilmek İçin Şartlar Nedir?	85
Bu Maddeden Faydalanılması Halinde Uzlaşma Veya Cezada İndirim Hükümlerinden Yararlanılabilir Mi?	85
Başvuran Borçlularca Dava Açılabilir Mi?	86
Kanunun Yayımlı Tarihinden Sonra Tebliğ Edilen Yargı Kararları Uyarınca İşlem Yapılır Mi?	86
Vergi İncelemelerinin Hangi Safhasında Bu Madde Hükmünden Faydalanılabilir?	86
Yapılandırma Sonucu Muhasebe Kayıtları Nasıl Olacak?	87
İnceleme Ve Tarhiyat Safhasında Bulunan Alacaklardan Kasıt Nedir? ...	89
Kanunun Yayımlı Tarihinden Sonra Başlayan İncelemeler Sonucu Tarh Edilecek Vergi ve Kesilecek Cezalar Bu Madde Kapsamında Yapılandırılabilir mi?	89
Kanunun Yayımlı Tarihinden Önce Başlayan Bu İşlemlere Yayımlı Tarihinden Sonra Ne Olur?	90
Borçlu adına yapılan tüm tarhiyatlar için mi başvurulmalı?	90
İncelemesi Devam Edenlerce 5. Madde Kapsamında Matrah/Vergi Artırımına Başvurulması Halinde Süreç Nasıl İşler?	90
Müfettiş Tarafından Matrah/Vergi Artırımı Yapılan Yıllarla İlgili İncelemeyi 7 İş Günü içinde (21 Mart 2023 Tarihine Kadar) Tamamlaması Halinde Süreç Nasıl İşleyecek?	91
Müfettişin Matrah/Vergi Artırımı Yapılan Yıllarla İlgili İncelemeyi 7 İş Günü içinde (21 Mart 2023 Tarihine Kadar) Tamamlayamaması Halinde Süreç Nasıl İşleyecek?	92
Matrah ve Vergi Artışı Yapmayan Mükellefler Nezdinde Yürütülecek İşlemler Nelerdir?	92

İnceleme ve Tarhiyat Safhasında Olan Bu Alacaklar İçin 4. Madde Ödeme ve İndirim İmkanları Nelerdir?	93
İnceleme ve Tarhiyat Safhasında Olan Bu Alacaklar İçin Başvuru Tarih ve Şartları Nelerdir?	94
İhbarname Tebliğlerinin 31 Mayıs 2023 Tarihi Öncesinde Yapılması Halinde Başvuru Süreleri ve Şartları Nelerdir?	94
İhbarname Tebliğlerinin 31 Mayıs 2023 Tarihi Sonrasında Yapılması Halinde Başvuru Süreleri ve Şartları Nelerdir?	95
İnceleme ve Tarhiyat Safhasında Olan Bu Alacaklar İçin Ödemeye İlişkin Şartlar Nelerdir?	96
İhbarname Tebliğlerinin 12 Mart 2023 Tarihi Öncesinde Yapılması Halinde Ödeme Süreleri ve Şartları Nelerdir?	97
İhbarname Tebliğlerinin 30 Haziran 2023 Tarihi Sonrasında Yapılması Halinde Ödeme Süreleri ve Şartları Nelerdir?	97
Diğer Maddelerde Olduğu Gibi Bu Madde Hükmüne Giren Alacaklarda Da 18, 24, 36 ve 48 Aylık Taksit İmkanından Faydalanılamaz mı?	98
Pişmanlık İle Verilen Beyanname ve İzaha Davet Kapsamında Verilen Beyannameye İlişkin Ödeme Şartlarının İhlal Edilmesi veya Kanuni Süresinden Sonra Verilen Beyanlar Nedeniyle Ortaya Çıkan Alacaklar İçin Bu Maddeden Faydalanılabilir mi?	98
Pişmanlık İle Verilen Beyannameye İlişkin Ödeme Şartlarının İhlal Edilmesi veya Kanuni Süresinden Sonra Verilen Beyanlar Nedeniyle Ortaya Çıkan Alacaklar İçin Ödeme ve Silinecek Ceza Miktarı Nelerdir?	99
Kanunun Yayım Tarihi ÖNCESİ tamamlanıp Yine yayım Tarihi SONRASI Vergi Dairesi Kayıtlarına Giren İşlemler Sonucu Nasıl İşlem Tesis Edilecek?	100
Uzlaşma Safhasında Bu Madde Hükmünden Faydalanılabilmek İçin Şartlar Nedir?	100
Bu Madde Kapsamında Yapılandırmadan Faydalanılması Halinde Diğer Uzlaşma Ve İndirim Hükümlerinden Faydalanılabilir mi?	101
Yapılandırma Sonucu Muhasebe Kayıtları Nasıl Olacak?	101

MATRAH VE VERGİ ARTIRIMI 103

Matrah ve Vergi Artırımı Nedir?	103
Matrah ve Vergi Artırımı Hangi Vergi Türleri ve Yılları Kapsamaktadır?	104
Neden Matrah ve Vergi Artırımı Yapılmalıdır?	104
Sadece İlerleyen Zamanda Yapılması Muhtemel İncelemeleri mi Kapsıyor?	
Yayım Tarihinden Önce Başlayan İncelemeler İçin İncelenmemek İstenmemesi Halinde Artırım Yapılabilir mi?	104

Yayımlarından Önce Başlayan İncelemeler İçin Müfettiş Raporu 7 İş Günü İçinde Yetiştirirse Ne Olur Matrah Artırımı Boşa Gider Mi?	105
Mahsup Sonrası İnceleme Raporuna Göre Bulunan Kalan Fark Tutarlar İçin Yapılandırmadan Faydalanılabilir Mi?	105
KDV Artırımı Sonrası İncelemede Yılın Belli Dönemi İçin Tarhiyat Önerilirse Mahsup Nasıl Yapılır?	106
12 Mart 2023 (Kanunun Yayımlarından Önce Başlamış Olan İncelemelerle İlgili Artırılan Matrah İle İnceleme İle Bulunan Tarhiyat Arasında Kıyaslama Yapılabilmesi İçin Matrah/Vergi Artırımının Ne Zamana Kadar Yapılması Gerekli midir?	106
12 Mart 2023 (Kanunun Yayımlarından Önce Başlamış Olan İncelemelerle İlgili Artırılan Matrah Ve Vergi Sonrası İnceleme Neticesinde Zarar Azaltımı Yapılmış Olunması Halinde Nasıl Bir İşlem Tesis Edilecek?	106
Yayımlarından Önce Başlayan İncelemeler İçin Müfettiş Raporu 7 İş Günü Sona Kadar Yetiştirirse Tarhiyat Öncesi Uzlaşma Talebi Dikkate Alınır Mi?	107
Yayımlarından SONRA Başlayan İncelemeler İçin Matrah ve Vergi Artırımı Yapılması Halinde Süreç Nasıl İlerleyecek?	107
İncelenmek İstemeyen Mükellefler Hangi Vergi Türlerinden Matrah/Vergi Artırımı Yapmalıdır?	108
Matrah Ve Vergi Artırımı Yapılması Aynı Zamanda İlgili Yıllar İçin BA-BS Formlarında Düzeltmesini Gerektirir Mi?	108
Tüm Vergi Türleri İtibariyle Artırım Yapılması Halinde ÖTV Yönünden İnceleme Yapılabilir Mi?	109
Başka Hangi Nedenlerden Ötürü İnceleme Yapılabilecektir?	109
Matrah/Vergi Artırımından Yararlanamayacak Olan İnceleme Türü ve Kişiler veyahut Fiiller Var Mi?	110
Haklarında SBD yahut Akaryakıt Satışına Dair Manipülasyon Tespitine Yönelik Rapor Bulunanlar Matrah Ve Vergi Artırımından Faydalanabilirler Mi?	111
12 Mart 2023 İtibariyle Haklarında Sahte Belge Düzenleme Yönünden İnceleme Yapılanlar Matrah/Vergi Artırımına Dair Ne Yapılmalıdır?	112
Kanunun Yayımlarından Evvel Başlayan SBD İncelemesi 12 Ay İçinde Herhangi Bir Tespit Olmaksızın Tamamlanması ve Ayrıca Matrah Ve Vergi Artırımı Yapan Mükellefin Normal İncelemeye Tabi Olması Durumunda Süreç Nasıl İlerleyecek?	113
Kanunun Yayımlarından Önce Başlanan SBD İncelemesinde SBD Fiili Tespit Edilmeyip Matrah Ve Vergi Artırımından Sonra Başlanan Diğer İncelemede Bu Fiil Tespit Edilirse Süreç Nasıl İlerleyecek?	113

Yayın Tarihi İtibariyle Aktif İncelemesi Olmayıp Matrah ve Vergi Artırımı Yapıldıktan Sonra İlgililer Hakkında Sahte Belge Düzenleme Yönünden İnceleme Yapılabilecek Mi?.....	114
Matrah Ve Vergi Artırımı Yapılar Hakkında VUK 367. Madde Yönünden İnceleme Yapılabilecek Mi?.....	114
Matrah ve Vergi Artırımında Bulunulması Defter ve Belgelerin İbrazını Engeller Mi?.....	115
Daha Önce Vergi İncelemesi Yapılan Yıllara Dair Artırım Yapılabilir Mi?	115
Önceki Yasalar Kapsamında Matrah ve Vergi Artırımında Bulunan Ancak Bu Yasa Hükümlerini İhlal Edenlerce Matrah ve Vergi Artırımında Bulunulabilir Mi?	115
Kimler Matrah ve Vergi Artırımında Bulunabileceklerdir?	116
Kurumlar Vergisinden Muaf Olan Kooperatifler De Matrah Artırımında Bulunabilirler Mi?	117
Zarar Beyan Edilmesi veya Hiç Beyanname Verilmemesi Matrah ve Vergi Artırımına Engel Mi?.....	117
Hiç Mükellefiyeti Olmayıp Kazan Elde Edenler Matrah Ve Vergi Artırımı Yapabilirler Mi?	117
Matrah ve Vergi Artırımı İlgili Yıllar İçin Takdir Komisyon Kararlarını Etkiler Mi?	118
Matrah ve Vergi Artırımı Yapılmak İstenmesi Halinde Son Başvuru Tarihi Nedir?	118
Başvuru Kimlerce Yapılabilecektir?.....	118
Başvuru Elektronik Ortamda Mı Yapılmalı?	119
İlgili Yıllarda Herbir Vergi Türüne İlişkin Farklı Vergi Dairelerine Bağlı Olan Mükellefler Nereye Başvuracaklar?.....	119
Merkez Ve Şubenin Ayrı Ayrı Muhtasar Verme Yükümlülüğü Varsa Nasıl İşlem Yapılacak?	120
Matrah ve Vergi Artırımı Başvurusu Nereden Yapılabilecektir?.....	120
Artırılan Matrah ve Vergilerin Ödeme Tarihleri Nedir Ayrıca Taksitle Ödeme İmkânı Var Mı?	120
Taksitle Ödeme Seçeneğinin Seçilmesi Halinde Ek Külfet Ne Olacak?	121
Taksit Sayısına Göre Katsayı Oranları Nelerdir?	121
Hesaplanan Tutarların Peşin Ödenmek İstenmesi Halinde Borçlunun Avantajı Ne Olacak?.....	121
Taksitli Ödeme Seçeneğinin Seçilmesi Halinde Hangi Şartlarda İhlal Edilmiş Sayılır?.....	122
Hesaplanan Vergilerin Zamanında Ödenmemesi Halinde Yaptırım Ne Olacaktır?	122

Matrah Veya Vergi Artırımı İle İlgili Doğru Beyan Yapılmazsa Sonuç Ne Olur?	123
Matrah ve Vergi Artırımına İlişkin Verilecek Beyanlardan Damga Vergisi Alınacak Mı?	124
Beyanname Üzerinden Alınacak Damga Vergisi Taksitlendirilebilir Mi? 124	
Gelir Vergisi Mükellefleri ve Kurumlar Vergisi Mükelleflerince 2018, 2019, 2020 ve 2021 (2022 Yılı Hariç) Yılları İtibariyle GV ve KV Matrahlarını En Az Hangi Oranlarda Artırılmalı?	125
GV Beyannamesinde Birden Fazla Gelir Unsuru Varsa Ne Yapılacak? 125	
Matrah Oluşmaması veya Hiç Beyanname Verilmemiş Olunması yahut Mükellefiyetin Bulunmaması Halinde Matrah Neye Göre Artırılacak? ... 126	
Yasaya Göre Belirlenen Oranlara Göre Artırılan Matrah Asgari Artırılacak Matrahın Altında Kalması Durumunda Nasıl İşlem Yapılacak?	126
Bilanço Esasına Göre Defter Tutanlar İle Serbest Meslek Erbablarının 2018, 2019, 2020 ve 2021 Yıllarında Artırılacak Asgari Matrah Tutarları Nedir?	126
İşletme Hesabı Esasına Göre Defter Tutanlar Tarafından 2018, 2019, 2020 ve 2021 Yıllarında Artırılacak Asgari Matrah Tutarları Nedir?	127
Basit Usule Tabi Olanlar Tarafından 2018, 2019, 2020 ve 2021 Yıllarında Artırılacak Asgari Matrah Tutarları Nedir?	127
Gelirleri Gayrimenkul Sermaye İradı Kazancından İbaret Olanlar Tarafından 2018, 2019, 2020 ve 2021 Yıllarında Artırılacak Asgari Matrah Tutarları Nedir?	128
Diğer Gelir Unsurlarından (Ücret, MSİ ve DKL) Kazanç ve İrat Elde Edenlerce 2018, 2019, 2020 ve 2021 Yıllarında Artırılacak Asgari Matrah Tutarları Nedir?	128
Kanunda Belirtilen Oranlarda Artırılan Matrah Asgari Matrahın Altında Kalırsa İşlem Nasıl Uygulanacak?	129
Beyannamelerde Diğer Gelir Unsurlarının Da Bulunması Halinde Asgari Matrah Nasıl Uygulanacak?	129
Beyannamelerinde GMSİ Yanında Diğer Gelir Unsurlarında Olanlar Asgari Matrah Artışını Neye Göre Yapacak?	129
Kurumlar Vergisi Mükelleflerince 2018, 2019, 2020 ve 2021 Yıllarında Artırılacak Asgari Matrah Tutarları Nedir?	130
2018, 2019, 2020 ve 2021 Yıllarında Zarar Beyan Etmemiş veya Hiç Beyanname Vermemiş Olan Kurumlar Verdisi Mükellefleri İle Faaliyette Bulunduğu veya Gelir Elde Ettiği Hâlde Mükellefiyet Tesis Ettirmemiş Olan Kurumların Matrah Artırımı Nasıl Yapılacak?	130
Mükelleflerce 2022 Yılına İlişkin Olarak matrah Artırımında Bulunulabilinecek Mi?	131

2022 Yılına Dair Beyannameyi Henüz Vermemiş Mükellefler Matrah Artırımı Yapabilecek Mi?	131
2022 Yılına Dair Matrah Artırımı Yaparken Herhangi Bir Sınırlama Var Mı?	131
2022 Yılına Dair Matrah Artırımı Yaparken Uyulması Gereken Sınırlar Nelerdir?	132
Yukardaki Sınırlar Dahilinde Beyan Verdikten Sonra Bu Beyanda Düzeltme Yapılabilir Mi?	132
2022 Yılı 3. Geçici Döneminde Zarar Bulunması Yahut Çeşitli Nedenlerle Matrah Oluşmaması Halinde Durum Ne Olacak?	133
2022 Yılı Hem 3. Hem de 2. Geçici Döneminde Zarar Bulunması Yahut Çeşitli Nedenlerle Matrah Oluşmaması Halinde Durum Ne Olacak?.....	133
2022/3, 2, 1. Geçici Vergi Matrahlarında Zarar Bulunması Yahut Çeşitli Nedenlerle Matrah Oluşmaması Halinde Durum Ne Olacak?.....	134
2021 Yılı Vergi Matrahında Zarar Bulunması Yahut Çeşitli Nedenlerle Matrah Oluşmaması Halinde Durum Ne Olacak?	134
2021 Yılı ve 2022/3. Geçici Vergi Matrahlarında Zarar Bulunması Yahut Çeşitli Nedenlerle Matrah Oluşmaması Halinde Durum Ne Olacak?.....	134
2022 Yılı Matrah Artırımında Kullanılacak Artırım Oranı Nedir?	135
2022 Yılına Dair matrah Artırılması Halinde Hangi Sebeplerle Bu Yıla İlişkin İnceleme Yapılabilecektir?	135
2022 Yılı Matrah Artırımında Dikkate Alınacak Asgari Artırım Tutarları Mevcut Mu?	135
2022 Yılı Kurumlar Vergisi Matrah Artırımına İlişkin Örnek Uygulama ..	136
2022 Yılı Matrah Artırımına İlişkin Özet Tablo.....	136
Kurumların Devri ve Tam Bölünmesi Halinde Matrah Artırımı Nasıl Yapılacak?.....	136
Yıl İçinde İşe Başlayanlar veya İş Bırakanlarca Kıst Dönem Faaliyeti Nedeniyle GV ve KV Matrah Artırımı Nasıl Yapılacak?	137
GV ve KV Yönüyle Artırılan Matrahlar Üzerinden Hesaplanacak Vergi Nedir?	138
Vergiye Uyumlu Mükellefler İçin İlave İndirim Var Mı?.....	138
İndirimli Vergi Uygulaması Artırımı Planlanan Tüm Yıllar İçin Mi Uygulanabilecektir?	139
Zarar Beyanı Veya İstisna Ve İndirimler Nedeniyle Ortaya Vergi Çıkmamış Ve Zamanında Ödenen Bir Vergi De Bulunmamış İse Yine De İndirimli Vergi Oranından Vaydalanılabılır Mi?.....	139
Matrah Artırımı Yapılması Halinde Artırılan Yıllara İlişkin Beyannamelerde Gösterilen Zararların Durumu Ne Olacak?.....	140
Yayın Tarihinden Önce Kesinleşen Tarhiyatların Durumu Ne Olacak?	140

Artırılan Matrahlar Nedeniyle Geçici Vergi Hesaplanır Mı?.....	141
Ölüm Ve Gaiplik Halinde Matrah Artırımını Kimler Nasıl Yapacak?	141
Gelir Stopaj ve Kurum Stopaj Matrahlarının Artırım Usulü Nasıl Uygulanacak?.....	141
Hizmet Erbabına Yapılan Ücret Ödemelerine İlişkin Vergi Artırım Oranları Nelerdir?	142
Hizmet Erbabına Yapılan Ücret Ödemelerine İlişkin Yıl İçinde En Az Bir Muhtasar Beyanname Verilmesi Halinde Vergi Artırımını Nasıl Hesaplanacak?.....	143
Bir (1) Yıla İbلاغ İşlemi Nasıl Hesaplanacak?	143
Hiç Beyanname Verilmemesi Halinde Vergi Artırımını Nasıl Hesaplanacak?	144
Artırım Yapılması Planlanan Yılda Aylık Prim Ve Hizmet Belgesi Verilmesi Halinde Vergi Artırımını Nasıl Hesaplanacak?.....	144
Artırım Yapılması Planlanan Yılda Aylık Prim Ve Hizmet Belgesi Verilmemiş Olması Halinde Vergi Artırımını Nasıl Hesaplanacak?	145
Kanunun Yayım tarihine Kadar Hiç Aylık Prim Ve Hizmet Belgesi Verilmemiş Olması Halinde Vergi Artırımını Nasıl Hesaplanacak?	145
Serbest Meslek Erbabına Yapılan Ödemelere İlişkin Vergi Artırım Oranları Nelerdir?	146
Serbest Meslek Erbabına Yapılan Ödemelere İlişkin İlgili Yılda Hiç Beyan Verilmemiş veya Ödeme Türünün Beynamede Gösterilememiş Olması Halinde Vergi Artırımını Nasıl Hesaplanacak?.....	146
Mal ve hak Kiralamaları ve Kooperatiflere Ait Gayrimenkullerin Kiralamalarına İlişkin Yapılan Ödemelere Dair Vergi Artırım Oranları Nelerdir?	147
Mal ve hak Kiralamaları ve Kooperatiflere Ait Gayrimenkullerin Kiralamalarına İlişkin Yapılan Ödemelere Dair İlgili Yılda Hiç Beyan Verilmemiş veya Ödeme Türünün Beynamede Gösterilememiş Olması Halinde Vergi Artırımını Nasıl Hesaplanacak?.....	147
Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım Hakediş Ödemelerine Dair Vergi Artırım Oranları Nelerdir?	148
Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım Hakediş Ödemelerine Dair İlgili Yılda Hiç Beyan Verilmemiş veya Ödeme Türünün Beynamede Gösterilememiş Olması Halinde Vergi Artırımını Nasıl Hesaplanacak?	149
Kar Dağıtımına Dair Vergi Artırım Oranları Nelerdir?.....	149
Kar Dağıtım Ödemelerine Dair İlgili Yılda Hiç Beyan Verilmemiş veya Ödeme Türünün Beynamede Gösterilememiş Olması Halinde Vergi Artırımını Nasıl Hesaplanacak?.....	150

Çiftçilerden Alınan Zirai Mahsul ve Esnaf Muafliğından Yararlananlara Yapılan Ödemelere Dair Vergi Artırım Oranları Nelerdir?.....	150
Çiftçilerden Alınan Zirai Mahsul Ödemelerine Dair İlgili Yılda Hiç Beyan Verilmemiş veya Ödeme Türünün Beyannamede Gösterilememiş Olması Halinde Vergi Artırımı Nasıl Hesaplanacak?	151
Esnaf Muafliğından Yararlananlara Yapılan Ödemelere Dair İlgili Yılda Hiç Beyan Verilmemiş veya Ödeme Türünün Beyannamede Gösterilememiş Olması Halinde Vergi Artırımı Nasıl Hesaplanacak?	152
Gelir-Kurum Stopaj Vergi Artırımından Faydalanabilmek İçin Ayrıca Gelir ve Kurumlar Vergisinden Matrah Artırmak Gerekli Midir?.....	152
Yıl İçinde İşe Başlayanlar veya İş Bırakanlarca GV ve KV Stopaj Vergi Artırımı Nasıl Yapılacak?.....	153
Yayın Tarihinden Önce Kesinleşen Tarhiyatların Durumu Ne Olacak? 153	
Artırımı Esas Alınan Ücret ve Matrahlar Gider ve Maliyet Olarak Dikkate Alınabilir Mi?	153
Artırılan Vergi Tutarlarına İstisna ve İndirim Uygulanabilir Mi?	154
Katma Değer Vergisinin Artırım Usulü Nasıl Uygulanacak?	155
Hesaplanan KDV Tutarları Üzerinden En Az Hangi Oranlarda Vergi Artırılacaktır?	155
Üzerinden Vergi Hesaplanacak Olan Hesaplanan KDV Tutarından Mahsup Edilebilecek Unsurlar Nelerdir?	156
Sorumlu Sıfatıyla Beyan Edilen 2 No.lu Katma Değer Vergisi Beyannamesi Artırımı Dahil Mi?.....	156
Kısmi Tevkifat Nedeniyle Satıcıdan Tevkif Edilerek Kendisine Ödenmeyen KDV'nin Durumu Ne Olacak?	156
Aylık Vergilendirmeye Tabi KDV Mükelleflerinin En Az Üç (3) Dönem Beyanname Vermiş Olması Halinde Artırım Nasıl Hesaplanacak?	157
Aylık Vergilendirmeye Tabi KDV Mükelleflerince Hiç Beyanname Verilmemesi veya Bir ya da İki Döneme İlişkin Beyan Verilmesi Halinde Artırım Nasıl Hesaplanacak?.....	157
Hiç Beyanname Verilmeyen veya Bir ya da İki Döneme İlişkin Beyan Veren Mükelleflerin GV ve KV Yönünden Matrah Artırımı Zorunlu Mu?	158
Bu Durumda Olan Adi Ortaklık ve Şahıs Şirketleri Nasıl İşlem Yapacaklar?	158
En Az 3 Beyan Verilip İlgili Yılda İşlemlerin Tamamen İstisna Olması veya Tecil-Terkin Uygulaması Kapsamındaki Teslimlerden Oluşması Vb. Nedenlerle Bütün Dönemlerde Hesaplanan KDV Çıkarmaması veya Hesaplanan KDV Beyanları Sadece Tecil-Terkin Uygulaması Kapsamındaki Teslimlere İlişkin Olması Halinde Artırım Nasıl Hesaplanacak?.....	158

Bütün Beyannameler Verilip İlgili Yılda İşlemlerin Bir Kısmı İstisna Olması veya Tecil-Terkin Uygulaması Kapsamındaki Teslimlerden Oluşması Vb. Ancak Bununla Birlikte İlgili Yılda Vergiye Tabi İşlemleri Olup Bu Nedenle Belli Dönemlerde Hesaplanan KDV'si Çıkanlarca Artırım Nasıl Hesaplanacak?	159
Yıl İçinde Tüm Beyannamelerini Verip Bazı Beyanlarda Hesaplanan KDV'si Çıkmayan Mükelleflerce Artırım Nasıl Hesaplanacak?	160
Üç (3) Aylık Vergilendirmeye Tabi KDV Mükelleflerinin En Az Bir (1) Dönem Beyanname Vermiş Olması Halinde Artırım Nasıl Hesaplanacak?	161
Üç (3) Aylık Vergilendirmeye Tabi KDV Mükelleflerince Hiç Beyanname Vermemiş Olması Halinde Artırım Nasıl Hesaplanacak?	162
Yıl İçinde İşe Başlayanlar veya İş Bırakanlarca KDV Vergi Artırımı Nasıl Yapılacak?	162
Yayın Tarihinden Önce Kesinleşen Tarhiyatların Durumu Ne Olacak?	162
Vergi Artırımı İle Hesaplanan KDV Tutarları Gider veya Maliyet Unsuru veya İade Konusu Olabilir Mi?	163
Matrah ve Vergi Artırımı Sonucu Muhasebe Kayıtları Nasıl Olacak?	164

İŞLETME KAYITLARININ DÜZELTİLMESİ..... 166

Hangi Mükellefler kayıtlarını Düzeltme İmkanına Sahiptirler?	167
İşletmede Fiilen Mevcut Olup Kayıtlarda Olmayan Hangi Kıymetler Hakkında Düzeltme Yapılabilecektir?	167
Teslimleri KDV'den Müstesna Olan Kıymetlerle İlgili Bu Maddeden Faydalanılabilir Mi?	168
Kıymetler Hangi Bedeller Üzerinden Kayıtlara İntikal Ettirilecektir?	168
Rayıç Bedelleri Kim Belirleyecek?	168
Başvurular Nereye, Hangi Tarihe Kadar ve Hangi Belgeler İle Yapılacaktır?	168
Beyan Edilen Kıymetlerin Ba Formu İle Bildirimi Zorunlu Mu?	169
Bildirim Yapılan ATİK'ler için Amortisman Hesaplanabilecek Mi?	169
Aktife Alınan Kıymetler İçin Pasif Tarafta Herhangi Bir Kayıt yapılacak Mı?	170
Ayrılan Karşılıklar Ortaklara Dağıtılabılır Mi Eklenmesi Halinde Vergilendirilir Mi?	170
ATİK'ler için Ayrılan Karşılıklar Aktifi Düzenleyici Hesap Konumunda Mıdır?	170
İşletme Esasına Göre Defter Tutanlarca Kayıtlar Nasıl Yapılacak?	171
Kayıtlara Dahil Edilen Bu Kıymetler İçin Vergi Hesaplanacak Mı?	171
Hesaplanacak Vergiler Hangi Tarihe Kadar Ödenecek Taksit İmkanı Var Mı?	171

ATİK'ler İçin Ödenen Vergi Hesaplanan KDV'nden İndirilebilir Mi?	172
Emtialar İçin Ödenen Vergi Hesaplanan KDV'nden İndirilebilir Mi?	172
Emtialar İçin Ödenen Vergi İade Konusu Edilebilir Mi?	172
Bildirilen Kıymetler Nedeniyle Daha Sonra KDVK'nun 9. Maddesine Göre Belgesi Olmayan Mal Adledilerek Tarhiyat Önerilebilir Mi?	173
Bildirilen Kıymetler Daha Sonra Satılması Halinde Nasıl İşlem Yapılır?	173
Bildirime Konu Özellik Arz Eden Emtialar Var Mı?	173
ÖTV'ye Tabi Mallar Hangi Tarihe Kadar Bildirilecektir?	174
ÖTV'ye Tabi Mallar Hangi Bedel Üzerinden Bildirilecektir?	174
ÖTV'ye Tabi Mallar Hangi Oran ve Tutarda Vergilendirilecektir?	174
ÖTV'ye Tabi Mallara Ait Vergi Ne Zaman Ödenecektir?	175
Bildirilen ÖTV'ye Tabi Mallar Nedeniyle Daha Sonra ÖTVK'nun 4. Maddesine Göre Belgesi Olmayan Mal Adledilerek Tarhiyat Önerilebilir Mi?	175
İşletmede Fiilen Var Olup Kayıtlarda Olmayan Kıymetlerin Bildirimine ve Ödenen Vergilere Dair Muhasebe Kayıtları Nasıl Yapılacak?	175
Hangi Mükellefler Kayıtlarını Düzeltme İmkanına Sahiptirler?	178
Kayıtlarda Mevcut Olup İşletmede Fiilen Mevcut Olmayan Hangi Kıymetler Hakkında Düzeltme Yapılabilecektir?	178
Kıymetler Hangi Bedel Üzerinden Kayıtlardan Çıkarılabilecektir?	178
Söz Konusu Kıymetler İçin Belge Düzeni Nasıl Olacak?	179
Beyan Edilen Kıymetlerin BS Formu İle Bildirimi Zorunlu Mu?	179
Kıymetler Beyannamede Nasıl Gösterilecek?	180
Emtialar İçin Gayrisafi Kâr Oranının Cari Yıl Kayıtlarına Göre Tespit Edilememesi Halinde Ne Yapılacak?	180
Kayıtlarda Mevcut Olup İşletmede Fiilen Mevcut Olmayan Kıymetler İçin Son Başvuru Tarihi Ne Zamandır?	180
Hesaplanan Vergiler Hangi Tarihlerde Ödenecek Ve Taksitle Ödeme İmkânı Var Mı?	181
Söz Konusu Kıymetlerin Beyanı Ve Vergilerin Ödenmesi Sonrasında Geçmişe Yönelik Ceza Ve Tarhiyat Yapılabilir Mi?	181
Kayıtlarda Var Olup İşletmede Fiilen Olmayan Kıymetlerin Bildirimine ve Ödenen Vergilere Dair Muhasebe Kayıtları Nasıl Yapılacak?	182
İşletme Kayıtlarında Var Olup Fiilen İşletmede Bulunmayan Kasa Ve Ortaklardan Alacaklar Gibi Kayıtların Düzeltilebilmesi Hakkı Hangi Mükelleflere Verilmiştir?	184
Düzeltme Kapsamına Hangi Hesaplar ve İşlemler Alınmıştır?	184
İşletmenin Ortaklara Borcunun da Bulunması Halinde Nasıl İşlem Yapılacak?	185

Kasa ve Ortaklardan Alacaklar Hesabında Görünen Fiktif Tutarlar İçin Düzeltmeye Esas Alınacak Tarih Nedir?	185
31 Aralık 2022 Tarihi Bilanço Tutarları İle Bildirim Tarihindeki Tutarların Farklı Olması Halinde Nasıl İşlem Yapılır?.....	186
Düzeltme Amacıyla Hangi Tarihe Kadar Nereye Başvurulmalıdır?	186
Düzeltilen Bu Tutarlar Üzerinden Hesaplanacak Olan Vergi Nedir ve Ne Zamana Kadar Ödenir?	187
Bu Kapsamda Hesaplanan Vergi Gider Ve Maliyet Unsuru Olabilir Mi Veya Herhangi Bir Vergiden Mahsup Edilebilir Mi?	187
Söz Konusu Fiktif Tutarların Beyanı Ve Vergilerin Ödenmesi Sonrasında Geçmişe Yönelik Ceza Ve Tarhiyat Yapılabilir Mi?.....	187
Kayıtlarda Var Olup İşletmede Fiilen Olmayan Kasa ve Ortaklardan Alacaklar Bildirimine ve Ödenen Vergilere Dair Muhasebe Kayıtları Nasıl Yapılacak?.....	188

EK VERGİ – DEPREM VERGİSİ.....	192
Ek Vergi Hangi Mükelleflerce Ödenecektir?	192
Bütün Kurumlar Vergisi Mükellefleri Bu Vergiye Muhatap Mı?	193
Ek Vergi Tutarı Nedir?	193
%5 Oranında Vergi Alınacak İstisna ve İndirimler Nelerdir?	193
%10 Oranında Vergi Alınacak İstisna ve İndirimler Nelerdir?	193
%5 Ve %10 Ek Vergiden Muaf Olan İndirim Ve İstisnalar Nelerdir?	194
Hesaplanan Ek Vergi Ne Zaman Ödenecek ve Taksit Var Mı?	196
Hesaplanan Ek Vergi Ayrı Şekilde Mi beyan Edilecek?	196
Hesaplanan Vergi Gider veya İndirim Konusu Yapılabilir Mi?	196
Bu Vergiden Muaf Olan Mükellefiyet Var Mı?	196
EK VERGİ İÇİN ÖRNEK UYGULAMA	197

1

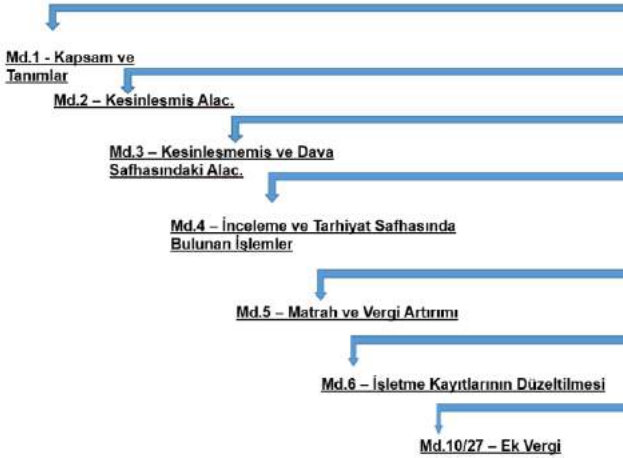
BAŞLARKEN

7143 ve 7326 sayılı yasalara birebir benzeyen ancak içerisinde belli bazı farklılıkları da barındıran 7740 Sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun, 09.03.2023 tarihinde TBMM Genel Kurulu tarafından kabul edilerek, 12.03.2023 tarihli ve 32130 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak aynı yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu kanun ile ihtilafa konu olan işlemlerin ortadan kaldırılarak kamu alacaklarının hızlı bir şekilde Hazineye intikalini hedeflemektedir. Bu doğrultuda af kapsamında kamu alacaklarının yapılandırılması, matrah ve vergi artırımını sağlanarak mükellefler için başlı başına stres kaynağı olan vergi incelemelerinden korunması ve işletme kayıtlarını fiili duruma taşınması olanakları tanınmıştır. İşletme kayıtlarında yer alan alış değeri ile değerlendirilen gayrimenkul ve ATİK’lerin güncel değerlerine çekilme imkanı tanınmaktadır.

Ayrıca söz konusu kanun ile 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununun geçici 2 nci maddesinde, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 5 inci maddesinde, 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinde, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 29 uncu maddesinde ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 20 nci maddesinde düzenlemelere gidilirken, 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa da geçici 9. Madde eklenmiştir.

Bununla birlikte, söz konusu yasa ile Kurumlar Vergisi Mükelleflerinin 2022 hesap dönemi beyannameleri üzerinden indirim konusu yaptığı istisna ve indirim tutarları ile aynı Kanununun 32/A maddesi kapsamında indirimli kurumlar vergisine tabi matrahları üzerinden, bir defaya mahsus olmak üzere “Ek Vergi” alınması yönünde hüküm tesis edilmiştir.

7440 **Sayı** **Kanun**

Bu kitabımızda siz değerli okuyucularımızla beraber, 7440 sayılı kanun ile getirilen; kesinleşmiş ve ihtilafli alacakların yapılandırılması, inceleme ve tarhiyat safhasında bulunan alacaklar hakkında yapılması gereken özel durumları, matrah ve vergi artırımı, işletme kayıtlarının düzeltilmesi ve 2022 yılı için alınacak “Ek Vergi” ile ilgili hususlara, soru ve cevap şeklinde yanıt aranacak ve kanun maddeleri irdelenmeye çalışılacaktır.

2

KANUN KAPSAMI VE GENEL HUSUSLAR

7440 sayılı kanunun 1. Maddesinde, söz konusu yasa kapsamına giren kamu alacakları ile diğer düzenlemelere dair kanun kapsamına ve tanımlamalara yer verilmiştir.

Kanunun Yayım Tarihi Nedir?

Söz konusu kanun **12 Mart 2023** tarihli ve 32130 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak aynı tarihte yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu yasanın çeşitli maddelerinde geçen ve “Kanunun yayımı tarihi itibarıyla (bu tarih dâhil)” şeklinde kendine yer edinen cümlenin karşılığı, 12 Mart 2023 tarihidir.

Af/Yapılandırma Kapsamına Hangi İdarelerin Alacakları Girmektedir?

Söz konusu kanun kapsamına; Hazine ve Maliye Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Belediyeler, İl Özel İdareleri, Sosyal Güvenlik Kurumu, Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı (YİKOB) ve Büyükşehir

Belediyeleri Su ve Kanalizasyon İdareleri takip edilen alacaklar girmektedir.

Kanun Kapsamında Hangi Tarihten Önceki Dönemlere İlişkin Alacaklar Yapılandırılabilir?

Borcun yapılandırma kapsamına girebilmesi için, **31 Aralık 2023 (bu tarih dahil) tarihinden önceki dönemlere ilişkin olup 12 Mart 2023 (yayım tarihi) itibariyle ödenmemiş olması** gerekmektedir.

Ayrıca **beyana dayalı vergilerde, 31 Aralık 2023 (bu tarih dahil) tarihine kadar verilmesi gereken beyannamelere** ilişkin alacaklar kapsam dahilindedir.

Örneğin, **Kasım 2022 ve öncesi dönemlere ait Katma Değer Vergisi Beyannameleri ve Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannameleri Kanun kapsamındadır.**

Aralık 2022 dönemine ilişkin Katma Değer Vergisi Beyannameleri ve Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannameleri ise bu beyanların **verilme sürelerinin Ocak/2023 dönemine denk gelmesi nedeniyle Kanun kapsamı dışındadır.**

1-15 Aralık 2022 dönemine ilişkin ÖTV beyannameleri Kanun kapsamında iken, 16-30 Aralık dönemine ilişkin ÖTV beyanları kapsam dışındadır.

Aynı şekilde, **1-15 Aralık 2022 tarihleri arasında noterler tarafından tahsil edilen ve dönemi izleyen 7 nci iş günü mesai saati bitimine kadar ilgili vergi dairesine yatırılması gereken noter harçları kapsama girmekte, buna karşılık 16-30 Aralık 2022 dönemine ilişkin olanlar kapsama girmemektedir.**

Vergilendirme Dönemi Aylık Olarak Belirlenen Mükellefiyetler İçin Durum Nasıl Tespit Edilecek?

Kasım/2022 vergilendirme dönemi ve önceki dönemler kapsama girmekte ancak Aralık/2022 vergilendirme dönemi ise kapsama girmemektedir.

Örneğin, Kasım/2022 dönemi katma değer vergisi beyanname verme süresinin son günü Aralık/2022 ayına rastladığından kapsama girmekte, Aralık/2022 dönemi katma değer vergisinin dönemi Aralık/2022 itibarıyla sonlanmakla birlikte beyanname verme süresi Ocak/2023 ayına rastladığından kapsama girmemektedir.

Vergilendirme Dönemi 3 Aylık Olarak Belirlenen Mükellefiyetler İçin Durum Nasıl Tespit Edilecek?

Vergilendirme döneminin bitim tarihi ve beyanname verme süresinin son günü Aralık/2022 ayı ve öncesine rastlayan dönemler kapsama girmekte, Aralık/2022 ayından sonraya rastlayanlar kapsama girmemektedir.

Örneğin, 7-8-9/2022 dönemi (3 aylık) gelir (stopaj) vergisi ve katma değer vergisi kapsama girmekte, 10-11-12/2022 dönemine (3 aylık) ilişkin gelir (stopaj) vergisi ve katma değer vergisi kapsama girmemektedir.

2022 Yılı Geçici Vergi Beyanları İçin Durum Nasıl Tespit Edilecek?

Gelir ve kurumlar vergisine mahsuben 2022 yılında ödenmesi gereken geçici vergiler (10-11-12/2021 dönemine ait geçici vergi dâhil) Kanun kapsamında değildir.

Bu dönemlerden önceki geçici vergi beyanları kapsam dahilindedir.

Yıllık Beyanname İle Beyan Edilen Gelir Ve Kurumlar Vergisi Mükellefiyetleri İçin Durum Nasıl Tespit Edilecek?

Vergilendirme dönemi yıllık olan vergilerde, beyanname verme süresi 31/12/2022 tarihine (bu tarih dâhil) kadar olan vergiler Kanun kapsamındadır.

Dolayısıyla, 2021 takvim yılı ve önceki yıllara ilişkin vergilendirme dönemleri Kanun kapsamına girmekte ancak 2022 takvim yılına ilişkin vergilendirme dönemi ise kapsama girmemektedir.

Tasfiye Dönemine İlişkin Olarak Verilmesi Gereken Beyannameler İçin Durum Nasıl Tespit Edilecek?

Tasfiye dönemine ilişkin olarak verilmesi gereken beyannamelerden kanuni beyanname verme süresi 31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olanlar kapsama girmektedir.

2022 yılı Kıst Dönemlere İlişkin Olarak Verilmesi Gereken Beyannameler İçin Durum Nasıl Tespit Edilecek?

2022 yılı kıst dönemlerine ilişkin olarak **2022 yılı içinde verilmesi gereken yıllık gelir ve kurumlar vergisi beyannamelerinden, beyanname verme süresinin son günü 31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olanlar kapsama girmektedir.**

Veraset Ve İntikal Vergisi Mükellefiyetlerinde Verilmesi Gereken Beyannameler İçin Durum Nasıl Tespit Edilecek?

VİV beyannamelerinde, **beyanname verme süresinin son günü 31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olanlar kapsama girmektedir.**

Hangi Tarihe Kadar Ödenmemiş Alacaklar Kanun Kapsamı Dahilindedir?

İş bu kanun kapsamında olup yayım tarihine yani **12 Mart 2023 tarihine kadar ödenmemiş olan alacaklar kapsam dahilindedir.**

Kanun Kapsamında Yapılandırılabilir VUK'a Bağlı Alacaklar Nelerdir?

Yasa kapsamına **213 sayılı Vergi Usul Kanunu kapsamına giren;**

- ⇒ **12 Mart 2023 (bu tarih dâhil) önceki dönemlere, beyana dayanan vergilerde bu tarihe kadar verilmesi gereken beyannamelere ilişkin vergiler ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları,**
- ⇒ **2022 yılına ilişkin olarak 12 Mart 2023 tarihinden (bu tarih dâhil) önce tahakkuk eden vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları,**
- ⇒ 12 Mart 2023 tarihinden (bu tarih dâhil) önce yapılan tespitlere ilişkin **vergi aslına bağlı olmayan vergi cezaları,**

Ayrıca **Motorlu taşıtlar vergisi, trafik idari para cezası, geçiş ücreti ve idari para cezaları da girmektedir.**

Kanun Kapsamında Yapılandırılabilir İdari Para Cezaları Nelerdir?

Yasa kapsamına, **tüm idari para cezaları** girmektedir.

Ancak, 31/12/2022 tarihinden önce verilmekle birlikte Kanunun yayımı tarihi itibarıyla (12 Mart 2023) ilgisine tebliğ edilmemiş idari yaptırım kararlarına konu idari para cezaları Kanunun kapsamına girmemektedir. Yani, **idari para cezasının 31/12/2022 tarihinden önce verilmesi ve ilgisine 12 Mart 2023 tarihinden önce tebliğ edilmesi gerekmektedir.**

Not: Bir önceki yapılandırma kanunu olan 7326 Sayılı Kanunda 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu, 4207 sayılı Tütün Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Hakkında Kanun ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (III) sayılı cetvelde yer alan

düzenleyici ve denetleyici kurumlarca verilen idari para cezaları kapsam dışı idi.

VUK Kapsamında Takip Edilen Alacaklar İle İdari Para Cezaları Dışında HMB Tahsil Dairelerince Takip Edilen Diğer Alacaklar Kanun Kapsamında Yapılandırılabilir Midir?

Evet. (VUK kapsamı ve idari para cezaları dışında) Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen **diğer asli ve fer'i amme alacakları** girmektedir.

Bu alacaklar şunlardır:

- ⇒ **Ecrimisiller,**
- ⇒ **Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu (KKDF) alacakları,**
- ⇒ **Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu (DFİF) alacakları,**
- ⇒ Gençlik ve Spor Bakanlığı Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğü tarafından verilen **öğrenim ve katkı kredisi alacakları,**
- ⇒ **Tarım Kanunu kapsamında verilen destek ödemelerinden geri alınması gereken alacaklar,**
- ⇒ 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı **Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun kapsamındaki alacaklar,**
- ⇒ 30/6/1934 tarihli ve 2548 sayılı Ceza Evleriyle Mahkeme Binaları İnşası Karşılığı Olarak Alınacak Harçlar ve Mahkümlara Ödettirilecek Yiyecek Bedelleri Hakkında Kanuna göre doğan **yiyecek bedelleri,**
- ⇒ 4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanununa istinaden alınan **Devlet hakkı bedelleri,**

⇒ **Adli Para cezaları,**

Bununla birlikte 6183 kapsamında itirazlar sonucu kesilen **%10 Haksız Çıkma Zammı**, İstihkak Davasının reddi sonrası kesilen **%10 İtirazın İptali Zammı** ve üçüncü şahıslardaki menkul malların, alacak ve hakların haczine ilişkin açılan dava nedeniyle kesilen **%10 inkar tazminatı** da, **asli alacak olarak dikkate alınmak suretiyle Kanun kapsamında yapılandırılacaktır.**

Not: Bir önceki yapılandırma kanunu olan 7326 Sayılı Kanunda, Adli Para cezaları kanun kapsamı dışında bırakılmıştır.

Gümrük Vergisi Kanunu Ve Gümrük Yükümlülüğü Doğan Alacaklar Kapsam Dahilinde Midir?

Evet. **4458 sayılı Gümrük Kanunu ve ilgili diğer kanunlar kapsamında gümrük yükümlülüğü doğan ve Ticaret Bakanlığına bağlı tahsil daireleri tarafından 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip edilen** gümrük vergileri, idari para cezaları, faizler, gecikme faizleri, gecikme zammı alacakları kapsam dahilindedir.

Sosyal Güvenlik Kurumunca Takip Edilen Ve Yasa Kapsamına Girecek Olan Alacaklar Nelerdir?

Aralık/2022 ayı ve öncesi dönemlere ait ve 12 Mart 2023 (yayımla tarihi) itibariyle kesinleşmiş;

- ⇒ Sigorta primleri, emeklilik keseneği ve kurum karşılığı,
- ⇒ İşsizlik sigortası primi,
- ⇒ Genel Sağlık Sigortası primleri,
- ⇒ Sosyal güvenlik destek primi,
- ⇒ İsteğe bağlı sigorta primleri ve topluluk sigortası primi,

- ⇒ İş kazası, meslek hastalığı veya malullük sonucunda doğan rücu alacakları,
- ⇒ Yersiz ödenen gelir ve aylıklardan doğan alacaklar,
- ⇒ Bağ-Kur sigortalılarının daha önce durdurulan hizmet sürelerinin ihyası halinde doğan alacaklar,
- ⇒ 6183/48. madde kapsamında taksitlendirilen alacaklar,
- ⇒ Kanunun yayımı tarihinden önce asılları ödenmiş alacakların; henüz ödenmemiş fer'ileri,
- ⇒ Ve netice de bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı alacakları,

Kapsam dahilindedir.

İlgili Kanunlarca Takip Edilen Damga Vergisi, Özel İşlem Vergisi Ve Eğitime Katkı Payı Ve MTV Borçları Yasa Kapsamına Dahil Midir?

Evet. İlgili kanunları gereğince takip edilen **2022 yılı Aralık ayı ve önceki aylara ilişkin olup yayım tarihi (12 Mart 2023) itibarıyla ödenmemiş olan damga vergisi, özel işlem vergisi, eğitime katkı payı ve MTV ile bunlara bağlı gecikme zammı alacakları** kapsam dahilindedir.

İl Özel İdarelerince Takip Edilen Alacaklar Yasa Kapsamına Dahil Midir?

Evet. İl özel idarelerinin 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen ve vadesi **31 Aralık 2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde 12 Mart 2023 (Kanunun yayımı tarihi) itibarıyla ödenmemiş bulunan asli ve fer'i amme alacakları** yasa kapsamına dahildir.

Belediyelerce Takip Edilen Alacaklar Yasa Kapsamına Dahil Midir Ve Dahil İse Bu Alacaklar Nelerdir?

Evet, Belediyelerce takip edilen alacaklar yasa kapsamına **dahildir**. Belediyeleri;

- ⇒ 213 sayılı Kanun kapsamına giren ve **31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önceki dönemlere, beyana dayanan vergilerde bu tarihe kadar verilmesi gereken beyannamelere ilişkin vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları,**
- ⇒ **2022 yılına ilişkin olarak 31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önce tahakkuk eden vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları,**
- ⇒ **Yukardakiler dışında kalan ve 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen ve **12 Mart 2023 (Kanunun yayımı tarihi) itibarıyla ödenmemiş** bulunan asli ve fer'i amme alacakları,**
- ⇒ 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 97 ve mükerrer 97 nci maddelerine göre tahsili gereken ve **vadesi 31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde 12 Mart 2023 (Kanunun yayımı tarihi) itibarıyla ödenmemiş** bulunan ücret ve pay alacakları ile bunlara bağlı fer'i alacakları,
- ⇒ 5393 sayılı Belediye Kanunu kapsamındaki belediyelerin vadesi **31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde 12 Mart 2023 (Kanunun yayımı tarihi) itibarıyla ödenmemiş** bulunan su, atık

su ve katı atık ücreti alacakları ile bunlara bağlı fer'i (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) alacakları,

- ⇒ 2872 sayılı Çevre Kanununun 11 inci maddesine göre vadesi **31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde 12 Mart 2023 (Kanunun yayımı tarihi) itibarıyla ödenmemiş** bulunan **katı atık ücreti alacakları ile bunlara bağlı fer'i (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) alacakları,**
- ⇒ 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun kapsamındaki büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerinin, vadesi **31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde hâlde 12 Mart 2023 (Kanunun yayımı tarihi) itibarıyla ödenmemiş** bulunan **su ve atık su bedeli alacakları ile bu alacaklara bağlı faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı gibi fer'i (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) alacakları,**

Yatırım İzleme Ve Koordinasyon Başkanlıklarının (YİKOB) Alacakları Yasa Kapsamına Dahil Midir?

Evet. Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıklarının (YİKOB) vadesi **31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde 12 Mart 2023 (Kanunun yayımı tarihi) itibarıyla ödenmemiş** bulunan ve **6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen asli ve fer'i amme alacakları** kapsam dahilindedir.

Yasa Kapsamında İşletme Kayıtları Düzeltilebilecek Midir?

Evet. Söz konusu yasa hükümlerince **işletmede fiilen var olup, kaydi olarak görünmeyen veya kaydi olarak görünüp fiilen bulunmayan varlıklar** hakkında düzeltme yapılabilecektir.

Kayıtlar Üzerinde Düzeltme İmkânı Bulunan Varlıklar Nelerdir?

Kanun kapsamında işletmede mevcut olduğu hâlde kayıtlarda yer almayan ya da kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede bulunmayan **emtia, makine, teçhizat, demirbaşlar ile kasa mevcudu ve ortaklardan alacakların** düzeltmesi yapılabilecektir.

3

KESİNLEŞMİŞ ALACAKLARIN YAPILANDIRILMASI

7440 Sayılı kanununun 2. maddesinde, **idarece takibi yapılan, dava aşaması tamamlanarak veya dava yoluna gidilmeyerek yahut uzlaşma sağlanarak kesinleşen** kamu alacaklarına ilişkin yapılandırma şartları, süreleri, ihlal şartları bulunmaktadır.

Madde kapsamına tür ve dönem açısından **Kanun kapsamına alınmış olan tüm alacaklar girmektedir.**

Kesinleşmiş alacakların yapılandırılarak ödenebilmesi için bu **alacakların vadesi 31/12/2022 tarihi ve öncesi olması, 12 Mart 2023 (Kanunun yayımı) tarihi itibarıyla vadesi geldiği halde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş olması** gerekmektedir.

Bu madde hükümlerine göre kesinleşmiş alacaklara ilişkin soru ve cevaplar aşağıdaki gibidir;

Kesinleşmiş Alacak Nedir?

Kesinleşmiş alacak, **12 Mart 2023 (Kanunun yayımı tarihi) itibarıyla beyana dayanan vergilerde beyanname verilerek tahakkuk etmiş, ikmalen, ikmalen veya idarece yapılan tarhiyatlarda uzlaşmış, dava açma süresi bitmesine rağmen dava açılmamış, dava açılmış ancak tüm kanun yolları tüketilmiş yani herhangi bir mercie itiraz,**

şikayet, dava açma imkanı kalmamış olan ve **ilgili idarelerce tahsil aşamasına geçilen** alacaklardır.

Bu Madde Kapsamında Yapılandırılacak Alacaklar Nelerdir?

Bu madde kapsamında **Hazine ve Maliye Bakanlığına, il özel idarelerine, belediyelere, büyükşehir belediyelerine, YİKOB'lara, büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerine bağlı tahsil daireleri ile Sosyal Güvenlik Kurumunca takip edilen ve bir önceki başlıkta ele alınan alacaklar** yapılandırılabilir.

Kapsam Dahilinde Olan Alacağın Hangi Tarihe Kadar Ödenmemiş Veya Ödeme Süresi Geçmemiş Olması Gerekmemektedir?

Kanun kapsamında yapılandırılacak olan **alacağın 12 Mart 2023 (Kanunun yayımı tarihi) itibarıyla vadesi geldiği hâlde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş olması** gerekmektedir.

SMMM Veya YMM'ler Müteselsil Sorumlu Olunan Alacaklar İçin Başvurabilirler Mi?

Evet. Mükellefle birlikte borcun ödenmesinden müştereken ve müteselsilen sorumluluğu bulunanların da **bu madde hükmünden yararlanmaları mümkündür.** Ayrıca madde hükümlerinden **farklı taksit seçenekleri seçilmek suretiyle yararlanılması mümkün** bulunmaktadır.

Adi Ve Kollektif Şirketlerde Ortak Olanlar Şirket Borcu İçin Başvurabilirler Mi?

Evet. Adi ve kollektif şirketlerde ortak olanlar **şirketin borçlarının tamamı üzerinden müştereken ve müteselsilen sorumlu olduklarından**, bu ortaklar da **sorumlu oldukları bu borçlar için** madde hükmünden **yararlanabileceklerdir**.

Ayrıca **mirasçılar, kefiller, şirket ortakları ve kanuni temsilciler** gibi amme borçlusu sayılan kişiler **sorumlu oldukları tutar dikkate alınarak** yararlanabileceklerdir.

Bununla birlikte, **iflas hâlindeki tüzel kişiliklerin ortaklarının ve kanuni temsilcilerinin** 213 sayılı Kanun ve 6183 sayılı Kanun uyarınca **sorumlu oldukları borçlar için** madde hükümlerinden **yararlanabilmeleri mümkün** bulunmaktadır.

İflası Açılan Şirketlerde Başvuruyu Kim Yapar?

İcra ve İflas Kanunu hükümlerine göre iflasın açılmasına karar verilen gerçek ve tüzel kişilerin Kanun hükümlerinden yararlanabilmeleri için **iflas işlemlerini yürüten iflas idaresinin ilgili vergi dairesine yazılı olarak müracaat etmesi** zorunludur.

Bu **alacakların başvuru süresinden sonra iflas masasına kaydedilmiş olması hâlinde**, alacaklar Kanunun kapsadığı dönemlere ait olsa dahi **7440 sayılı Kanun hükümlerinden yararlanılamayacaktır**.

Kapsam Dahilindeki Vergi Asıllarının Ne Kadarının Ödenmesi Gerekli midir?

Hazine ve Maliye Bakanlığına, il özel idarelerine ve belediyelere bağlı tahsil daireleri ve Ticaret Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince takip edilen **vergi asıllarının TAMAMININ (%100'ü) ödenmesi** gerekmektedir.

Aslı Dışında Borçlular Tarafından Ödenmesi Gereken Diğer Yükümlülükler Nelerdir?

Borçlular tarafından vergi aslının %100'ü dışında ödenmesi gereken diğer yükümlülük; **vergi aslına bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları yerine 12 Mart 2023 (Kanunun yayımı tarihi) tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın da TAMAMININ (%100'ü) alacak aslı ile birlikte ödenmesi gerekmektedir.**

Madde Hükmüne Göre Yapılandırılacak Alacak Tutarı Toplamı Nedir?

Madde hükmüne göre yapılandırılan alacak tutarı, **Yİ-ÜFE tutarı + vergi aslı** toplamından oluşur.

Yapılandırmada Esas Alınacak Yİ-ÜFE Aylık Değişim Oranı Nedir ve Yi-ÜFE Nasıl Hesaplanır?

Yİ-ÜFE tutarı, 31/10/2016 tarihine kadar (bu tarih dâhil) TÜİK'in her ay için belirlediği aylık değişim oranları, 1/11/2016 tarihinden itibaren Kanunun yayımlandığı Mart/2023 ayı dâhil geçen süreye her ay için aylık %0,75 oranı esas alınmak suretiyle hesaplanacaktır.

Yİ-ÜFE tutarının hesaplanmasında, 213 sayılı Kanuna göre hesaplanan gecikme faizi ve 6183 sayılı Kanuna göre hesaplanan gecikme zammının hesaplama yöntemi ve hesaplama süreleri değiştirilmeyecek, sadece aylık gecikme faizi/gecikme zammı oranı yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları kullanılacaktır.

Yİ-ÜFE tutarı, gecikme faizi veya gecikme zammı dışında Kanun kapsamına giren diğer fer'i alacaklar yerine de hesaplanabilmektedir. Bu durumda da ilgili fer'i alacağın hesaplama yöntemi kullanılarak ödenecek Yİ-ÜFE tutarı bulunacaktır.

Yi-ÜFE'nin Esas Alınacağı Vade Tarihleri Nelerdir?

Madde kapsamında vergi asıllarına;

- ⇒ Vade tarihinden, 12 Mart 2023 (Kanunun yayımı) tarihine kadar geçen süre için gecikme zammı yerine,
- ⇒ Daha önce hesaplanmış gecikme faizi olması hâlinde, bu faizin hesaplandığı süre dikkate alınarak, gecikme faizi yerine,

Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak Yİ-ÜFE tutarı hesaplanacaktır.

Yi-ÜFE Hangi Tutar Üzerinden Hesaplanır?

Yİ-ÜFE yapılandırılan alacak tutarı üzerinden hesaplanacaktır.

Yİ-ÜFE'ye Göre Hesaplanacak Tutarın Tamamının Ödenmesi Durumunda Borçlunun Avantajı Nedir?

Yİ-ÜFE'ye göre hesaplanan tutarın ödenmesi halinde, **vergilere bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları TAMAMEN SİLİNİR.**

Ayrıca Yİ-ÜFE aylık değişim oranı, **Gecikme Zammı (ve buna bağlı olarak Gecikme Faizi) ile Tecil Faizi oranlarına göre oldukça düşük olduğu için borçlulara ciddi bir faiz avantajı sağlanıyor.**

Ödenmemiş Alacağın Sadece Fer'i Alacaklardan İbaret Olması Halinde Ödeme Şartları Ve Silinen Alacaklar Nelerdir?

Ödenmemiş alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması hâlinde **fer'i alacak yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın TAMAMININ (%100'ü) ödenmesi şartıyla vergilere bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı gibi fer'i amme alacaklarının TAMAMI (%100'ü) silinir.**

Vergi Aslının ve Yİ-ÜFE Tutarının Tamamının Ödenmesi Halinde Vergi Aslına Bağlı Cezalar Ne Olacak?

Vergi aslının ve Yİ-ÜFE tutarının tamamının ödenmesi halinde, **asla bağlı olarak kesilen vergi cezalarının TAMAMI (%100'ü) SİLİNİR.**

Uzlaşılın Alacakların Yapılandırılması Halinde Ayrıca VUK-376 “Cezada İndirim” Müessesinden Faydalanılabilir Mi?

Hayır. Gerek Tarhiyat Öncesi gerekse Tarhiyat Sonrası, **uzlaşmaya varılması üzerine tahakkuk eden ve tahakkuk tarihinden itibaren bir aylık ödeme süresi 12 Mart 2023 (Kanunun yayımı) tarihi itibarıyla geçmemiş** olan **asla bağlı olmayan cezaların** bu Kanuna göre **yapılandırılarak ödenmesi** hâlinde, 213 sayılı Kanunun 376 ncı maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinde yer verilen indirim düzenlemesinden **ayrıca yararlanılması mümkün bulunmamaktadır.**

Uzlaşma Olmaksızın VUK-376 “Cezada İndirim” Müessesinden Faydalanılan Alacakların Yapılandırılması Mümkün mü?

Evet. **İndirim talebinde bulunulan** ancak, **12 Mart 2023 (Kanunun yayımı) tarihi itibarıyla (bu tarih hariç)**

- 1- **Dava açma süresi geçmiş,**
- 2- Henüz **ödeme süresi geçmemiş,**

alacaklar için **indirimli ceza tutarları dikkate alınarak** Kanun hükümlerinden yararlanılabilecektir.

İhtirazi Kayıtlarla Verilen Beyannameler Üzerinden Tahakkuk Eden Vergi Asılları İçinde Yukarıdaki Hükümler Uygulanır mı?

Evet. İhtirazi kayıtlarla verilen beyannameler üzerine tahakkuk etmiş ve kesinleşmiş olan vergiler hakkında da **yukarıdaki hüküm uygulanır.**

Kesinleşmiş Vergi Aslına İlişkin Özet						
2/1-a	Yayımla Tarihi İtibarıyla (12 Mart 2023)	1- Vadesi geldiği hâlde ödenmemiş ya da 2- ödeme süresi henüz geçmemiş	1- Vergilerin 2- Yıllık ÜFE'ye göre hesaplanan tutarın	%100'ü	1- G.Faizi/Zammı 2- Asla Bağlı Vergi Cezaları	%100'ü
			ÖDENİRSE		SİLİNİR	
2/3	<i>İhtirazi kayıtlarla verilen beyannameler üzerine tahakkuk etmiş ve kesinleşmiş olan vergiler hakkında yukarıdaki hüküm uygulanır.</i>					

Vergi Aslına Bağlı Olmayan Vergi Cezaları Hakkında Nasıl İşlem Tesis Edilecek?

Mükelleflerce, 12 Mart 2023 (Kanunun yayımı tarihi) itibarıyla vadesi geldiği hâlde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş olan vergi aslına bağlı olmaksızın kesilen vergi cezalarının %50'sinin ve Yİ-ÜFE'ye göre hesaplanan tutarının TAMAMININ (%100) ödenmesi halinde, cezalardan kalan kısım (%50) ve gecikme faizi ve gecikme zammı gibi fer'i amme alacaklarının TAMAMI (%100'ü) silinir.

Vergi Aslına Bağlı Olmaksızın İştirak Nedeniyle Kesilen Vergi Cezaları Hakkında Nasıl İşlem Tesis Edilecek?

Aynı şekilde, 12 Mart 2023 (Kanunun yayımı tarihi) itibarıyla vadesi geldiği hâlde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş olan vergi aslına bağlı olmaksızın İŞTİRAK nedeniyle kesilen vergi cezalarının %50'sinin ve Yİ-ÜFE'ye göre hesaplanan tutarının TAMAMININ (%100) ödenmesi halinde, cezalardan kalan kısım (%50) ve gecikme faizi ve gecikme zammı gibi fer'i amme alacaklarının TAMAMI (%100'ü) silinir.

Kesinleşmiş Vergi Aslına Bağlı Olmaksızın Kesilen Vergi Cezalarına İlişkin Özet						
2/1-b	Yayın Tarihi İtibarıyla (12 Mart 2023)	1- Vadesi geldiği hâlde ödenmemiş ya da 2-ödemeye süresi henüz geçmemiş	1- vergi aslına bağlı olmaksızın kesilmiş vergi cezaları, 2- iştirak nedeniyle kesilmiş vergi cezaları	50%'si	1- cezaların kalan	50%'si
			2- Yİ-ÜFE'ye göre hesaplanan tutarın	%100'ü	2- G.Faizi/Zammı	%100'ü
			ÖDENİRSE		SİLİNİR	

İdari Para Cezaları ve Tahsil Dairelerince Takip Edilen Diğer Alacaklara İlişkin Nasıl İşlem Tesis Edilecek?

Mükelleflerce, 12 Mart 2023 (Kanunun yayımı tarihi) itibarıyla vadesi geldiği hâlde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş olan idari para cezaları ve Tahsil Dairelerince Takip Edilen Diğer Alacaklarının TAMAMININ (%100) ve Yİ-ÜFE'ye göre hesaplanan tutarının TAMAMININ (%100) ödenmesi halinde, gecikme faizi ve gecikme zammı gibi fer'i amme alacaklarının TAMAMI (%100'ü) silinir.

Kesinleşmiş İdari Para Cezaları ve Tahsil Dairelerince Takip Edilen Diğer Alacaklara İlişkin Özet						
2/1-c	Yayım Tarihi İtibariyle (12 Mart 2023)	1- Vadesi geldiği hâlde ödenmemiş ya da 2- ödeme süresi henüz geçmemiş	1- idari para cezaları 2- Yİ-ÜFE ye göre hesaplanan tutarın	%100'ü	cezaya bağlı fer'ilerin	%100'ü
ÖDENİRSE				SİLİNİR		
2/1-ç	Yayım Tarihi İtibariyle (12 Mart 2023)	1- Vadesi geldiği hâlde ödenmemiş ya da 2- ödeme süresi henüz geçmemiş	1- yukarıdaki bentlerin dışında kalan asli amme alacaklarının ödenmemiş kısmı 2- Yİ-ÜFE ye göre hesaplanan tutarın	%100'ü	faiz, ceza faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacaklar	%100'ü
ÖDENİRSE				SİLİNİR		

Belediye Gelirleri Kanununa Göre Tahsili Gereken Ücret ve Paylar İle Su, Atık Su ve Katı Atık Ücreti Alacakları, Çevre Kanunu Kapsamında Tahsili Gereken Katı Atık Ücreti ile YİKOB'lar Hakkında Nasıl İşlem Tesis Edilecek?

Borçlularca, vadesi 31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olmasına rağmen ilgili kanun hükmüne göre 12 Mart 2023 (Kanunun yayımı tarihi) itibarıyla ödenmemiş olan **ücret ve paylar ile su, atık su ve katı atık ücretleri ile YİKOP'ların alacak asıllarının ve Yİ-ÜFE'ye göre hesaplanan tutarının TAMAMININ (%100) ödenmesi halinde, bu alacaklara bağlı cezaların ve fer'ilerin (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) tahsilinden vazgeçilir.**

Başvuru Hangi Tarihe Kadar Yapılmalıdır?

Madde hükmünden yararlanmak için başvuru, **31/05/2023 tarihine kadar (bu tarih dâhil) ilgili idareye yapılmalıdır.**

Başvuru Süresi Uzatılabilir Mi?

Evet. **Cumhurbaşkanı**, bu Kanunda öngörülen **BAŞVURU SÜRESİNİ bir aya kadar uzatmaya yetkilidir.**

Kesinleşmiş Alacaklara İlişkin Başvuru Tarih ve Yerleri		
9/1-a	BAŞVURU	<u>31/05/2023</u> tarihine kadar (bu tarih dâhil) ilgili idareye başvuru.
9/16	BAŞVURU UZATMA	Cumhurbaşkanı, bu Kanunda öngörülen <u>BAŞVURU SÜRESİNİ bir aya kadar uzatmaya yetkilidir. (MUHTEMELEN, 30/06/2023'E KADAR UZAR.)</u>

Tüzel Kişiler Ya Da Tüzel Kişiliği Haiz Olmayan Teşekküllerde Başvuruyu Kim Yapar?

Tüzel kişiler ya da tüzel kişiliği haiz olmayan teşekküller için madde hükümlerinden yararlanma başvuruları **bunların kanuni temsilcileri tarafından** yapılacaktır.

Kesinleşmiş Olan Borç İçin Nereye Başvurmalıdır?

Kanunun hükümlerine istinaden, kesinleşmiş alacak kapsamındaki borçların yapılandırılması maksadıyla mükellefler ve kendilerine ceza kesilenler; **Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı vergi dairelerine olan borçları için başvurularını Gelir İdaresi Başkanlığının internet adresi (www.gib.gov.tr) ya da e-devlet (www.turkiye.gov.tr) üzerinden yapabilecekleri gibi bağlı buldukları vergi dairesine doğrudan veya posta yoluyla ya da diğer vergi daireleri aracılığıyla** da yapabileceklerdir.

Bağlı olunan vergi dairesi dışındaki vergi dairelerine başvuruda bulunulması halinde, ödeme planları borçluların bağlı oldukları vergi daireleri tarafından tanzim edilecek ve borçlulara ödeme planları

müracaat edecekleri herhangi bir vergi dairesinde imza karşılığında elden, gerekli şartların bulunması koşuluyla (www.gib.gov.tr) internet adresi üzerinden doğrudan verilebilecektir.

Borçluların **birden fazla vergi dairesine olan borçları için** Kanundan yararlanma talebinde bulunmaları hâlinde, **HER BİR VERGİ DAİRESİ İÇİN AYRI AYRI BAŞVURMALARI GEREKMEKTE**dir.

Mirasçılar, kefiller, şirket ortakları ve kanuni temsilciler gibi amme borçlusu sayılan kişiler sorumlu oldukları tutarlar dikkate alınarak ilgili **vergi dairesine yazılı başvuru yapmak suretiyle 7440 sayılı Kanun hükümlerinden yararlanabileceklerdir.** Dolayısıyla bu kişilerin Gelir İdaresi Başkanlığının **İNTERNET ADRESİ VE E-DEVLET ÜZERİNDEN BAŞVURMALARI MÜMKÜN BULUNMAMAKTADIR.**

Ticaret Bakanlığına bağlı tahsil daireleri (**gümrük müdürlükleri**) adına **niyabeten takip edilen alacaklar için vergi dairelerine başvurulması mümkün bulunmayıp,** bu yöndeki taleplerin **ilgili idareye yapılması** gerekmektedir.

Yargı Kararıyla Kesinleşip Tebligat Yapılmayan Alacaklar Hakkında Nasıl İşlem Yapılacak?

Ayrıca, 31/12/2022 (Kanunun yayımı) tarihi itibarıyla yargı kararı ile kesinleştiği hâlde mükellefe ödemeye yönelik tebligatın yapılmadığı alacaklar için bu madde kapsamında yapılandırılır. Ödemeye yönelik ilave tebliğ yapılmaz. Kamu alacağının vadesi yayım tarihi olur.

Bu tarz ödeme süresi oluşmamış alacaklar için maddeden yararlanmak isteyen mükellefler, **başvuru dilekçesinde bu hususu ayrıca belirteceklerdir.**

Ödeme Emrine Karşı Dava Açılmış İse Yasadan Nasıl Faydalanılabilir?

Madde hükmünden yararlanmanın şartlarından birisi de **dava açılmaması, açılmış davalardan vazgeçilmesi ve kanun yollarına başvurulmaması** olduğundan, bu maddeden yararlanmak üzere başvuran **borçluların, takip ve tahsilat işlemlerinden dolayı açtıkları davalardan da (ihtirazi kayıtlarla verilen beyannameye konu olacaklar için Kanundan yararlanmak isteyenlerin alacağına ilişkin olarak açmış oldukları davalar dâhil) vazgeçmeleri gerekmektedir.**

Ödemeye Hangi Tarih İtibariyle Başlanacak?

Borçlularca, bu madde kapsamında yapılan af başvurusuna ilişkin **Hazine ve Maliye Bakanlığına, il özel idarelerine, belediyelere ve YİKOB'lara bağlı tahsil dairelerine ve Sosyal Güvenlik Kurumlarına ilk taksit veya peşin yapılacak ödemeler, 30/06/2023 (bu tarih dahil) tarihinde başlayacaktır.**

Başvuru ve taksit ödeme sürelerinin son gününün resmî tatile rastlaması hâlinde süre, tatili izleyen ilk iş günü mesai saati sonuna kadar uzayacaktır.

Not: (30/06/2023 tarihi resmi tatile rastlaması nedeniyle ödeme süresi 3/7/2023 tarihinde (bu tarih dâhil) sona ermektedir.)

Ödeme Süresi Uzatılabilir Mi?

Evet. **Cumhurbaşkanı**, bu Kanunda öngörülen **ilk taksit ödeme süresini bir aya kadar uzatmaya yetkilidir.**

Deprem Bölgesinde Bulunan Mükellefler İçin Yasal Başvuru ve Ödeme Süresi Nedir?

Kahramanmaraş merkezli yaşanan **depem felaketi** sonrası, Hazine ve Maliye Bakanlığı, bu bölgeden etkilenen çeşitli illeri ve bu illerde faaliyette bulunan mükellefleri **06.02.2023 ile 31.07.2023 tarihleri arasında mücbir sebep kapsamına almıştır.**

Bu **bölgede yer alan mükellefler ile herhangi bir nedenle mücbir sebep kapsamına alınan diğer mükelleflere** yönelik kanun içeriğinde; bu mükelleflerin **BAŞVURU**'larını **mücbir sebep hâlinin sona erdiği tarihi takip eden üçüncü ayın sonuna kadar (bu tarih dâhil)** yapabilecekleri belirtilmiştir. Yani deprem bölgesinde bulunan mükellef için *(Mücbir sebep ve başvuru süresinin uzamadığı düşünülüğünde)* **31/10/2023 tarihi son başvuru tarihidir.**

TAKSİT ÖDEMESİ ise; başvuru süresinin sona erdiği tarihi takip eden ayın sonuna kadar (bu tarih dâhil), diğer taksitler ise bu taksiti takip eden aylık dönemler hâlinde yapılabilecektir. Yani deprem bölgesinde bulunan mükellef için (Mücbir sebep ve başvuru süresinin uzamadığı düşünülüğünde) ilk taksit ödeme süresi 31/11/2023 tarihidir.

Mücbir Sebep Kapsamında Olan Mükellefler İçin Başvuru Ve Ödeme Süreleri		
M.S. İLAN EDİLEN YERLERDE BAŞVURU SÜRESİNCE M.S. DEVAM EDİYOR (<u>UZAMAZ İSE 6/2/2023</u> ile <u>31/7/2023</u> -bu tarihler dâhil- tarihleri arası M.S.)	<u>BAŞVURU</u> (yapılacak başvurunun süresi mücbir sebep hâlinin sona erdiği tarihi takip eden üçüncü ayın sonuna kadar (bu tarih dâhil) uzar)	<u>31/10/2023 SON BAŞVURU TARİHİ</u>
	<u>TAKSİT ÖDEME SÜRESİ</u> (başvuru süresinin sona erdiği tarihi takip eden ayın sonuna kadar (bu tarih dâhil), diğer taksitler ise bu taksiti takip eden aylık dönemler hâlinde bu Kanun hükümlerine göre ödenir.)	<u>İLK TAKSİT 30/11/2023</u>

Taksitle Ödeme İmkânı Var mı?

Evet. Borçlular yasa kapsamında yapılandırdıkları kesinleşmiş alacakları, **istemeleri halinde peşin istemeleri halinde ise taksitle ödeme imkanları bulunmaktadır.**

Borçlar Azami Kaç Taksitle Ödenebilir?

Borçlularca istenmesi halinde, **ilk taksit ödeme tarihlerinden itibaren (30/06/2023) birer aylık dönemler halinde 48 eşit taksitte ödeme yapılabilecektir.**

Tercih Edilen Taksit Süresinden Daha Uzun Sürede Ödeme Yapılabilir Mi?

Hayır. Borçlular **tercih ettikleri taksit süresinden daha uzun bir sürede ödeme yapamayacaktır.**

Taksit Sayısına İlişkin Bir Tercihle Bulunulabilecek Mi?

Başvuru sırasında **borçlular; 12, 18, 24, 36 ve 48 eşit taksitte ödeme seçeneklerinden biri tercih edilecektir.**

Taksitle Ödeme Seçeneğinin Seçilmesi Halinde Ek Külfet Ne Olacak?

Taksitle ödemede, seçilen **taksit sayısına bağlı olarak bir taksit farkı da (Katsayı) ilave edilecek. Katsayı, hem alacak aslı hem de gecikme faizi/cezasi/zammı yerine hesaplanan Yİ-ÜFE Faizi üzerinden hesaplanacaktır. Taksit tutarlarının hesaplamasına dair formül** aşağıdaki gibi olacak:

$$\text{Taksit Tutarı} = [(\text{Ödenecek vergi aslı} + \text{Yİ-ÜFE Faizi}) \times \text{Katsayı}] / \text{Taksit Sayısı}$$

Örneğin; Alacak aslı ve Yİ-ÜFE toplamı 330.000,00-TL olan ve kesinleşen alacak için 12 taksitli ödeme seçeneğinin seçilmesi halinde, bu tutara 1,09 katsayı uygulanacak olup $(330.000,00 * 1,09 = 359.700,00\text{-TL})$ bulunan tutar da 12 sayısına bölünmek suretiyle $(359.700,00 / 12 = 29.975,00\text{-TL})$ herbir ödenecek taksit tutarı hesaplanacaktır.

Taksit Sayısına Göre Katsayı Oranları Nelerdir?

Borçlularca, yapılandırdıkları alacakların taksitler halinde ödenmek istenmesi halinde aşağıda belirtilen kat sayılar uygulanacaktır:

Taksit Sayısına Göre Uygulanacak Katsayılar	
Taksit Sayısı	Taksit Katsayısı
12 Taksit	1,09
18 Taksit	1,135
24 Taksit	1,18
36 Taksit	1,27
48 Taksit	1,36

Seçilen Taksit Süresinden Daha Kısa Sürede Ödeme Yapma İmkânı Var Mı Avantajı Nedir?

Var. Borçlulara seçtikleri taksit süresinden daha kısa sürede ödeme yapma imkânı verilmekte ve daha kısa sürede yapılan ödemelerde de hesaplanan katsayının düzeltilmesi öngörülmektedir.

Örneğin; borçlu tarafından Kanun kapsamında yapılandırılan alacak tutarının 18 eşit taksitte ödenmesi yönünde tercih kullanıldığı hâlde borcun 12 eşit taksit için öngörülen sürede tamamen ödenmesi hâlinde, (1,135) katsayısı esas alınarak hesaplanan tutar, 12 eşit taksit için öngörülen (1,09) katsayısına göre düzeltilecektir.

Hesaplanan Tutarların Peşin Ödenmek İstenmesi Halinde Borçlunun Avantajı Ne Olacak?

Hesaplanan tutarların tamamının ilk taksit ödeme süresi içerisinde (30/06/2023'e kadar) peşin olarak ödenmesi hâlinde;

- ⇒ Yİ-ÜFE'ye göre hesaplanacak tutarların % 90'ı silinir.
- ⇒ İdari Para Cezalarının ilave %25'i SİLİNİR
- ⇒ Taksit sayısına bağlı olarak artırılabacak Kat Sayı Uygulanmaz.

İlk Taksit Ödeme Süresi İçinde Parçalar Halinde Ödeme Yapılırsa İndirim Olur Mu?

Evet. Söz konusu ödemenin defaten yapılması zorunlu olmayıp, ilk taksit ödeme süresi içinde farklı zamanlarda borcun tamamının ödenmesi hâlinde de indirimden yararlanılacaktır.

Ayrıca, taksitle ödeme seçeneği tercih edilmesine rağmen ilk taksit ödeme süresi içinde peşin olarak tamamının ödenmesi durumunda da bu hükümlerden yararlanılabilecektir. Ayrıca daha önce de belirtildiği üzere hesaplanan katsayının düzeltilecektir.

Peşin Ödemenin Seçilmiş Olmasına Rağmen 30 Haziran 2023'e Kadar Ödenmemesi Halinde Ne Olur?

Peşin ödeme seçeneği tercih edilmek suretiyle yapılandırılan alacakların tamamının ilk taksit ödeme süresi içinde yani 30 Haziran 2023 sonuna kadar ödenmemesi hâlinde, 30 Haziran 2023'ü izleyen ayın sonuna kadar (31 Temmuz 2023) geç ödeme zammıyla birlikte ödeme yapılarak Yİ-ÜFE'DE İNDİRİM (%90) UYGULANMADAN VE KATSAYI UYGULANMAKSIZIN Kanun hükümlerinden yararlanılabilecektir.

31 Temmuz 2023 tarihine kadar da ödenmez ise, yapılandırma ihlal edilmiş olur ve alacaklar başvuru öncesi tutarlarına döndürülür.

Kredi Kartı İle Ödeme İmkânı Var Mı?

Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı vergi dairelerine ödenecek alacakların tahsilatı amacıyla ödemeye aracılık yapacak bankalarla gerekli anlaşma sağlanmış olup, kredi kartı kullanılmak suretiyle

yapılacak ödemeler **Gelir İdaresi Başkanlığının internet sitesi (www.gib.gov.tr) üzerinden yapılabilecektir.**

Ancak, **bankaların uygulama geliştirmeleri** hâlinde, **internet siteleri veya şubeleri üzerinden de** kredi kartıyla tahsilat işlemleri yapılması mümkündür.

Kesinleşmiş Alacaklara İlişkin Ödeme Şartları			
9/1-b	ÖDEME	İLK TAKSİT ÖDEME	HM Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, il özel idarelerine, belediyelere, Sosyal Güvenlik Kurumuna 30/6/2023 tarihine kadar (bu tarih dâhil) NOT: CB, İLK TAKSİT ÖDEME SÜRESİNİ 1 AYA kadar uzatmaya yetkilidir.
		DİĞER TAKSİTLER	İlk Taksit Dahil azami 48 eşit taksit Yukardaki tarihleri takip eden BİRER aylık dönemler hâlinde
9/3		Hesaplanan tutarların tamamı	İLK TAKSİT ÖDEME SÜRESİ İÇİNDE (30/6/2023 tarihine kadar) (bu tarih dâhil) Pesin Ödenirse Katsayı uygulanmaz YI-ÜFE ve göre hesaplanan tutarın %90'ı SİLİNİR Af Başvurusu Yapılan İdari Para Cezalarının İlave %25'İ SİLİNİR
9/3-a			Taksitle ödeme istenmesi halinde, BAŞVURU SIRASINDA, 12, 18, 24, 36 ve 48 EŞİT TAKSİT SEÇENEKLERİNDEN BİRİ SEÇİLMELİ.
9/6			İlk taksit ödeme süresi içinde (30/6/2023 tarihine kadar) ödenmesi gereken tutarların süresinde ödenmesi ve kalan taksitlerin tamamının ilk taksiti izleyen ayın sonuna kadar (31/07/2023 tarihine kadar.) ödenmesi hâlinde katsayı uygulanmaz.
9/4		KREDİ KARTI İLE ÖDEME	Ödeme tarihi olarak kredi kartının kullanıldığı gün esas alınır ve borçluya tahsilatın yapıldığını gösteren makbuz verilir.

Af Kapsamında Yapmış Olunan Başvuru Nasıl İHLAL Olmaz?

Yasa kapsamında yapılan başvuru neticesinde;

1. ŞART: **İlk iki taksitin süresinde ve tam ödenmesi,**
2. ŞART: **Bir takvim yılı içinde 3 veya daha az taksit eksik/hiç ödenmemesi ve ödenmeyen taksit tutarının SON TAKSİTİ izleyen ayın sonuna kadar Geç Ödeme Zammı ile ödenmesi,**

Halinde yapılandırma başvurusu **ihlal olmaz.**

Af Kapsamında Yapmış Olunan Başvuru Nasıl İHLAL Olur?

Yasa kapsamında yapılan başvuru;

- 1- **İlk iki (2) taksitin süresinde tam ödenmemesi** ya da
- 2- İlk iki taksitin süresinde ödenip, **bir takvim yılında 3 veya az süresinde ödenmeyen veya eksik ödenen diğer taksitlerin SON TAKSİTİ izleyen Ayın Sonuna Kadar G.Zammı ile ödenmemesi** veya
- 3- İlk iki taksitin süresinde ödenip devamında, **bir takvim yılında 2'den fazla taksitin süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi**,

Halinde **ihlal olur.**

Kesinleşmiş Alacaklara İlişkin İHLAL Şartları					
9/6	İHLAL	İlk 2 Taksit Süresinde ve Tam Ödenmesi Koşuluyla (İLK ŞART)	1 Takvim Yılı İçinde 3 veya daha az taksit eksik/hiç ödenmezse	Ödenmeyen Taksit Tutarının SON TAKSİTİ izleyen Ayın Sonuna Kadar G.Ö.Zammı ile Ödenirse (2. ŞART)	BOZULMAZ
		1- İlk 2 taksitin süresinde tam ödenmemesi ya da 2- süresinde ödenmeyen veya eksik ödenen diğer taksitlerin SON TAKSİTİ izleyen Ayın Sonuna Kadar G.Zammı ile ödenmemesi veya 3- BİR takvim yılında 3 den fazla taksitin süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi			BOZULUR
9/7		Ödenecek taksit tutarının %10'unu aşmamak şartıyla 20 Türk Lirasına (bu tutar dâhil) kadar yapılmış eksik ödemeler için kanun hükümleri			BOZULMAZ

Vergi Dairesi Nezdinde İade Alacağının Yapılandırılan Borca Mahsubu Mümkün Mü?

Evet mümkün. Şöyle ki, iade alacağından kendi borçlarına mahsuben ödemek isteyen mükelleflerin, bu taleplerinin yerine getirilebilmesi için **BAŞVURU VE/VEYA TAKSİT SÜRESİ İÇİNDE ilgili mevzuatın öngördüğü bilgi ve belgeleri tam ve eksiksiz olarak ibraz etmeleri şarttır.**

Belgelere **ek olarak** mahsuben iadenin gerçekleştirilebilmesi için **teminat, yeminli mali müşavir raporu veya vergi inceleme raporu da aranan durumlarda,** bunların da **aynı süre içinde vergi dairesine intikal etmiş olması gerekmektedir.**

Bu takdirde, ilgili mevzuatın mükellefin mahsup talebine esas aldığı tarih itibarıyla bu Kanuna göre ödenecek tutara mahsup işlemleri yapılır; **mahsup talebine konu tutardan daha az tutarda mahsubun yapılması hâlinde, mahsuben ödeme suretiyle tahsil edilemeyen tutar için** borçluya bildirimde bulunularak **eksik ödenen bu tutarın bir ay içerisinde ödenmesi istenir.**

Eksik ödenen taksit tutarının, ödenmesi gerektiği tarihten öndendiği tarihe kadar gecikilen her ay ve kesri için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte bir aylık ödeme süresi içinde ödenmesi hâlinde eksik ödenen tutar için bu Kanun hükümleri ihlal edilmiş sayılmayacaktır.

Mükellefin kendi borcu dışında, ilgili mevzuat uyarınca üçüncü şahısların borçlarına mahsup talebi olması hâlinde ise mahsup talebinden vazgeçebilmesi için borcuna mahsup istenen **üçüncü şahsın** da bu konuya yönelik **irade beyanı aranacaktır.**

Kanun kapsamında yapılandırılmasından sonra, **mahsuben iade tutarının hesaplanan taksit tutarları toplamını aşan kısmı (SGK Prim borçlarına mahsup sonrası) nakden iade edilebilecektir.**

Daha Önce Mahsuben İadesi İstenen Borçlar İçin Af Hükümlerinden Faydalanılabilir Mi?

Evet. 12 Mart 2023 (Kanunun yayımı) tarihinden önce mahsuben iade talebi bulunan mükellefler, diledikleri takdirde mahsup talep ettikleri borçları için Kanun hükümlerinden yararlanabilecektir. Bu takdirde, mahsuben iade talebinden vazgeçtiklerini bağlı buldukları vergi dairesine bildirmelidirler.

Pişmanlık İle Verilen Beyannameye İlişkin Ödeme Şartlarının İhlal Edilmesi veya Ödeme Süresinin Geçmemiş Olması Halinde Ortaya Çıkan Alacaklar İçin Bu Maddeden Faydalanılabilir Mi?

Evet mümkün. VUK 371. Maddesi kapsamında pişmanlık hükümlerine göre tahakkuk eden ve 12 Mart 2023 (Kanunun yayımı) tarihi itibarıyla 371 inci maddede öngörülen 15 günlük ödeme süresinde ödenmemiş olan vergiler için pişmanlık hükümleri ihlal edilmiş olacak ve vergi asılları ve bunlara hesaplanan gecikme faizi/gecikme zammı Kanunun 2 nci maddesi kesinleşmiş alacaklar kapsamında yapılandırılacaktır.

Ayrıca 12 Mart 2023 (Kanunun yayımı) tarihi itibarıyla (bu tarih hariç) pişmanlık hükümlerine göre tahakkuk eden ve henüz 15 günlük ödeme süresi geçmemiş olan alacaklar için Kanun hükümlerinden yararlanılabilecektir. Bu takdirde, pişmanlık zammı yerine Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları kullanılarak Yİ-ÜFE tutarı hesaplanacaktır.

Uzlaşma Hükümlerinden Faydalanılarak Uzlaşılan Alacakların Ödeme Süresi Geçmemiş Olanlar Bu Maddeden Faydalanılabilir Mi?

Evet. 12 Mart 2023 (Kanunun yayımı) tarihi itibarıyla (bu tarih dâhil) 213 sayılı Kanunun gerek uzlaşma (T.S.) gerekse tarhiyat öncesi uzlaşma hükümlerinden yararlanılarak uzlaşma sağlanmış ancak ödeme süresi henüz geçmemiş borcu olan mükellefler, uzlaşma sonucu tahakkuk eden vergi ve ceza tutarları ile hesaplanan gecikme faizleri dikkate alınarak Kanun hükümlerinden yararlanabileceklerdir.

Yargı Kararıyla Kesinleşmiş Ancak Borçluya Henüz Tebliğ Edilmemiş (Ödeme Süresi Belirlenmemiş) Alacaklar Bu Maddeden Faydalanılabilir Mi?

Evet. Kanunun kapsadığı dönemlerle ilgili olup, tarhiyata ilişkin mahkemelerce verilerek taraflardan birine tebliğ edilen ve 12 Mart 2023 (Kanunun yayımı) tarihi itibarıyla (bu tarih dâhil) kesinleşen yargı kararına istinaden vergi dairelerince mükellefe ödemeye yönelik tebligatın (Vergi Mahkemesi/Bölge İdare Mahkemesi/Danıştay Kararına Göre Vergi/Ceza İhbarnamesi) yapılmaması nedeniyle borcun vadesinin belirlenmediği alacaklar için mükelleflerce bu Kanunda öngörülen süre ve şekilde başvuruda bulunulması koşuluyla bu alacaklar da bu madde kapsamında yapılandırılır.

Borçlunun başvuru dilekçesinde bu Kanun hükümlerinden yararlanmak istediğini belirtmesi şartıyla, bu alacaklar için ayrıca

vergi dairesince mükellefe Vergi Mahkemesi/Bölge İdare Mahkemesi/Danıştay Kararına Göre Vergi/Ceza İhbarnamesi tebliğ edilmeyecek ve alacakların vade tarihi 12 Mart 2023 (Kanunun yayımı) tarihi kabul edilecektir.

Daha sonra **yapılandırmanın ihlal edilmesi hâlinde** söz konusu **alacaklar için** Vergi Mahkemesi/Bölge İdare Mahkemesi/Danıştay Kararına Göre **Vergi/Ceza İhbarnamesi tebliğ edilmeksizin** ve **12 Mart 2023 (Kanunun yayımı) tarihi vade tarihi kabul edilmek suretiyle takip ve tahsil işlemlerine devam edilecektir.**

Diğer taraftan, **09 Haziran 2021 (Kanunun yayımı) tarihinden önce kısmi ödeme yapılmış olması hâlinde (gecikme faizi hesaplanmaması için) ÖDENMEMİŞ KISIM İÇİN** bu madde **hükümlerinden yararlanılabilecektir.** Ancak, **12 Mart 2023 (Kanunun yayımı) tarihinden önce tamamının ödenmiş olması hâlinde bu madde hükümlerinden yararlanılamayacağı tabiidir.**

Vuk 379. Maddesinden (Kanun Yolundan Vazgeçme) Yararlanarak Kanunun Yayımı Tarihi İtibarıyla Davadan Tamamen Feragat Edilerek Anılan Maddeye Göre Tahakkuk Eden Vergi Ve/Veya Vergi Cezaları İçin Bu Maddeden Faydalanılabilir Mi?

Evet. VUK'un 379. maddesi hükmünden yararlanmak üzere **12 Mart 2023 (Kanunun yayımı) tarihi itibarıyla (bu tarih dâhil) davadan tamamen feragat edilerek anılan maddeye göre tahakkuk eden vergi ve/veya vergi cezalarından, 12 Mart 2023 (Kanunun yayımı) tarihi itibarıyla vadesi geldiği hâlde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş olanlar için** 7440 sayılı Kanunun 2 nci maddesi hükümlerinden yani **kesinleşmiş alacaklar kapsamında yapılandırmadan yararlanılabilecektir.**

Bu Madde Hükümlerinden Faydalanan Borçlularca Ayrıca VUK 379/2 Fırkası Kapsamında İlave İndirim Yapılır Mi?

Hayır. VUK'un 379 uncu maddesine göre tahakkuk eden ve tahakkuk tarihinden itibaren **bir aylık ödeme süresi 12 Mart 2023 (Kanunun yayımı) itibarıyla geçmemiş olan alacakların bu Kanuna göre yapılandırılarak ödenmesi hâlinde,** ayrıca 213 sayılı Kanunun 379 uncu maddede yer alan **indirimlerden yararlanılması mümkün bulunmamaktadır.**

Bu Madde Hükümlerinden Faydalanan Borçlularca Ayrıca Yargı Yoluna Başvurulabilir Mi?

Hayır. Bu madde hükmünden yararlanmak isteyen borçluların maddede belirtilen şartların yanı sıra **dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları** şarttır.

Davadan vazgeçme ıslak imzalı dilekçeleri, ilgili tahsil dairesine verilir ve bu dilekçelerin **BAŞVURU SÜRESİ İÇİNDE tahsil dairesine verildiği tarih, ilgili yargı merciine verildiği tarih sayılarak dilekçeler ilgili yargı merciine gönderilir.**

Borçlularca, Kanun hükümlerinden yararlanılmak üzere davadan vazgeçilmesi hâlinde **idarece de ihtilaflar sürdürülmez.**

Bu Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan ve açtıkları davalardan vazgeçen borçluların bu **ihtilaflarıyla ilgili olarak**

12 Mart 2023 (Kanunun yayımı) tarihinden sonra tebliğ edilen kararlar uyarınca işlem yapılmaz.

Daha Önce Açılan Davalardan Vazgeçilmesi Halinde Yargılama Ücretlerinin Durumu Ne Olacak?

Bu Kanun hükümlerinden yararlanılmak üzere vazgeçilen davalarda verilen kararlar ile **hükmedilen yargılama gideri, avukatlık ücreti ve fer'ileri talep edilmez ve bu alacaklar için icra takibi yapılamaz.**

Vazgeçme tarihinden önce ödenmiş olan yargılama giderleri ve avukatlık ücretleri geri alınmaz.

Kanun Hükmüne Göre Başvurulan Alacaklar İçin İdarece Dava Açılabilir Mi?

Hayır. Bu Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunulan **borçlara karşı idarelerce dava açılmaz ve hiçbir mercie başvurulamaz.**

İhtirazi Kayıtlı Beyan Edilen Vergiler İçin Nasıl İşlem Yapılacak?

12 Mart 2023 (Kanunun yayımı) tarihi itibarıyla ihtirazi kayıtlı beyan edilmiş ancak ödenmemiş vergiler dava konusu yapılmadığına bakılmaksızın Kanunun 2 nci maddesi kapsamında **kesinleşmiş alacaklar kapsamında yapılandırılacaktır.** Bu takdirde,

ihtilafa ilişkin yargı mercilerince verilmiş kararlar dikkate alınmadan mükelleflerin BEYANI ÜZERİNE TAHAKKUK EDEN TUTAR ESAS ALINARAK Kanun hükmünden yararlanılacaktır.

Ayrıca, alacağa ilişkin açılmış olan davalardan vazgeçilmesi gerekmektedir. Başvuru esnasında ayrıca davadan vaz geçildiğine dair dilekçesinde ibraz edilmesi gerekmektedir.

Ödeme Emrine Karşı Açılan Davalar İçin Bu Madde Hükümlerinden Faydalanılabilir Mi?

12 Mart 2023 (Kanunun yayımı) tarihi itibarıyla amme ALACAĞININ TARHİYATINA İLİŞKİN KARAR bulunmaması halinde ödeme emrine karşı açılan davalara konu alacaklar bu madde kapsamında kapsamında yani KESİNLEŞMİŞ ALACAKLAR kapsamında değerlendirilecektir.

7256 ve 7326 Sayılı Af Yasalarından Faydalanıp Ödemesi Devam Edenler Bu Maddeden Faydalanılabilir Mi?

Evet faydalanabilirler. Şöyle ki, 7256 ve 7326 Sayılı Kanunlara göre yapılandırılan ve 12 Mart 2023 tarihi (kanunun yayım tarihi) itibarıyla ödemesi devam eden alacaklar için, kalan taksit tutarlarına konu borçlar bu kanun hükümlerinden faydalanılabilecektir. Bu takdirde, kalan taksit tutarlarına konu borçlar vadesinde ödenmemiş kabul edilecek ve borçlular ödedikleri tutarlar kadar 7256 ve 7326 Sayılı Kanun hükümlerinden yararlanacaklardır.

Borçlular, 7256 ve 7326 Sayılı Kanun kapsamında oluşturulan yapılandırma dosyalarına konu borçları için ayrı ayrı 7440 sayılı Kanundan yararlanma başvurusunda bulunabilecekleri gibi 7256 ve 7326 sayılı Kanunlara göre yapılandırılan tüm borçları için de başvuruda bulunabileceklerdir.

7256 ve 7326 Sayılı Sayılı Kanunlar Kapsamında Ödenen Tutarlar Ne Olacak İade Olur Mu?

7256 ve 7326 Sayılı sayılı Kanuna göre ödenen taksit tutarları için 7256 ve 7326 sayılı kanun hükümleri geçerli sayılacaktır. Bu şekilde ödenmiş taksit tutarlarına anılan Kanuna göre tercih edilen taksit süresine uygun katsayı hesaplanmış ve tahsil edilmiş olduğundan, **ödenmiş kısım ile ilgili herhangi bir işlem yapılmayacaktır.**

Kalan taksit tutarları vadesinde kısmen veya tamamen ödenmemiş alacak kabul edilerek 7256 ve 7326 Sayılı Kanun hükümlerine göre yapılandırılacak ve 7256 ve 7326 Sayılı yasaya göre ödenmemiş taksitlere ilişkin olarak anılan Kanun kapsamında hesaplanmış olan katsayı tutarlarının tahsilinden vazgeçilecektir.

7256 ve 7326 Sayılı Kanun kapsamında 7440 sayılı Kanunun yayımı tarihinden (12 Mart 2023) önce taksit tutarları ile birlikte ödenen katsayı tutarları ise red ve iade edilmeyecektir.

6736, 7020 ve 7143 Sayılı Af Yasalarından Faydalanıp Ödemesi Devam Edenler Bu Maddeden Faydalanılabılır Mi?

Hayır faydalanamazlar. İlgili kanunlara göre yapılandırılan ve **12 Mart 2023 tarihi (kanunun yayım tarihi) itibariyle ödemesi devam eden** alacaklar için, bu kanun hükümlerinden **faydalanılamayacaktır.**

Önceki Yapılandırmaları İhlal Edenler Yeni Yapılandırma Yasasından Faydalanabilecekler Mi?

Sadece **7256 ve 7326 sayılı Kanun kapsamında** borç yapılandırması yapıp da, **ilk iki taksiti ödememe nedeniyle** yapılandırmayı **ihlal edenler,** bu yeni yapılandırmadan **yararlanabilecek.**

Ancak diğer yapılandırma yasaları kapsamında şartları ihlal edenler bu yasa hükümlerinden **faydalanamayacaklardır.**

6183 Sayılı Kanun ve Diğer Kanunlar Uyarınca Tecil Edilip De Tecil Şartlarına Uygun Olarak Ödenmekte Olan Alacaklar Yeni Yapılandırma Yasasından Faydalanabilecekler Mi?

Evet faydalanabilirler. Şöyle ki, Kanun kapsamına giren alacakların, **12 Mart 2023 (Kanunun yayımı) tarihinden önce** 6183 sayılı Kanun ve diğer kanunlar uyarınca **tecil edilmiş ve tecil şartlarına uygun ödeniyor olması hâlinde borçlular,** **12 Mart 2023 (Kanunun yayımı) tarihi itibarıyla ödeme süresi geçmemiş olan taksit tutarları için** Kanun hükümlerinden **yararlanabileceklerdir.**

Bu takdirde **tecil şartlarına uygun olarak ödenen taksit tutarları için tecil hükümleri geçerli sayılacaktır.** Bu şekilde ödenmiş taksit tutarlarına tecil tarihi ile ödeme tarihi arasında geçen süre için ilgili kanunun öngördüğü faiz uygulanmış ve tahsil edilmiş olduğundan, ödenmiş kısım ile ilgili herhangi bir işlem yapılmayacaktır. **Kalan taksit tutarları vadesinde kısmen veya tamamen ödenmemiş alacak kabul edilerek bu kanunun kesinleşmemiş alacaklar kapsamında yapılandırma hükümleri uygulanacaktır.**

Ayrıca, **12 Mart 2023 (Kanunun yayımı) tarihinden önce ödenen taksit tutarları ile birlikte ödenen tecil faizleri red ve iade edilmeyecektir.**

Kanunun Yayımı Tarihinden Sonraki Süreler İçin Faiz, Gecikme Zammı, Gecikme Cezası Gibi Fer'i Amme Alacağı Hesaplanır Mı?

Hayır. Bu Kanundan yararlanılarak **süresinde ödenen alacaklara,** bu Kanunda yer alan hükümler saklı kalmak kaydıyla **12 Mart 2023 (Kanunun yayımı) tarihinden sonraki süreler için faiz, gecikme zammı, gecikme cezası gibi fer'i amme alacağı hesaplanmaz.**

Kanuna Göre Ödenecek Alacaklarla İlgili Olarak Tatbik Edilen Hacizler Hakkında Nasıl İşlem Tesis Edilecektir?

Kanuna göre ödenecek alacaklarla ilgili olarak, **bu malların bölünebilir nitelikte olması ve haczin devam edeceği malların, ödenmemiş taksitlerin yapılandırma öncesi tutarını karşılayacak değerde olması** şartıyla **tatbik edilen hacizler yapılan ödemeler nispetinde kaldırılır** ve buna isabet eden **teminatlar iade edilir.**

Kanuna Göre Ödenecek Alacaklarla İlgili Tatbik Edilen Hacizlere Konu Mallar Satılabilir Mi?

Bu Kanuna göre ödenecek alacaklar nedeniyle tatbik edilen **hacizlere konu mallar, borçlunun talebi hâlinde** 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre alacaklı **tahsil dairesince satılabilir**. Bu talep, Kanun kapsamında ödenmesi gereken tutarların Kanun hükümlerine göre ödenmesine engel teşkil etmez.

Bu Madde Kapsamında Yapılandırılan Alacaklar Sonrası “Borcu Yoktur Yazısı” Alınabilir Mi?

Kanunun 2’nci maddesine göre kesinleşmiş alacaklar kapsamında yapılandırılan borçların, borç durumunu gösterir belgede yer almaması için yani “Borcu Yoktur Yazısı” alınabilmesi için bu **borcun (katsayı tutarı dâhil) en az %10’unun ödenmiş olması şarttır**.

Buna göre, bahse konu belgenin düzenlenmesi aşamasında, yapılandırılan katsayı tutarı dâhil tüm borçların **her bir yapılandırma dosyası bazında en az %10’unun** ödenip ödenmediği kontrol edilecektir.

Vergi İncelemelerinin Hangi Safhasında Bu Madde Hükmünden Faydalanılabilir?

Mükellefler hakkında yürütülen **vergi incelemeleri mükellef nezdinde düzenlenen “İncelemeye Başlama Bildirimi” nin Müfettiş tarafından sistem üzerinden oluşturulduğu tarihte (Daha önce “İncelemeye Başlama Tutanağı” nın imzalanmasıyla) başlar**. Yürütülen inceleme sonucunda mükellefin bağlı olduğu vergi dairesine

intikal eden raporların içerdği tarhiyat ve kesilen cezalar için mükellefe vergi/inceleme ihbarnameleri tebliğ edilir.

Mükellefler adına tarh edilen vergiler ile kesilen cezalar için kesinleşmiş alacaklar kapsamında 2.madde hükümlerinden faydalanabilmesi için, **12 Mart 2023 (Kanunun yayım) tarihinden önce ihbarnamenin tebliğ edilerek 30 gün içerisinde tarhiyat sonrası uzlaşma hükümlerinden faydalanılmış veya bu 30 günlük dava açma süresinin geçirilmiş yahut dava açılarak tüm kanun yollarının tüketilmiş olması** gerekmektedir.

Ayrıca mükelleflerce söz konusu vergi ve cezalar için inceleme esnasında **tarhiyat öncesi uzlaşma talep edilerek uzlaşılması halinde de söz konusu alacaklar kesinleşeceği için** yine 2. madde hükümlerinden (Kesinleşmiş Alacaklar) faydalanılabilecektir.

Yapılandırma Sonucu Muhasebe Kayıtları Nasıl Olacak?

Mükelleflerce 2. Madde kapsamında yapılandırmadan faydalanılmak istenmesi halinde yapılması gereken muhasebe kaydı aşağıdaki gibidir:

Yevmiye Tarihi: xx/xx/2023	Borç	Alacak
689. Diğer Olağandışı Gider ve Zararlar	xxxx	
360. Ödenecek Vergi ve Fonlar Hs		xxxx

Yevmiye Tarihi: xx/xx/2023	Borç	Alacak
900. Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler	xxxx	
950. Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler		xxxx

Yevmiye Tarihi: xx/xx/2023	Borç	Alacak
360. Ödenecek Vergi ve Fonlar Hs	xxxx	
102. Bankalar		xxxx

Mükellef kurumun yapılandığı alacakları **taksitlendirerek ödemek istemesi halinde toplam ödenecek tutar üzerinden ayrıca kanunla belirlenen katsayılara göre taksit tutarları belirlenecektir. Buna göre mükellef kurumun yapacağı muhasebe kaydı aşağıdaki gibidir.**

Yevmiye Tarihi: xx/xx/2023	Borç	Alacak
180. Gelecek Aylara Ait Giderler	xxxx	
368. Vad. Geç. Er. veya Tak. Ver.		xxxx

⇒ **1.Taksit ödendiğinde;**

Yevmiye Tarihi: xx/xx/2023	Borç	Alacak
368. Vad. Geç. Er. veya Tak. Ver.	xxxx	
102. Bankalar		xxxx

Yevmiye Tarihi: xx/xx/2023	Borç	Alacak
689. Olağan Dışı Gider ve Zararlar	xxxx	
180. Gelecek Aylara Ait Giderler		xxxx

Yevmiye Tarihi: xx/xx/2023	Borç	Alacak
900. Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler	xxxx	
950. Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler		xxxx

4

KESİNLEŞMEMİŞ VE DAVA SAFHASINDA BULUNAN ALACAKLARIN YAPILANDIRILMASI

7440 Sayılı kanunun 3. maddesinde, yargılama safhası ilk derece veya üst mahkeme nezdinde devam eden veya 12 Mart 2023 (Kanunun yayım) tarihi itibarıyla dava açma süresi geçmemiş ve henüz dava açılmamış olan kamu alacaklarına ilişkin yapılandırma şartları, süreleri, ihlal şartları bulunmaktadır.

Bu madde hükümlerine göre kesinleşmemiş veya dava safhasında bulunan alacaklara ilişkin soru ve cevaplar aşağıdaki gibidir;

Kanuna Göre Kesinleşmemiş Alacak Nedir?

Kesinleşmemiş alacak, herhangi bir şekilde 12 Mart 2023 (Kanunun yayımı) tarihi itibarıyla;

- 1- Beyana dayanan vergilerde beyannameye ihtirazi kayıt konularak dava açılmış,
- 2- İkmalen, ikmalen veya idarece yapılan tarhiyatlarda uzlaşılmamış ve dava açma süresi geçirilmemiş,
- 3- Dava açma süresi bitmemiş ve hala dava açılmamış.

4- Dava açılmış ancak tüm kanun yolları henüz tüketilmemiş yani itiraz, şikayet veya dava açma süresi geçmemiş,

netice de tahakkuk etmemiş olan, idarece tahsil takibine başlanmamış alacakları ifade etmektedir.

Kanuna Göre Dava Safhasında Bulunan Alacak Nedir?

12 Mart 2023 (Kanunun yayımı) tarihi itibarıyla;

- ⇒ **İlk derece yargı mercilerinde davası görülen veya**
- ⇒ **İlk derece veya istinaf mahkememeleri nezdinde karar çıkmış lakin istinaf veya temyiz süresi geçmemiş yahut**
- ⇒ **İstinaf veya temyiz yoluna başvurulmuş ve karar beklenen**

alacaklardır.

Yayım tarihi itibarıyla birden fazla dava dosyası bulunanlar ne yapacak?

12 Mart 2023 (Kanunun yayımı) tarihi itibarıyla **birden fazla dava dosyası bulunan mükellefler dilekçelerinde, hangi dava dosyası için madde hükümlerinden yararlanmak istediklerini belirteceklerdir.**

Kesinleşmemiş Alacaklar Kapsamında Yapılandırmaya Başvurulabilecek Alacakların Mahiyeti Nedir?

12 Mart 2023 (Kanunun yayımı) tarihi itibarıyla, ikmalen, resen veya idarece yapılmış vergi tarhiyatları ile gümrük vergileri ve vergi aslına bağlı olan veya olmayan vergi cezaları yasa kapsamına giren diğer alacaklar, yapılandırma başvurusuna konu edilebilecektir.

Alacağın Bu Madde Kapsamından Faydalandırılabilmesi İçin Hangi Tarihin Baz Alınması Gerektilir?

İkmalen, resen veya idarece yapılmış vergi ve cezalarla ilgili, **12 Mart 2023 (Kanunun yayımı) tarihi itibarıyla dava süresi geçmemiş veya yargı organları nezdinde kesin kararın çıkmamış** olması gerekmektedir.

Ödeme Emrine Karşı Açılan Davalar İçin Bu Madde Hükümlerinden Faydalanılabilir Mi?

12 Mart 2023 (Kanunun yayımı) tarihinden önce dava konusu ödeme emri ile istenilen **amme ALACAĞININ TARHİYATINA İLİŞKİN KARAR VERİLMİŞ OLMASI** ve **ihtilafın 12 Mart 2023 (Kanunun yayımı) tarihi itibarıyla devam ediyor olması** hâlinde bu madde hükümlerinden **faydalanılabilir**.

Ancak, **amme ALACAĞININ TARHİYATINA İLİŞKİN KARAR bulunmaması halinde** ödeme emrine karşı açılan davalara konu

alacaklar **Kanunun 2 nci maddesi kapsamında yani KESİNLEŞMİŞ ALACAKLAR kapsamında** değerlendirilecektir.

Madde Metninden Faydalanılabilmesi İçin İlk Derece Yargı Yerlerinde Davası Görülen veya Dava Süresi Geçmemiş Olan Kapsam Dahilindeki Vergi Asıllarının Ne Kadarının Ödenmesi Gereklemektedir?

12 Mart 2023 (Kanunun yayımı) tarihi itibarıyla ilk derece mahkeme nezdinde davası görülüp, söz konusu kararı çıkmayan veya dava açma süresi geçmemiş olan **vergi asıllarının YARISININ (%50'si) ödenmesi** gerekmektedir.

Vergi Aslı Dışında Borçlular Tarafından Ödenmesi Gereken Diğer Yükümlülükler Nelerdir?

12 Mart 2023 (Kanunun yayımı) tarihi itibarıyla ilk derece mahkeme nezdinde davası görülüp söz konusu kararı çıkmayan veya dava açma süresi geçmemiş olan **vergi aslının %50'si dışında ödenmesi gereken diğer yükümlülük; vergi aslına bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları yerine 12 Mart 2023 (Kanunun yayımı tarihi) tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarında TAMAMININ (%100'ü) ödenmesi gerekmektedir.**

İlk Derece Yargı Yerlerinde Görülen veya Dava Açma Süresi Tamamlanmamış Olan Alacaklara İlişkin Vergi Aslının %50'si ve Yİ-ÜFE Tutarının Tamamının

Ödenmesi Halinde Vergi Aslına Bağlı Cezalar ve Diğer Alacaklar Ne Olacak?

Vergi aslının %50'si ve Yi-ÜFE tutarının tamamının ödenmesi halinde, **vergi aslının kalan %50'si, asla bağlı olarak kesilen vergi cezalarının TAMAMI ve gecikme faizi gibi fer'i alacakların TAMAMI (%100'ü) SİLİNİR.**

İlk Derece Yargı Yerlerinden Davası Görülen veya Dava Açma Süresi Geçmemiş Alacaklar							
3/1	Yayın Tarihi İtibariyle (12 Mart 2023)	1-ilk derece yargı mercileri nezdinde dava açılmış ya da 2- dava açma süresi henüz geçmemiş	ikmalen, resen veya idarece yapılmış vergi tarhiyatları ile gümrük vergileri	1- Vergi Aslının	%50'si	1- Vergi Aslının	%50'si
				2- Yi-ÜFE ye göre hesaplanan tutarın	%100'ü	2- G.Faizli/Zammı 3- Vergi Cezaları ve İdari para Cezaları	%100'ü
				ÖDENİRSE		SİLİNİR	

İlk Derece Yargı Yerlerinde Görülen ve Kararı Çıkan Ancak İstinaf veya Temyiz Safhaları Geçmemiş veya Başvurulmuş Olan Alacaklar İçin Ödenmesi Gereken Alacaklar Nasıl Belirlenecek?

12 Mart 2023 (Kanunun yayımı) tarihi itibariyle ilk derece mahkeme nezdinde kararı çıkan ancak istinaf veya temyiz süreleri geçmemiş ya da istinaf/itiraz veya temyiz yoluna başvurulmuş olan alacaklar hakkında, 12 Mart 2023 (Kanunun yayımı) tarihinden önce verilmiş son ilk derece veya istinaf mahkemesi kararına göre hareket edilecektir.

Bu mahkemelerde verilmiş olan **kararın mükellef lehine TERKİN veya mükellef aleyhine TASDİK yahut KISMEN TERKİN VE KISMEN TASDİK kararı olup olmadığına göre mükelleflerce yapılandırılmadan faydalanılabilecektir.**

İstinaf/Temyiz Başvurusu Öncesinde Verilen Son Kararın Mükellef Lehine TERKİN Olması Halinde Ödenmesi Gereken ve Silinecek Alacaklar Nelerdir?

İstinaf veya temyiz süreleri geçmemiş ya da istinaf/itiraz veya temyiz yoluna başvurulmuş olan ayrıca **12 Mart 2023 (Kanunun yayımı) tarihi itibariyle vergi mahkemesince veya istinaf başvurusu üzerine bölge idare mahkemesince verilmiş en son kararın mükellef lehine TERKİN kararı verilen alacaklardan**, terkine esas **vergi aslının %10'unun ve Yİ-ÜFE ye göre hesaplanan tutarın %100'ünün ödenmesi** halinde;

- ⇒ Terkine esas **vergi aslının %90'ı**,
- ⇒ **Gecikme faizi gibi fer'i alacakların %100'ü**,
- ⇒ **Vergi cezaları ve idari para cezalarının %100'ü**

SİLİNİR.

İstinaf/Temyiz Başvurusu Öncesinde Verilen Son Kararın Mükellef Aleyhine TASDİK Olması Halinde Ödenmesi Gereken ve Silinecek Alacaklar Nelerdir?

İstinaf veya temyiz süreleri geçmemiş ya da istinaf/itiraz veya temyiz yoluna başvurulmuş olan ayrıca **12 Mart 2023 (Kanunun yayımı) tarihi itibariyle vergi mahkemesince veya istinaf başvurusu üzerine bölge idare mahkemesince verilmiş en son kararın mükellef aleyhine TAsDİK kararı verilen alacaklardan**, terkine esas **vergi aslının %100'ünün ve Yİ-ÜFE ye göre hesaplanan tutarın %100'ünün ödenmesi** halinde;

- ⇒ **Gecikme faizi gibi fer'i alacakların %100'ü**,
- ⇒ **Vergi cezaları ve idari para cezalarının %100'ü**

SİLİNİR.

Tasdik kararına göre **ödenmesi gereken tutarların 12 Mart 2023 (Kanunun yayımı) tarihinden önce TAMAMININ ÖDENMİŞ olması hâlinde**, bu Kanuna göre ödenmesi gereken bir tutar bulunmadığından, **Kanundan yararlanılması söz konusu olmayacaktır.**

Tasdik kararına göre **12 Mart 2023 (Kanunun yayımı) tarihinden önce kısmen ödeme yapılmış** olması hâlinde **ödenmemiş kısım esas alınarak** Kanun hükümlerine göre **yapılandırılacak tutar tespit edilecektir.**

Son Kararı Mükellef Lehine TERKİN veya BOZMA Olan Alacaklar											
3/2	Yayım Tarihi İtibariyle (12 Mart 2023)	1- istinaf veya temyiz süreleri geçmemiş ya da 2- istinaf/itiraz veya temyiz yoluna başvurulmuş	yayımlı tarihinden (12 Mart 2023) önce verilmiş en son karar (Yeni İlk Derece Mahkemesi veya İstinaf Mahkemesi Kararının)	TERKİN Kararı (Mükellef Lehine) (Bozma Kararı Verilirse Buraya Girer)	1- Terkine Esas Vergi Aslının	%10'u	1- Terkine Esas Vergi Aslının	%90'ı			
					2- YI-UFE ye göre hesaplanan tutarın	%100'ü	2- G.Faizi/Zammı 3- Vergi Cezaları	%100'ü			
							ÖDENİRSE		SİLİNİR		
				TASDİK veya TADİLEN TASDİK Kararı (Kısmen Onama ve Kısmen Bozma Kararı Verilirse Buraya Girer)	Terkine Esas Vergi Kısmının	%10'u	Terkine Esas Vergi Kısmının	%90'ı			
					Tasdike Esas Vergi Kısmının	%100'ü	Tasdike Esas Vergi Kısmının	%0'ı			
					YI-UFE ye göre hesaplanan tutarın	%100'ü	G.Faizi/Zammı Vergi Cezaları	%100'ü			
ÖDENİRSE		SİLİNİR									

Sadece Vergi Aslına Bağlı Olan Cezalara Dava Açılmış Olması Halinde Nasıl İşlem Tesis Edilecektir?

Mükelleflerce sadece vergi aslına bağlı olan cezaya dava açılmış olması halinde, **cezanın bağlı olduğu VERGİ ASLININ TAMAMININ;**

- 1- 12 Mart 2023 (Kanunun yayımı) tarihinden önce ödenmesi veya
- 2- Bu yasa hükümlerine göre Kesinleşmiş Alacaklar Kapsamında (Md.2) Ödenmesi,

Şartıyla, asla bağlı olan cezalar ile Gecikme faizi gibi fer'i alacakların %100'ü silinir.

Vergi Aslına Bağlı OLMAYAN Cezalara Dava Açılmış Olması veya Dava Açma Süresi Henüz Geçmemiş Olması Halinde Nasıl İşlem Tesis Edilecektir?

Mükelleflerce sadece vergi aslına bağlı olmayan cezaya dava açılmış olması veya dava açma süresi henüz geçmemiş olması halinde, açılan davaların ilk derece mahkeme safhasında olup olmadığına veya istinaf/temyiz safhasında olup ilk derece mahkemesi kararının terkin veya tasdik olup olmamasına göre değişecektir.

Vergi Aslına Bağlı OLMAYAN Cezalara İlk Derece Mahkemesinde Dava Açılmış Olması veya Dava Açma Süresi Henüz Geçmemiş Olması Halinde Nasıl İşlem Tesis Edilecektir?

Söz konusu asla bağlı olmayan vergi cezalarının %25'inin ödenmesi halinde, kalan ceza tutarı (%75'i) silinecektir.

İstinaf/Temyiz Safhasında Bulunan Vergi Aslına Bağlı OLMAYAN Cezalara İlişkin İlk Kararın Mükellef Lehine TERKİN Olması Halinde Nasıl İşlem Tesis Edilecektir?

İstinaf/Temyiz safhasında bulunup ilk derece mahkemesi kararı mükellef lehine terkin olan, asla bağlı olmayan vergi cezalarının %10'unun ödenmesi halinde, kalan ceza tutarı (%90'ı) silinecektir.

İstinaf/Temyiz Safhasında Bulunan Vergi Aslına Bağlı OLMAYAN Cezalara İlişkin İlk Kararın Mükellef Aleyhine TASDİK Olması Halinde Nasıl İşlem Tesis Edilecektir?

İstinaf/Temyiz safhasında bulunup ilk derece mahkemesi kararı mükellef aleyhine tasdik olan, asla bağlı olmayan vergi cezalarının %50'nin ödenmesi halinde, kalan ceza tutarı (%50'si) silinecektir.

Yukarda Yer Verilen Hükümler Vergilerle Beraber Tarh Edilip Asla Bağlı Olmayan Cezalar İçinde Geçerli Mi?

Evet. Yukardaki hükümler **tarh edilen vergilerle birlikte dava edilen ancak asla bağlı olmayan cezalara da uygulanır.**

Asla Bağlı Olan veya Olmayan Vergi Cezalarına İlişkin Hükümler								
3/3	Yayımlı Tarihi İtibarıyla (12 Mart 2023) Sadece Vergi Cezaları ile İdari Para Cezalarına Dava Açılmışsa	ASLA BAĞLI CEZALAR	Bağlı Olduğu vergilerin 1- yayımdan önce ödenmesi veya 2- Kesinleşmiş Alacaklar Kapsamında (Md.2) Ödenmesi ŞART	%100'ü	G.Faizi/Zammı Vergi Cezalarının	%100'ü		
		ÖDENİRSE			SİLİNİR			
		ASLA BAĞLI OLMAYAN CEZALAR	İlk derece yargı mercileri nezdinde dava açılmış ya da dava açma süresi henüz geçmemiş		%25'i	Kalan Ceza Tutarı		
			istinaf/Temyiz Safhasında (İlk Derc. Kararı TERKİN)		%10'u			
			istinaf/Temyiz Saf.	Kısmen TASDİK Edilen Kısım	%50'si			
			istinaf/Temyiz Saf.	Kısmen TERKİN Edilen Kısım	%10'u			
ÖDENİRSE			SİLİNİR					
Not: Yukarıdaki Hükümler Tarh Edilen Vergilerle Birlikte Dava Edilen ancak Asla bağlı olmayan cezalarada uygulanır.								

Kesinleşmemiş Alacaklar Kapsamında Yapılandırmadan Yararlanmak İçin Hangi Tarihe Kadar Nereye Başvurulmalı?

Kanunun hükümlerine istinaden, kesinleşmemiş alacak kapsamındaki borçların yapılandırılması maksadıyla mükellefler ve kendilerine ceza kesilenler, **31 Mayıs 2023 tarihine kadar (bu tarih dahil) tahsil dairesine başvurabileceklerdir**. Ayrıca söz konusu alacaklara ilişkin olarak mükelleflerce dava açılmış olması halinde **davadan vazgeçme dilekçelerini, başvuru tarihine yani 31 Mayıs 2023 tarihine kadar (bu tarih dahil) ilgili tahsil dairesine verilmesi gerekmektedir**. Bu dilekçelerin tahsil dairesine verildiği tarih, ilgili yargı merciine verildiği tarih sayılarak dilekçeler ilgili yargı merciine gönderilir.

Birden fazla dava dosyası bulunan mükellefler dilekçelerinde, hangi dava dosyası için madde hükümlerinden yararlanmak istediklerini belirteceklerdir.

İdari Para Cezaları İçin Nereye Başvurulmalı?

İdari yaptırım kararlarına karşı dava açma süresi geçmemiş veya dava açılmış **idari para cezalarına ilişkin hükümden yararlanmak isteyen borçluların, 31 Mayıs 2023 tarihine (bu tarih dâhil) kadar İLGİLİ İDARELERE vermek suretiyle başvurmaları gerekmektedir.**

Ancak, başvuru dilekçeleri idari para cezasını veren idarelere verilmekle birlikte **ödemeler ilgili vergi dairesine yapılacaktır.**

Ecrimisil Alacakları İçin Nereye Başvurulmalı?

Hazinenin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmazlara ilişkin olarak ecrimisil alacağını tespit ve takdir eden **MİLLİ EMLAK DAİRESİ BAŞKANLIĞI/MİLLİ EMLAK MÜDÜRLÜĞÜ/MİLLİ EMLAK ŞEFLİĞİNE;** ancak **Çevre ve Şehircilik Bakanlığının tasarrufuna bırakılan taşınmazlara** ilişkin olarak ecrimisil alacağını tespit ve takdir eden **TABİAT VARLIKLARINI KORUMA ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜNE** başvuruda bulunmaları gerekmektedir.

Ancak ödemeler **ödemeler ilgili vergi dairesine** yapılacaktır.

Kanuni Temsilciler İle İflas İdaresince Yapılması Gerekenler Nelerdir?

Tüzel kişiler ya da tüzel kişiliği haiz olmayan teşekküller tarafından açılan davalardan vazgeçme yetkisi bunların kanuni temsilcilerinde bulunduğundan, madde hükmünden **yararlanma başvuruları kanuni temsilcileri tarafından yapılacaktır.** Kanuni temsilciler bu başvuruları

sırasında **dilekçelerine temsilci sıfatlarını gösteren belgeyi ekleyeceklerdir.**

İflas idaresi tarafından açılan ya da ihtilafı devam ettirilen davalardan da iflas idaresince vazgeçilmesi gerekecektir. Ancak, iflas idaresi tarafından verilen **yetki belgesine istinaden** müracaatta bulunulabilmesi mümkündür.

Ödemeye Hangi Tarih İtibariyle Başlanacak?

Borçlularca, bu madde kapsamında yapılan af başvurusuna ilişkin **ilk taksit veya peşin yapılacak ödemeler;**

- ⇒ **Hazine ve Maliye Bakanlığına, il özel idarelerine, belediyelere, Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve YİKOB'lara bağlı tahsil dairelerine 30 Haziran 2023 tarihinde (bu tarih dahil),**

Başlayacaktır.

Başvuru ve taksit ödeme sürelerinin son gününün resmî tatile rastlaması hâlinde süre, tatili izleyen ilk iş günü mesai saati sonuna kadar uzayacaktır.

Taksitle Ödeme İmkânı Var mı?

Borçlular yasa kapsamında yapılandırdıkları kesinleşmemiş veya dava safhasında bulunan alacakları, **istemeleri halinde peşin istemeleri halinde ise taksitle ödeme imkanları bulunmaktadır.**

Tercih Edilen Taksit Süresinden Daha Uzun Sürede Ödeme Yapılabilir Mi?

Hayır. Borçlular **tercih ettikleri taksit süresinden daha uzun bir sürede ödeme yapamayacaktır.**

Taksit Sayısına İlişkin Bir Tercihde Bulunulmaması Hâlinde Nasıl İşlem Yapılır?

Başvuru sırasında borçlular; **12, 18, 24, 36 veya 48 eşit taksitte ödeme seçeneklerinden biri tercih edilecektir.**

Borçlar Azami Kaç Taksitle Ödenebilir?

Borçlularca istenmesi halinde, **ilk taksit ödeme tarihlerinden itibaren birer aylık dönemler halinde 12, 18, 24, 36 veya 48 eşit taksitte ödeme yapılabilir.**

Taksitle Ödeme Seçeneğinin Seçilmesi Halinde Ek Külfet Ne Olacak?

Taksitle ödemede, seçilen **taksit sayısına bağlı olarak bir taksit farkı da (Katsayı) ilave edilecek. Taksit tutarlarının hesaplamasına dair formül** aşağıdaki gibi olacak:

$$\text{Taksit Tutarı} = [(\text{Ödenecek vergi aslı} + \text{Yİ-ÜFE Faizi}) \times \text{Katsayı}] / \text{Taksit Sayısı}$$

Taksit Sayısına Göre Katsayı Oranları Nelerdir?

Borçlularca, yapılandırdıkları alacakların taksitler halinde ödenmek istenmesi halinde aşağıda belirtilen kat sayılar uygulanacaktır:

Taksit Sayısına Göre Uygulanacak Katsayılar	
Taksit Sayısı	Taksit Katsayısı
12 Taksit	1,09
18 Taksit	1,135
24 Taksit	1,18
36 Taksit	1,27
48 Taksit	1,36

Seçilen Taksit Süresinden Daha Kısa Sürede Ödeme Yapma İmkânı Var mı Avantajı Nedir?

Var. Borçlulara seçtikleri taksit süresinden daha kısa sürede ödeme yapma imkânı verilmekte ve daha kısa sürede yapılan ödemelerde de hesaplanan katsayının düzeltilmesi öngörülmektedir.

Örneğin; borçlu tarafından Kanun kapsamında yapılandırılan alacak tutarının 18 eşit taksitte ödenmesi yönünde tercih kullanıldığı hâlde borcun 12 eşit taksit için öngörülen sürede tamamen ödenmesi hâlinde, (1,135) katsayısı esas alınarak hesaplanan tutar, 12 eşit taksit için öngörülen (1,09) katsayısına göre düzeltilecektir.

Hesaplanan Tutarların Peşin Ödenmek İstenmesi Halinde Borçlunun Avantajı Ne Olacak?

Hesaplanan tutarların tamamının ilk taksit ödeme süresi içerisinde (30/06/2023) peşin olarak ödenmesi hâlinde;

- ⇒ Yİ-ÜFE'ye göre hesaplanacak tutarların % 90'ı silinir.
- ⇒ İdari Para Cezalarının İlave %25'i SİLİNİR
- ⇒ Taksit sayısına bağlı olarak artırılacak Kat Sayı Uygulanmaz.

Söz konusu ödemenin defaten yapılması zorunlu olmayıp, ilk taksit ödeme süresi içinde farklı zamanlarda borcun tamamının ödenmesi hâlinde de indirimden yararlanılacaktır.

Ayrıca, taksitle ödeme seçeneği tercih edilmesine rağmen ilk taksit ödeme süresi içinde peşin olarak tamamının ödenmesi durumunda da bu hükümlerden yararlanılabilecektir. Ayrıca daha önce de belirtildiği üzere hesaplanan katsayının düzeltilecektir.

Peşin Ödemenin Seçilmiş Olmasına Rağmen 30 Haziran 2023'e Kadar Ödenmemesi Halinde Ne Olur?

Peşin ödeme seçeneği tercih edilmek suretiyle yapılandırılan alacakların tamamının ilk taksit ödeme süresi içinde yani 30 Haziran 2023 sonuna kadar ödenmemesi hâlinde, Haziran 2023'ü izleyen ayın sonuna kadar (31 Temmuz 2023) geç ödeme zammıyla birlikte ödeme yapılarak Kanun hükümlerinden yararlanılabilecektir.

31 Temmuz tarihine kadar da ödenmez ise, yapılandırma ihlal edilmiş olur ve alacaklar başvuru öncesi tutarlarına döndürülür.

Kredi Kartı İle Ödeme İmkanı Var Mı?

Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı vergi dairelerine ödenecek alacakların tahsilatı amacıyla ödemeye aracılık yapacak bankalarla

gerekli anlaşma sağlanmış olup, kredi kartı kullanılmak suretiyle yapılacak ödemeler **Gelir İdaresi Başkanlığının internet sitesi (www.gib.gov.tr) üzerinden yapılabilecektir.**

Vergi Dairesi Nezdinde İade Alacağı'nın Yapılandırılan Borca Mahsubu Mümkün Mü?

Evet mümkün. Şöyle ki, iade alacağından kendi borçlarına mahsuben ödemek isteyen mükelleflerin, bu taleplerinin yerine getirilebilmesi için başvuru ve/veya taksit süresi içinde **ilgili mevzuatın öngördüğü bilgi ve belgeleri tam ve eksiksiz olarak ibraz etmeleri şarttır.**

Belgelere **ek olarak** mahsuben iadenin gerçekleştirilebilmesi için **teminat, yeminli mali müşavir raporu veya vergi inceleme raporu da aranan durumlarda,** bunların da **aynı süre içinde vergi dairesine intikal etmiş olması gerekmektedir.**

Bu takdirde, ilgili mevzuatın mükellefin mahsup talebine esas aldığı tarih itibarıyla bu Kanuna göre ödenecek tutara mahsup işlemleri yapılır; **mahsup talebine konu tutardan daha az tutarda mahsubun yapılması hâlinde, mahsuben ödeme suretiyle tahsil edilemeyen tutar için** borçluya bildirimde bulunularak **eksik ödenen bu tutarın bir ay içerisinde ödenmesi istenir.**

12 Mart 2023 (Kanunun yayımı) tarihinden önce mahsuben iade talebi bulunan mükellefler, diledikleri takdirde **mahsup talep ettikleri borçları için Kanun hükümlerinden yararlanabilecektir.** Bu takdirde, mahsuben iade talebinden vazgeçtiklerini bağlı buldukları vergi dairesine bildirmelidirler.

Mükellefin kendi borcu dışında, ilgili mevzuat uyarınca üçüncü şahısların borçlarına mahsup talebi olması hâlinde ise mahsup talebinden vazgeçebilmesi için borcuna mahsup istenen üçüncü şahsın da bu konuya yönelik irade beyanı aranacaktır.

Kanun kapsamında yapılandırılmasından sonra, **mahsuben iade tutarının hesaplanan taksit tutarları toplamını aşan kısmı (SGK Prim borçlarına mahsup sonrası) nakden iade edilebilecektir.**

Kesinleşmemiş veya Dava Aşamasında Bulunan Alacaklara İlişkin Ödeme Şartları			
9/1-b	ÖDEME	İLK TAKSİT ÖDEME	HM Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, il özel idarelerine, belediyelere, Sosyal Güvenlik Kurumuna 30/6/2023 tarihine kadar (bu tarih dâhil) NOT: CB, İLK TAKSİT ÖDEME SÜRESİNİ 1 AYA kadar uzatmaya yetkilidir.
		DİĞER TAKSİTLER	İlk Taksit Dahil azami 48 eşit taksit Yukardaki tarihleri takip eden BİRER aylık dönemler hâlinde
9/3	ÖDEME	Hesaplanan tutarların tamamı	Katsayı uygulanmaz YI-ÜFE ye göre hesaplanan tutarın %90'ı SİLİNİR Af Başvurusu Yapılan İdari Para Cezalarının İlave %25'İ SİLİNİR
9/3-a		Taksitle ödeme istenmesi halinde, BAŞVURU SIRASINDA, 12, 18, 24, 36 ve 48 EŞİT TAKSİT SEÇENEKLERİNDEN BİRİ SEÇİLMELİ.	
9/6	ÖDEME	İlk taksit ödeme süresi içinde (30/6/2023 tarihine kadar) ödenmesi gereken tutarların süresinde ödenmesi ve kalan taksitlerin tamamının ilk taksiti izleyen ayın sonuna kadar (31/07/2023 tarihine kadar) ödenmesi hâlinde katsayı uygulanmaz.	
9/4		KREDİ KARTI İLE ÖDEME	Ödeme tarihi olarak kredi kartının kullanıldığı gün esas alınır ve borçluya tahsilatın yapıldığını gösteren makbuz verilir.
9/5	ÖDEME	İADE ALACAKLARINDAN YAPILANDIRILAN BORÇLARIN MAHSUBU	Başvuru ve/veya taksit süresi içinde ilgili mevzuatın öngördüğü bilgi ve belgeleri tam ve eksiksiz olarak ibraz etmeleri şarttır. Mahsup talebine konu tutardan daha az tutarda mahsubun yapılması hâlinde, mahsuben ödeme suretiyle tahsil edilemeyen tutar için borçluya bildirimde bulunularak eksik ödenen bu tutarın bir ay içinde ödenmesi istenir. Hesaplanacak gec ödeme zammı ile birlikte ödenmesi hâlinde eksik ödenen tutar için bu Kanun hükümleri ihlal edilmiş sayılmaz.

Deprem Bölgesinde Bulunan Mükellefler İçin Yasal Başvuru ve Ödeme Süresi Nedir?

Kahramanmaraş merkezli yaşanan **depem felaketi** sonrası, Hazine ve Maliye Bakanlığı, bu bölgeden etkilenen çeşitli illeri ve bu illerde faaliyette bulunan mükellefleri **06.02.2023 ila 31.07.2023 tarihleri arasında **mücbir sebep kapsamına almıştır.****

Bu **bölgede yer alan mükellefler ile herhangi bir nedenle mücbir sebep kapsamına alınan diğer mükelleflere** yönelik kanun içeriğinde; bu mükelleflerin **BAŞVURU**'larını **mücbir sebep hâlinin sona erdiği tarihi takip eden üçüncü ayın sonuna kadar (bu tarih dâhil)** yapabilecekleri belirtilmiştir. Yani deprem bölgesinde bulunan mükellef için *(Mücbir sebep ve başvuru süresinin uzamadığı düşünülduğünde)* **31/10/2023 tarihi son başvuru tarihidir.**

TAKSİT ÖDEMESİ ise; başvuru süresinin sona erdiği tarihi takip eden ayın sonuna kadar (bu tarih dâhil), diğer taksitler ise bu taksiti takip eden aylık dönemler hâlinde yapılabilecektir. Yani deprem bölgesinde bulunan mükellef için (Mücbir sebep ve başvuru süresinin uzamadığı düşünülduğünde) ilk taksit ödeme süresi 31/11/2023 tarihidir.

Mücbir Sebep Kapsamında Olan Mükellefler İçin Başvuru Ve Ödeme Süreleri		
M.S. İLAN EDİLEN YERLERDE BAŞVURU SÜRESİNCE M.S. DEVAM EDİYOR <u>(UZAMAZ İSE 6/2/2023 İla 31/7/2023 -bu tarihler dâhil- tarihleri arası M.S.)</u>	<u>BAŞVURU</u> (yapılacak başvurunun süresi mücbir sebep hâlinin sona erdiği tarihi takip eden üçüncü ayın sonuna kadar (bu tarih dâhil) uzar)	<u>31/10/2023 SON BAŞVURU TARİHİ</u>
	<u>TAKSİT ÖDEME SÜRESİ</u> (başvuru süresinin sona erdiği tarihi takip eden ayın sonuna kadar (bu tarih dâhil), diğer taksitler ise bu taksiti takip eden aylık dönemler hâlinde bu Kanun hükümlerine göre ödenir.)	<u>İLK TAKSİT 30/11/2023</u>

Af Kapsamında Yapmış Olunan Başvuru Nasıl İHLAL Olmaz?

Yasa kapsamında yapılan başvuru neticesinde;

1. ŞART: **ilk iki taksitin süresinde ve tam ödenmesi,**
2. ŞART: **Bir takvim yılı içinde 3 veya daha az taksit eksik/hiç ödenmemesi ve ödenmeyen taksit tutarının SON TAKSİTİ izleyen ayın sonuna kadar G.Zammı ile ödenmesi,**

Halinde yapılandırma başvurusu **ihlal olmaz**.

Af Kapsamında Yapmış Olunan Başvuru Nasıl İHLAL Olur?

Yasa kapsamında yapılan başvuru;

- 1- **İlk iki (2) taksitin süresinde tam ödenmemesi** ya da
- 2- İlk iki taksitin süresinde ödenip, **bir takvim yılında 3 veya az süresinde ödenmeyen veya eksik ödenen diğer taksitlerin SON TAKSİTİ izleyen Ayın Sonuna Kadar G.Zammı ile ödenmemesi** veya
- 3- İlk iki taksitin süresinde ödenip devamında, **bir takvim yılında 2'den fazla taksitin süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi**,

Halinde **ihlal olur**.

Af Kapsamında başvuru Yapılıp Ödeme Şartının Yerine Getirilmemesi Halinde Alacaklar Neye Göre Takip Edilir?

Mükelleflerin, 3.maddeye istinaden kesinleşmemiş alacaklar için yaptıkları başvuru sonrası ödeme şartlarını yerine getirmemeleri halinde, **İLK Tarhiyat/Tahakkuka ilişkin ihbarnameye göre alacaklar (vergi ve ceza tutarları ile gecikme zammı ve gecikme faizleri) 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip ve tahsil edilecektir.**

Ancak 12 Mart 2023 (Kanunun yayım) tarihinden önce verilmiş olan en son yargı kararının, tarhiyatın/tahakkukun (mükellef aleyhine) TASDİKİNE ilişkin olması hâlinde bu karar üzerine tahakkuk eden alacaklar takip edilir. Yani tasdik kararı üzerine yapılan tahakkuk işleminde herhangi bir değişiklik yapılmayacaktır.

Kesinleşmemiş veya Dava Aşamasında Bulunan Alacaklara İlişkin Yapılan Başvurunun İhlal Şartları ve Sonuçları					
9/6	İHLAL	İlk 2 Taksit Süresinde ve Tam Ödenmesi Koşuluyla (İLK ŞART)	1 Takvim Yılı İçinde 3 veya daha az taksit eksik/hiç ödenmezse	Ödenmeyen Taksit Tutarının SON TAKSİTİ izleyen Ayın Sonuna Kadar G.Ö.Zammi ile Ödenirse (2. ŞART)	BOZULMAZ
9/7		1- İlk 2 taksitin süresinde tam ödenmemesi ya da 2- süresinde ödenmeyen veya eksik ödenen diğer taksitlerin SON TAKSİTİ izleyen Ayın Sonuna Kadar G.Zammi ile ödenmemesi veya 3- BİR takvim yılında 3 den fazla taksitin süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi	Ödenecek taksit tutarının %10'unu aşmamak şartıyla 20 Türk lirasına (bu tutar dâhil) kadar yapılmış eksik ödemeler için kanun hükümleri		BOZULUR
					BOZULMAZ

Pişmanlık İle Verilen Beyannameye Yahut İzaha Davet Kapsamında Verilen Beyannameye İlişkin Ödeme Şartlarının İhlal Edilmesi veya Kanuni Süresinden Sonra Verilen Beyanlar Nedeniyle Ortaya Çıkan Alacaklar İçin Bu Maddeden Faydalanılabilir Mi?

Evet mümkün. VUK 371. Maddesi kapsamında pişmanlık hükümlerine istinaden verilen beyanlar ile İzaha Davet müessesesi kapsamında verilen beyanlarda, ilgili maddede yer alan ödeme şartının ihlal edilmesi ve kanuni süresinden sonra verilen beyanlar nedeniyle ortaya çıkacak vergi cezaları için, **12 Mart 2023 (Kanunun yayım) tarihi itibariyle dava açma süresi geçmemiş olmak şartıyla** bu maddeden **(Sadece vergi cezalarına/gümrük yükümlülüğüyle ilgili idari para cezalarına ilişkin dava açılmış olması halinde uygulanacak hükümlerden)** faydalanılabilir.

Uzlaşma Safhasında Bu Madde Hükminden Faydalanılabilmek İçin Şartlar Nedir?

Mükelleflerce, **12 Mart 2023 tarihi itibarıyla**, uzlaşma için başvurulmuş, **uzlaşma günü verilmemiş, uzlaşma günü gelmemiş** ve **uzlaşma sağlanamamış** olan alacaklar için, **dava açma süresi geçmemiş olması şartıyla (Örn. Uzlaşma sağlanamadığı gün itibarıyla, dava günü bitmiş veya 15 günden az kalması halinde, dava açma süresi 15 gün uzar.)** bu madde hükminden faydalanılabilecektir.

Bu takdirde, madde hükminden yararlanmak isteyen mükelleflerin **uzlaşma talebinden vazgeçmeleri ve dava açmamaları** şarttır.

Pişmanlık, izaha Davet veya KSS Suretiyle Verilen Beyanlar İle Uzlaşma						
3/6	PIŞMANLIK - KSS - İZAHA DAVET	Kanunun yayımı tarihinden önce verilen (Not: Tebliğ yayımdan Önce Yapılmalı)	Pişmanlık Talepli Beyanlar VE izaha davet kapsamında	Ödeme İhlal Olmuş	Kanunun yayımı tarihi itibarıyla dava açma süresi geçmemiş olan vergi cezaları	3/3'e GİRER
			Kanuni Süresinden Sonra Verilen Beyanlar			
3/9	T.S. UZLAŞMA	Yayımların Tarihi İtibarıyla (12 Mart 2023) 1- Uzlaşma İçin Başvurulmuş, 2- uzlaşma günü verilmemiş, 3- uzlaşma günü gelmemiş 4- uzlaşma sağlanamamış	ANCAK dava açma süresi geçmemiş (Örn. Uzlaşma sağlanamadığı gün itibarıyla, dava günü bitmiş veya 15 günden az kalması halinde, dava açma süresi 15 gün uzar.)			3/1'e GİRER

Bu Maddeden Faydalanılması Halinde Uzlaşma Veya Cezada İndirim Hükümlerinden Yararlanılabilir Mi?

Hayır. Yapılandırılan alacak tutarına yönelik olarak borçlular, ayrıca 213 sayılı Kanun kapsamındaki alacaklar için anılan Kanunun **uzlaşma, tarhiyat öncesi uzlaşma ve vergi cezalarında indirim hükümlerinden yararlanamayacaklardır.**

Başvuran Borçlularca Dava Açılabilir Mi?

Hayır. Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere **başvuruda bulunan alacaklara ilişkin herhangi bir yargı merciine**, 213 sayılı Kanunun 124 üncü maddesi kapsamında ilgili **idareye**, dilekçe ve başvuru hakkı kapsamında **Kamu Denetçiliği Kurumu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Dilekçe Komisyonu dâhil herhangi bir mercie başvurulması, başvurulsa dahi bu başvurular üzerine herhangi bir işlem yapılması mümkün bulunmamaktadır.**

Kanunun Yayımı Tarihinden Sonra Tebliğ Edilen Yargı Kararları Uyarınca İşlem Yapılır Mi?

Hayır. Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan ve açtıkları davalardan vazgeçen borçluların bu ihtilaflarıyla ilgili olarak karar tarihine bakılmaksızın **12 Mart 2023 (Kanunun yayımı) tarihinden sonra tebliğ edilen yargı kararları uyarınca işlem yapılmayacak ve bu kararlara ilişkin hükmedilmiş yargılama gideri, avukatlık ücreti ve bu alacakların fer'ilerinin bulunması hâlinde bu tutarlar karşılıklı olarak talep edilmeyecektir.**

Vergi İncelemelerinin Hangi Safhasında Bu Madde Hükümünden Faydalanılabilir?

Mükellefler adına tarh edilen vergiler ile kesilen cezalar için kesinleşmiş alacaklar kapsamında 3.madde hükümlerinden faydalanabilmesi için, **12 Mart 2023 (Kanunun yayım) tarihinden önce başlayıp, tamamlanan ve ihbarnameler tebliğ edilip dava açma süresi geçmeyen veya dava açılıp karar aşamasında olan dolayısıyla KESİNLEŞMEYEN** tarhiyatlar ve kesilen cezalar için bu madde hükümlerinden **faydalanılabilecektir.**

Yapılandırma Sonucu Muhasebe Kayıtları Nasıl Olacak?

Mükelleflerce yapılandırılan alacakların **30 Haziran 2023 tarihinde peşin olarak ödemesi halinde yapmaları gereken muhasebe kayıtları** aşağıdaki gibidir.

Yevmiye Tarihi: xx/xx/2023	Borç	Alacak
689. Diğer Olağandışı Gider ve Zararlar	xxxx	
360. Ödenecek Vergi ve Fonlar Hs		xxxx

Yevmiye Tarihi: xx/xx/2023	Borç	Alacak
900. Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler	xxxx	
950. Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler		xxxx

Yevmiye Tarihi: xx/xx/2023	Borç	Alacak
360. Ödenecek Vergi ve Fonlar Hs	xxxx	
102. Bankalar		xxxx

Mükelleflerce yapılandırılan alacakların **taksitlendirerek ödemek istemesi halinde yapacakları muhasebe kayıtları** aşağıdaki gibidir.

Yevmiye Tarihi: xx/xx/2023	Borç	Alacak
180. Gelecek Aylara Ait Giderler	xxxx	
368. Vad. Geç. Er. veya Tak. Ver.		xxxx

⇒ **1. Taksit ödendiğinde;**

Yevmiye Tarihi: xx/xx/2023	Borç	Alacak
----------------------------	------	--------

VERGİ AFFI REHBERİ

368. Vad. Geç. Er. veya Tak. Ver.	xxxx	
102. Bankalar		xxxx

Yevmiye Tarihi: xx/xx/2023	Borç	Alacak
689. Olağan Dışı Gider ve Zararlar	xxxx	
180. Gelecek Aylara Ait Giderler		xxxx

Yevmiye Tarihi: xx/xx/2023	Borç	Alacak
900. Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler	xxxx	
950. Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler		xxxx

5

İNCELEME VE TARHİYAT SAFHASINDA BULUNAN ALACAKLARIN YAPILANDIRILMASI

7740 Sayılı kanunun 4. maddesinde, 12 Mart 2023 tarihi (Yayım tarihi) itibariyle, vergi incelemesi ve takdir, tarh ve tahakkuk işlemleri aşamasında bulunan ve bu işlemlerin tamamlanmasından sonra tarh edilen vergi/cezaların yapılandırılmasına ilişkin düzenlemeler bulunmaktadır.

Bu madde hükümlerine göre inceleme ve tarhiyat safhasında bulunan alacaklara ilişkin soru ve cevaplar aşağıdaki gibidir;

İnceleme Ve Tarhiyat Safhasında Bulunan Alacaklardan Kasıt Nedir?

Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak Kanunun yayım tarihi olan 12 Mart 2023 tarihinden önce başlanmış ancak bu tarih itibariyle tamamlanmamış olan vergi incelemeleri ile takdir, tarh ve tahakkuk işlemleri kastedilmektedir.

Kanunun Yayım Tarihinden Sonra Başlayan İncelemeler Sonucu Tarh Edilecek Vergi ve

Kesilecek Cezalar Bu Madde Kapsamında Yapılandırılabilir mi?

Hayır. 12 Mart 2023 tarihi sonrası başlayan incelemeler bu madde kapsamı içinde değildir.

Kanunun Yayım Tarihinden Önce Başlayan Bu İşlemlere Yayım Tarihinden Sonra Ne Olur?

12 Mart 2023 tarihi itibarıyla tamamlanmamış olan vergi incelemeleri ile takdir, tarh ve tahakkuk işlemlerine devam edilir.

Borçlu adına yapılan tüm tarhiyatlar için mi başvurulmalı?

Mükellefler, adlarına yapılan tüm tarhiyatlar için yararlanabilecekleri gibi sadece talep edecekleri tür ve dönemler için de yararlanabileceklerdir.

İncelemesi Devam Edenlerce 5. Madde Kapsamında Matrah/Vergi Artırımına Başvurulması Halinde Süreç Nasıl İşler?

12 Mart 2023 tarihi (Kanunun yayım tarihi) öncesi başlayıp hali hazırda bu tarih itibarıyla tamamlanmamış incelemesi olan mükelleflerce, raporların vergi dairesine intikal tarihinden önce matrah/vergi artırımında bulunulması halinde, vergi inceleme

elemanlarınca bu işlemlerin en geç kanunun yayımı tarihi olan 12 Mart 2023 tarihini izleyen yedi (7) iş günü sonuna kadar yani 21 Mart 2023 tarihine kadar tamamlanması gerekmektedir. Tamamlanamaması halinde iş emirleri kapatılacaktır.

Not: İş bu kitabımızın dijital ortamda siz değerli okuyucularımıza arz edildiği gün itibariyle, vergi inceleme elemanlarınca iş emirlerinin kapatılması gereken tarih olan yedi (7) iş günü süresi (21 Mart 2023) dolmuştur. Ancak, idarenin matrah artırımına dair sistemi henüz aktif olamaması nedeniyle, mükelleflerce başvuru yapılamamış olabilir. Bu nedenle her herhangi bir hak kaybına uğramamak adına mükelleflerce, matrah artırım beyanını içeren iradelerini gösterir dilekçelerle mükellefiyeti olan vergi dairelerine başvurmaları yararlarına olacaktır.

Müfettiş Tarafından Matrah/Vergi Artırımı Yapılan Yıllarla İlgili İncelemeyi 7 İş Günü İçinde (21 Mart 2023 Tarihine Kadar) Tamamlaması Halinde Süreç Nasıl İşleyecek?

Kanunun yayımı tarihi öncesi başlayan incelemelere ve komisyon işlemlerine dair mükelleflerce, yedi (7) iş günü süresi (21 Mart 2023) içerisinde matraha ve vergi artırımı yapılması ve yine bu süre içinde de Müfettişin yahut taktir komisyonunun işlemlerini tamamlaması halinde mükellefin, artırdığı matrahı ve vergiyi, inceleme sonucu bulunacak matrah farkından mahsup ettirme imkanı bulunmaktadır.

Artırım tutarının, rapora göre önerilen **tarhiyattan fazla olması** halinde, mükellefe **ıade yapılmayacak** olup, ayrıca raporlar nedeniyle ödenecek herhangi bir vergi de bulunmayacaktır.

Ancak **artırım tutarının**, raporda önerilen **tarhiyattan düşük olması** halinde, **fark tutarlar mükelleften aranacaktır.** **Bu tutarlar için mükelleflerin, bu madde (4.madde) kapsamında yapılandırmaya başvurma hakları da ayrıca mevcuttur.**

Müfettişin Matrah/Vergi Artırımı Yapılan Yıllarla İlgili İncelemeyi 7 İş Günü İçinde (21 Mart 2023 Tarihine Kadar) Tamamlayamaması Halinde Süreç Nasıl İşleyecek?

Mükellefçe yapılan matrah/vergi artırımı sonrası, **Müfettişin ve komisyonun incelemeyi ve işlemleri yedi (7) iş günü süresi (21 Mart 2023) içerisinde tamamlayamaması halinde, en geç incelemenin ve işlemlerin 7. İş gününü talip eden gün kapatılması gerekmektedir.**

İnceleme Ve Tarhiyat Safhasına İlişkin Hükümler			
4/1	Yayım Tarihinden (12 Mart 2023) Önce Başladığı Halde Yayım Tarihinde Bitmemiş	1- V.İncelemelerine, 2- Takdir işlemlerine	DEVAM EDİLİR
	Not-1: <u>İNCELEMeye BAŞLAMA: "İncelemeye Başlama Bildirimi"</u> nin elektronik ortamda oluşturulması ile gerçekleşir.		
	Not-2: 5. Maddeye Göre <u>Matrah/Vergi Artırımında Bulunulursa, inceleme Yayımı izleyen 7 iş günü içinde (19/03/2023'e kadar) tarihine kadar tamamlanmalıdır.</u> Aksi halde incelemeler kapatılır.		
	Not-3: Yayım tarihinden önce <u>tamamlanmış ve ihbarname tebliğ edilmiş ve dava süreci geçmiş olanlarda (Kesinleşmiş)</u>	2. Md hükümleri Geçerli	
Not-4: Yayım tarihinden önce <u>tamamlanmış ve ihbarname tebliğ edilmemiş veya edilmiş ve dava süresi geçmemiş ise (Kesinleşmemiş)</u>	3. Md hükümleri Geçerli		

Matrah ve Vergi Artışı Yapmayan Mükellefler Nezdinde Yürütülecek İşlemler Nelerdir?

Mükelleflerce Kanunun 5. Maddesinde yer alan **matrah ve vergi artırım hükümlerinden faydalanılmaması** halinde, **yayım tarihi öncesi başlayan incelemelere devam olunacaktır.**

Matrah ve vergi artırımı tercihinin mükelleflerce 31 Mayıs 2023 tarihine kadar yine yapılmaması halinde, Mükelleflerce tamamlanan işlemlere binaen tebliğ edilecek ihbarnamelere göre sürece devam edilecektir. Bu tebliğat sonrası aşağıda başlıklar halinde açıklanan indirim imkanlarından belirtilen sürelerde mükelleflerce yararlanılabilecektir.

İnceleme ve Tarhiyat Safhasında Olan Bu Alacaklar İçin 4. Madde Ödeme ve İndirim İmkanları Nelerdir?

Mükellefler hakkında yürütülen inceleme ve takdir işlemleri tamamlandıktan sonra;

- ⇒ Tarh Edilen **Vergilerin %50'sinin,**
- ⇒ **12 Mart 2023 (Kanunun yayımı) Tarihine Kadar Hesaplanan Yİ-ÜFE Tutarının %100'ü nün,**
- ⇒ **12 Mart 2023 (Kanunun yayımı) Tarihinden, Dava Açma Süresi Bitim Tarihine Kadar Hesaplanan GECİKME FAİZİ Tutarının %100'ünün,**
- ⇒ **Vergi Aslına Bağlı OLMAYAN Cezaların %25'inin,**

Ödenmesi halinde;

- ⇒ Tarh Edilen **Vergilerin Kalan %50'si,**
- ⇒ **12 Mart 2023 (Kanunun yayımı) Tarihine Kadar Hesaplanan GECİKME FAİZİ'nin %100'ü,**
- ⇒ **Vergi Aslına Bağlı OLMAYAN Cezaların %75'i,**

⇒ **Vergi Aslına Bağlı OLAN Cezaların %100'ü,**

Silinir.

İnceleme Ve Tarhiyat Safhasına İlişkin Ödenecek ve Silinecek Tutarlar					
4/1	İnceleme ve Takdir İşlemleri Tamamlandıktan Sonra	Tarh Edilen Vergilerin	%50'si	Tarh Edilen Vergilerin Kalan	%50'si
		Yayım Tarihine Kadar Hesaplanan Y1-ÜFE Tutarının	%100'ü	Yayım Tarihine Kadar Hesaplanan GECİKME FAİZİ	%100'ü
		Yayım Tarihinden - Dava Açma Süresi Bitim Tarihine Kadar Hesaplanan GECİKME FAİZİ Tutarının	%100'ü	Vergi Aslına Bağlı Olmayan Cezaların	%75'i
		Vergi Aslına Bağlı OLMAYAN Cezaların	%25'i	Vergi Aslına Bağlı OLAN Cezaların	%100'ü
ÖDENİRSE			SİLİNİR		

İnceleme ve Tarhiyat Safhasında Olan Bu Alacaklar İçin Başvuru Tarihi ve Şartları Nelerdir?

12 Mart 2023 (Kanunun yayımı) tarihinden önce başlayan ancak bu tarihe kadar tamamlanmamış bulunan vergi incelemeleri, takdir, tarh ve tahakkuk işlemlerine devam edileceğini öngördüğünden; inceleme ve tarhiyat safhasında olan alacaklar için **başvuru tarihi ve şartları, tarhiyat veya cezaları barındıran ihbarnamelerin genel başvuru tarihi olan 31 Mayıs 2023 öncesi veya sonrası tebliğ edilip edilmemesine göre değişiklik göstermektedir.**

İhbarname Tebliğlerinin 31 Mayıs 2023 Tarihi Öncesinde Yapılması Halinde Başvuru Süreleri ve Şartları Nelerdir?

31 Mayıs 2023 tarihinden ÖNCE tebliğ edilen ihbarnameler için bu madde hükmünden yararlanmak isteyen mükelleflerin, **31 Mayıs 2023**

tarihine kadar (bu tarih dahil) idareye yazılı olarak başvuruda bulunmaları gerekmektedir.

Ancak, **ihbarnamelerin tebliğ edildiği tarihten 31 Mayıs 2023 tarihine kadar, 30 günden az kalmışsa**, söz konusu **ihbarnamelerin tebliğinden itibaren 30 gün içinde idareye yazılı olarak başvuruda bulunmaları gerekmektedir.**

Yani, **12 Mart 23 (Kanunun yayımı) (bu tarih hariç) 31 Mayıs 2023 tarihine (bu tarih dâhil) kadar tebliğ edilen ihbarnameler için madde hükmünden yararlanmak isteyen mükelleflerin 31 Mayıs 2023 tarihine (bu tarih dâhil) kadar başvuruda bulunmaları, ihbarnamenin tebliğ tarihi (bu tarih hariç) ile 31 Mayıs 2023 tarihi (bu tarih dâhil) arasındaki sürenin 30 günden az kalmış olması hâlinde ise ihbarnamenin tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içinde başvuruda bulunmaları gerekmektedir.**

İhbarname Tebliğlerinin 31 Mayıs 2023 Tarihi Sonrasında Yapılması Halinde Başvuru Süreleri ve Şartları Nelerdir?

Bu madde hükümleri **yasanın yayım tarihinden (12 Mart 2023) önce başlayan inceleme ve komisyon işlemleri için her daim canlı bir maddedir.** Yani Müfettişlerce ve komisyon tarafından **inceleme ve işlemlerin uzun yıllar sonra tamamlanması halinde dahi, yasa kapsamında mükelleflerce bu maddeden faydalanılabilecektir.**

Haklarında vergi incelemesi yürütülenlerce, 5. Madde kapsamında matrah/vergi artırımında bulunulmaması halinde, söz konusu incelemeler ilerleyen tarihlerde de Müfettişlerce ve komisyon tarafından bitirilebilecektir.

Dolayısıyla herhangi bir süre sınırı olmadan bitirilen bu incelemeler için de **ihbarnamenin tebliğinden itibaren 30 gün içinde idareye yazılı başvuruda** bulunabilecektir.

Örneğin, 27/01/2023 tarihinde başlanan (yasanın yayım tarihinden önce) inceleme için mükellef tarafından matrah/vergi artırımından faydalanılmamıştır. İnceleme ise 24/04/2024 tarihinde tamamlanarak vergi inceleme raporları vergi dairesine intikal ettirilmiş ve ihbarnameler mükellefe 25/05/2024 tarihinde tebliğ edilmiştir. Mükellef tarafından ihbarnamenin tebliğini izleyen 30. Günün sonuna kadar idareye yazılı başvuru yapılması halinde yasa hükümlerinden faydalanılabilecektir. Görüldüğü üzere, yasanın bir çok maddesine ilişkin başvuru süresi tamamlanmasına ve yararlanmaya dair ilişik kesilmesine rağmen, 4. Madde için başvuru imkanı uzun süre devam edebilecektir.

İnceleme Ve Tarhiyat Safhasına İlişkin Başvuru Tarih ve Şartları			
4/1	BAŞVURU	İhbarname 31/05/2023 Tarihinden SONRA Tebliğ Edilmişse	İhbarnamenin Tebliğinden İtibaren 30 Gün İçinde İdareye Yazılı Başvuru
		İhbarname 31/05/2023 Tarihinden ÖNCE Tebliğ Edilmişse	31.05.2023'e Kadar İdareye Yazılı Başvuru (Not: Başvuru süresi 30 günden az kalmışsa 30 gün içinde başvuru)

İnceleme ve Tarhiyat Safhasında Olan Bu Alacaklar İçin Ödemeye İlişkin Şartlar Nelerdir?

Yasanın 4. Maddesine göre inceleme ve tarhiyat safhasında olan alacaklar için **başvuru tarihi ve şartlarının, ihbarnamelerin 12 Mart 2023 öncesi veya sonrası yapılmasına bağlı olması dolayısıyla ödemelerde bu tarihe göre şekillenecektir.** Yani tarhiyat veya cezaları barındıran **ihbarnamelerin genel başvuru tarihi olan 12 Mart 2023 öncesi veya sonrası tebliğ edilip edilmemesine göre ödeme tarihleri değişkenlik göstermektedir.**

İhbarname Tebliğlerinin 12 Mart 2023 Tarihi Öncesinde Yapılması Halinde Ödeme Süreleri ve Şartları Nelerdir?

12 Mart 2023 tarihinden ÖNCE tebliğ edilen ihbarnameler için bu madde hükmünden yararlanmak isteyen mükelleflerin, **peşin veya ilk taksit ödemelerini 30 Haziran 2023 tarihine kadar (bu tarih dâhil) yapmalarını** gerekmektedir.

Diğer taksit ödemelerini ise, 30 Haziran 2023 tarihini takip eden birer aylık dönemler hâlinde azami 12 eşit taksit halinde ödeyebileceklerdir.

İhbarname Tebliğlerinin 30 Haziran 2023 Tarihi Sonrasında Yapılması Halinde Ödeme Süreleri ve Şartları Nelerdir?

30 Haziran 2023 tarihinden SONRA tebliğ edilen ihbarnameler için bu madde hükmünden yararlanmak isteyen mükelleflerin, **peşin veya ilk taksit ödemelerini ihbarnamelerin tebliğini izleyen aydan başlayarak yapmalarını** gerekmektedir.

Diğer ödemelerini ise, ihbarnamelerin tebliğini izleyen ayı takip eden birer aylık dönemler hâlinde azami 12 eşit taksit halinde ödeyebileceklerdir.

Örn; ihbarnamenin 12/10/2023 tarihinde tebliğ edildiği varsayıldığında, madde hükmünden yararlanılabilmesi için 11/11/2023 tarihine (bu tarih dâhil) kadar başvuruda bulunulması ve Kanun hükmüne göre ödenecek tutarın ilk taksitinin Kasım/2023 ayında, diğer taksitlerin ise takip eden aylarda ödenmesi gerekmektedir.

İnceleme Ve Tarhiyat Safhasına İlişkin Ödeme Tarihleri				
4/1	ÖDEME	İhbarname 31/05/2023 Tarihinden SONRA Tebliğ Edilmişse	İLK TAKSİT	<u>İhbarnamenin Tebliğini İzleyen Aydan</u> Başlar.
			DİĞER TAKSİTLER	Takip eden 1'er Aylık Taksitler Halinde azami 12 Taksit
		İhbarname 31/05/2023 Tarihinden ÖNCE Tebliğ Edilmişse	İLK TAKSİT	<u>30/6/2023</u> tarihine kadar (bu tarih dâhil)
			DİĞER TAKSİTLER	<u>30/6/2023 tarihi (bu tarih dâhil) takip eden birer aylık dönemler hâlinde 12 eşit taksit</u>
<i>Not: Md.9/1-b de yer alan "İlk Taksit Dahil azami 48 eşit taksit" hükmü bu madde için geçerli değil.</i>				

Diğer Maddelerde Olduğu Gibi Bu Madde Hükmüne Giren Alacaklarda Da 18, 24, 36 ve 48 Aylık Taksit İmkânından Faydalanılamaz Mı?

Hayır. Yasanın 4. Maddesi kapsamında inceleme ve tarhiyat safhasında olan alacaklar için aynı maddenin içinde ayrı taksit sayısı (12 Ay) belirlenmesi nedeniyle, ortak taksit sayısı olan **18, 24, 36 ve 48 aylık taksit imkanından bu madde kapsamında faydalanamayacaktır.**

Pişmanlık İle Verilen Beyanname ve İzaha Davet Kapsamında Verilen Beyannameye İlişkin Ödeme Şartlarının İhlal Edilmesi veya Kanuni Süresinden Sonra Verilen Beyanlar Nedeniyle Ortaya Çıkan Alacaklar İçin Bu Maddeden Faydalanılabilir Mi?

Evet mümkün. VUK 371. Maddesi kapsamında pişmanlık hükümlerine istinaden verilen beyanlar ve izaha davet kapsamında ilgili maddede yer alan ödeme şartının ihlal edilmesi ve kanuni süresinden sonra verilen beyanlar nedeniyle ortaya çıkacak vergi cezaları için, **12 Mart 2023 (Kanunun yayım) tarihi itibarıyla TEBLİĞ EDİLMEMİŞ olmak şartıyla** bu maddeden faydalanılabilir.

Pişmanlık İle Verilen Beyannameye İlişkin Ödeme Şartlarının İhlal Edilmesi veya Kanuni Süresinden Sonra Verilen Beyanlar Nedeniyle Ortaya Çıkan Alacaklar İçin Ödeme ve Silinecek Ceza Miktarı Nelerdir?

Pişmanlıkla beyan edilen **vergi ile 12 Mart 2023 (Kanunun yayım) tarihine kadar hesaplanacak ve pişmanlık zammı yerine geçecek olan Yİ-ÜFE Tutarının %100'ünün ödenmesi** halinde;

- ⇒ **Pişmanlık Zammı** ve
 - ⇒ **Vergi Cezalarının**
- %100'ü silinir.**

Kanuni süresinden sonra beyan edilen **vergi ile 12 Mart 2023 (Kanunun yayım) tarihine kadar hesaplanacak Yİ-ÜFE Tutarının %100'ünün ödenmesi** halinde;

- ⇒ **Gecikme Faizi** ve
 - ⇒ **Vergi Cezalarının**
- %100'ü silinir.**

İnceleme Ve Tarihizat Safhasına İlişkin Pişmanlık ve KSS Beyanı Üzerine Yapılacak İşlemler							
4/3	PİŞMANLIK - İZAHADA DAVET - KSS	Kanunun yayımı tarihinden (12 Mart 2023) önce verilen	Pişmanlık Talepli - İZAHLI beyanlar	Ödeme Süresi İhlal Olmuş	Yayım Tarihi İtibariyle TEBLİĞ EDİLMEMİŞ	Bu Madde yani 4. Madde Uygulanır.	
			Kanuni Süresinden Sonra Verilen Beyanlar				
			Not: Kanunun yayımı tarihi itibarıyla tebliğ edilip dava açma süresi geçmemiş olan vergi cezaları 3/3'e girer.				
4/10	PİŞMANLIK - İZAHADA DAVET - KSS	Pişmanlıkla Beyan Edilen	Verginin		%100'ü	Pişmanlık Zammı	%100'ü
			Yayım Tarihine Kadar Hesaplanan Yİ-ÜFE Tutarının		%100'ü	Vergi Cezaları	%100'ü
			ÖDENİRSE			SİLİNİR	
		KSS Beyan Edilen	Verginin		%100'ü	Gecikme Faizi	%100'ü
Yayım Tarihine Kadar Hesaplanan Yİ-ÜFE Tutarının			%100'ü	Vergi Cezaları	%100'ü		

			ÖDENİRSE	SİLİNİR
--	--	--	----------	---------

Kanunun Yayım Tarihi ÖNCESİ tamamlanıp Yine yayım Tarihi SONRASI Vergi Dairesi Kayıtlarına Giren İşlemler Sonucu Nasıl İşlem Tesis Edilecek?

Bu hüküm, daha önce yayımlanan af ve matrah artırım yasalarında bulunmamakla beraber; kanunun yayım tarihinden (12 Mart 2023) önce başlayıp tamamlanan ancak yayım tarihini (bu tarih dahil) takip eden süre içinde vergi dairesi kayıtlarına giren vergi inceleme raporları ile komisyon kararlarına istinaden, gerekli tarhiyatlar ilgili vergi dairelerince yapılır. Fakat, bu tarhiyatlar için de, 4. Madde hükümlerinden faydalanılabilecektir.

İnceleme Ve Tarhiyat Safhasına İlişkin Pişmanlık ve KSS Beyanı Üzerine Yapılacak İşlemler				
4/4	Kanunun yayımı tarihinden (12 Mart 2023) önce TAMAMLANAN	ANCAK, 12 Mart 2023 TARİHİNDE VEYA SONRA V.D. KAYITLARINA GİREN, T.K. KARARI YAHUT V.İ.R. ÜZERİNE	Gerekli tarhiyatlar yapılır.	ANCAK, BU MADDE KAPSAMINDA BELİRTİLEN TUTARLAR İÇİN BU MADDEDEN FAYDALANILIR.

Uzlaşma Safhasında Bu Madde Hükümünden Faydalanılabilmek İçin Şarlar Nedir?

Mükelleflerce, **kanunun yayım tarihi itibariyle (12 Mart 2023) TARHİYAT ÖNCESİ uzlaşma için başvurulmuş, uzlaşma günü gelmemiş ve uzlaşma sağlanamamış** olan alacaklar için, **İHBARNAMELER TEBLİĞ EDİLMEMİŞ olması şartıyla** bu madde hükümünden faydalanılabilecektir.

İnceleme Ve Tarhiyat Safhasına İlişkin T.Ö. Uzlaşmaya İlişkin Yapılacak İşlemler					
4/5	T.Ö. UZLAŞMA	12 Mart 23 tarihi öncesi T. ÖNCESİ Uzlaşma Talep Edilmiş	1- uzlaşma günü gelmemiş 2- uzlaşma sağlanamamış	İhbarname TEBLİĞ EDİLMEMİŞ	4/1'e GİRER
Not: İhb. Tebliğ edilmiş ve dava açma süresi geçmemiş ise 3/1'e; dava süresi geçmiş ise 2/1'e GİRER					

Bu Madde Kapsamında Yapılandırmadan Faydalanılması Halinde Diğer Uzlaşma Ve İndirim Hükümlerinden Faydalanılabilir Mi?

Hayır. Madde hükmünden yararlananlar, ayrıca 213 sayılı Kanunun uzlaşma, tarhiyat öncesi uzlaşma ve vergi cezalarında indirim, 4458 sayılı Kanunun uzlaşma ve 5326 sayılı Kanunun peşin ödeme indirimi hükümlerinden yararlanamazlar.

Yapılandırma Sonucu Muhasebe Kayıtları Nasıl Olacak?

Mükelleflerce yapılandırılan alacakların **ihbarnameler 31 Mayıs 2023 tarihinden önce tebliğ edilmişse 30 Haziran 2023 tarihinde veya ihbarnameler 31 Mayıs 2023 tarihinden sonra tebliğ edilmişse ihbarnamenin tebliğini takip eden ay sonuna kadar peşin olarak ödemesi halinde yapmaları gereken muhasebe kayıtları** aşağıdaki gibidir.

Yevmiye Tarihi: xx/xx/2023	Borç	Alacak
689. Diğer Olağandışı Gider ve Zararlar	xxxx	
360. Ödenecek Vergi ve Fonlar Hs		xxxx

Yevmiye Tarihi: xx/xx/2023	Borç	Alacak
900. Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler	xxxx	
950. Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler		xxxx

Yevmiye Tarihi: xx/xx/2023	Borç	Alacak
360. Ödenecek Vergi ve Fonlar Hs	xxxx	
102. Bankalar		xxxx

Mükelleflerçe yapılandırılan alacakların **taksitlendirerek ödemek istemesi halinde yapacakları muhasebe kayıtları** aşağıdaki gibidir.

Yevmiye Tarihi: xx/xx/2023	Borç	Alacak
180. Gelecek Aylara Ait Giderler	xxxx	
368. Vad. Geç. Er. veya Tak. Ver.		xxxx

⇒ **1.Taksit ödendiğinde;**

Yevmiye Tarihi: xx/xx/2023	Borç	Alacak
368. Vad. Geç. Er. veya Tak. Ver.	xxxx	
102. Bankalar		xxxx

Yevmiye Tarihi: xx/xx/2023	Borç	Alacak
689. Olağan Dışı Gider ve Zararlar	xxxx	
180. Gelecek Aylara Ait Giderler		xxxx

Yevmiye Tarihi: xx/xx/2023	Borç	Alacak
900. Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler	xxxx	
950. Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler		xxxx

6

MATRAH VE VERGİ ARTIRIMI

7440 Sayılı kanunun 5. maddesinde, **Gelir ve Kurumlar Vergisi mükelleflerinin 2018, 2019, 2020, 2021 yıllarına ilişkin gelir vergisi ve kurumlar vergisi, Gelir Stopaj ve Kurum Stopaj matrah artırımı ile KDV vergi artırımına** ilişkin düzenlemeler bulunmaktadır.

Ayrıca 7440 Sayılı kanunun Geçici 1. Maddesinde de, **2022 yıllarına ilişkin gelir vergisi ve kurumlar vergisi, Gelir Stopaj ve Kurum Stopaj matrah artırımı ile KDV vergi artırımına** ilişkin düzenlemeler bulunmaktadır.

Bu madde hükümlerine göre matrah ve vergi artırımına dair soru ve cevaplar aşağıdaki gibidir;

Matrah ve Vergi Artırımı Nedir?

Mükelleflerin kanunla belirlenen belli oran ve tutarda matrah ve vergi artırımı yapması karşılığı olarak **incelenmemeyi ve dolayısıyla adlarına tarhiyat yapılmamasını satın aldığı, devlet ve mükellefin karşılıklı barışması**nı simgeleyen yasal bir düzenlemedir.

Matrah ve Vergi Artırımı Hangi Vergi Türleri ve Yılları Kapsamaktadır?

Mükelleflerin kazanç elde ettiği, tarh zamanaşımı süresini kapsayan **2018 ila 2022 yılları arasında** vergilendirilmesi gereken **Gelir Vergisi, Kurumlar Vergisi, Katma Değer Vergisi ve Gelir/Kurum Stopaj Vergisi** üzerinden matrah ve vergi artırımı yapabileceklerdir.

Neden Matrah ve Vergi Artırımı Yapılmalıdır?

Yasa hükmüne göre 2018, 2019, 2020, 2021 ve 2022 yıllarına ilişkin Gelir Vergisi, Kurumlar Vergisi, Katma Değer Vergisi ve Gelir/Kurum Stopaj Vergisi üzerinden matrah ve vergi artırımı yapılması halinde, mükellefler kendileri hakkında **ilgili yıllar ve vergi türleri itibarıyla “incelenmeme” hakkını satın almaktadırlar.**

Sadece İlerleyen Zamanda Yapılması Muhtemel İncelemeleri Mi Kapsıyor? Yayın Tarihinden Önce Başlayan İncelemeler İçin İncelenmemek İstenmemesi Halinde Artırım Yapılabilir Mi?

Evet. Hali hazırda Kanunun 4. Maddesine ilişkin **12 Mart 2023 (Kanunun yayım) tarihinden önce** sözü edilen yıllara ilişkin **vergi matrahlarının takdiri için takdir komisyonlarına sevk edilmiş ve/veya haklarında vergi incelemesine başlanılmış olan mükellefler de matrah ve vergi artırımından faydalanabileceklerdir.**

Öyle ki, 12 Mart 2023 (Kanunun yayım) tarihinden önce başlamış ve henüz tamamlanmamış incelemelere dair **matrah/vergi artırımı**

yapılması halinde, vergi inceleme elemanı bu incelemeyi yedi (7) iş günü içinde bitirerek raporların vergi dairesine intikalini sağlamak zorundadır. Aksi halde incelemeler kadük olacak ve kapatılmak zorunda kalacaktır.

Yayın Tarihinden Önce Başlayan İncelemeler İçin Müfettiş Raporu 7 İş Günü İçinde Yetiştirirse Ne Olur Matrah Artırımı Boşa Gider Mi?

Hayır. Eğer raporlar **yedi (7) iş günü sonuna kadar vergi dairesine intikal eder ve mükelleflerce de raporların vergi dairesinin intikalinden evvel matrah ve vergi artırımında bulunulmuş olursa, artırdığınız matrah tutarı inceleme sonucu bulunacak matrah farkından mahsup edilir.** Hali hazırda inceleme sonucu matrah farkı çıkacaksa, ayrıca matrah/vergi artırımını yapmamak ve bu artırımları tarhiyatlardan mahsup ettirmemek mantıklı değildir.

Mahsup Sonrası İnceleme Raporuna Göre Bulunan Kalan Fark Tutarlar İçin Yapılandırmadan Faydalanılabilir Mi?

Evet. Mükellef, bu **fark tutar üzerinden tarh edilen vergiler** ile uygulanan gecikme faizi ve cezalar için **Kanunun 4 üncü maddesi yani tarhiyat safhasında bulunan alacaklar kapsamında yararlanarak ödemede bulunabilecektir.**

KDV Artırımı Sonrası İncelemede Yılın Belli Dönemi İçin Tarhiyat Önerilirse Mahsup Nasıl Yapılır?

İnceleme, KDV yönünden artırımda bulunulan yılın bazı dönemlerini kapsıyorsa, artırım nedeniyle hesaplanan yıllık tutar 12'ye bölünerek aylık ortalama bulunacak, bu ortalamanın raporun kapsadığı dönem sayısı ile çarpılması sonunda bulunan tutar, rapora göre tarh edilmesi gereken vergiden düşülecektir.

12 Mart 2023 (Kanunun Yayım) Tarihinden Önce Başlamış Olan İncelemelerle İlgili Artırılan Matrah İle İnceleme İle Bulunan Tarhiyat Arasında Kıyaslama Yapılabilmesi İçin Matrah/Vergi Artırımının Ne Zamana Kadar Yapılması Gerekli midir?

12 Mart 2023 (Kanunun yayım) tarihinden önce başlamış olan incelemelerle ilgili kıyaslama yapılabilmesi için, matrah ve vergi artırımının yapılması gereken en son tarih, incelemenin tamamlanıp raporların vergi dairesi kayıtlarına intikal ettiği tarih ve nihayetinde 31 Mayıs 2023 tarihidir.

İncelemenin tamamlanıp raporların vergi dairesi kayıtlarına intikal ettiği tarihten sonra artırım yapılırsa kıyaslama yapılmayacaktır. Ancak 4. Madde kapsamında yapılandırmadan faydalanılabilir.

12 Mart 2023 (Kanunun Yayım) Tarihinden Önce Başlamış Olan İncelemelerle İlgili Artırılan Matrah Ve Vergi Sonrası İnceleme Neticesinde Zarar Azaltımı

Yapılmış Olunması Halinde Nasıl Bir İşlem Tesis Edilecek?

Matrah ve vergi artırımında bulunan mükellefler hakkında incelemenin tamamlanıp raporların vergi dairesi kayıtlarına intikal ettiği (Kanunun yayım) tarihinden önce başlamış olan incelemeler sonucu düzenlenen ve yedi (7) iş günü sonuna kadar vergi dairesinin kayıtlarına intikal ettirilen inceleme raporlarında; ilave tarhiyat olmaksızın sadece zarar azaltılması öngörülmesi hâlinde, kabul edilmeyen zarar tutarının öncelikle ilgili dönemde beyan edilen zarar tutarından indirilmesi, bu işlem sonucu kalan zarar tutarının %50'sinin 2022 ve 2023 yıllarını müteakip yıl kazançlarından 193 veya 5520 sayılı Kanunun ilgili maddelerine göre mahsup konusu yapılması gerekir. Zararın diğer yarısı ise indirim konusu yapılamayacaktır.

Yayım Tarihinden Önce Başlayan İncelemeler İçin Müfettiş Raporu 7 İş Günü Sona Kadar Yetiştirirse Tarhiyat Öncesi Uzlaşma Talebi Dikkate Alınır Mı?

Hayır. 12 Mart 2023 (Kanunun yayım) tarihini takip eden yedi (7) iş günü arasında sonuçlandırılan vergi incelemeleri ile ilgili tarhiyat öncesi uzlaşma talepleri dikkate alınmaz.

Yayım Tarihinden SONRA Başlayan İncelemeler İçin Matrah ve Vergi Artırımı Yapılması Halinde Süreç Nasıl İlerleyecek?

Kanunun yayım tarihi olan 12 Mart 2023 tarihinden sonra Müfettişlerce "incelemeye başlama bildirimini" oluşturulmak

suretiyle başlanan ve henüz tamamlanmayan incelemeler için, incelenen yıllara dair matrah ve vergi artırımı yapılması halinde Müfettiş tarafından söz konusu incelemeler, artırımın yapıldığı gün itibariyle kapatılmak zorundadır.

Ancak **uygulamada Vergi Denetim Kurulu, iş emirlerinin kapatılmasını, tüm taksitlerin ödenmesi sonucuna bağlamaktadır.** Aksi taktirde **ihlal söz konusu olması halinde, incelemeye aynı Müfettiş üzerinden devam edilecektir.**

İncelenmek İstemeyen Mükellefler Hangi Vergi Türlerinden Matrah/Vergi Artırımı Yapmalıdır?

Kanunun 5 ve Geçici 1. Maddelerinde belirlenen vergi türleri için yapılacak matrah veya vergi artırımları, **sadece o vergi türleri için incelenmeme ve tarhiyat yapılmama hakkı kazanacaktır.** Örneğin sadece KDV yönünden vergi artırımı yapılması halinde, ilgili yıllar için sadece KDV yönünden incelenmeme ve tarhiyat yapılmama hakkı elde edilecektir. Ancak bu artırım, mükellefin GV veya KV yahut stopaj yönüyle incelenmesini engellemeyecektir.

Yukarda açıklanan nedenlerden dolayı, ilgili yıllar itibariyle incelenmemek için **mükelleflerin tüm vergi türleri itibariyle artırım yapmaları yararlarına olacaktır.**

Matrah Ve Vergi Artırımı Yapılması Aynı Zamanda İlgili Yıllar İçin BA-BS Formlarının Düzeltilmesini Gerektirir Mi?

Hayır. **Artırma konu dönemler için BA-BS formlarının düzeltilmesine gerek yoktur.**

Tüm Vergi Türleri İtibariyle Artırım Yapılması Halinde ÖTV Yönünden İnceleme Yapılabilir Mi?

Evet. Yasa hükümlerinin içinde ÖTV yönüyle artırım hükmü bulunmaması nedeniyle, bu vergi türü itibariyle mükellefler hakkında inceleme yapılabilecektir.

Başka Hangi Nedenlerden Ötürü İnceleme Yapılabilir?

Matrah ve vergi artırımını yapılan yıllara ilişkin olarak;

- ⇒ Yıllık gelir ve kurumlar vergisine mahsuben daha önce ödemiş oldukları vergilerin iadesi ile ilgili taleplerine ilişkin incelemeler,
- ⇒ Artırım talebinde bulunulan dönemler için, sonraki dönemlere devreden katma değer vergisi yönünden incelemeler,
- ⇒ Artırım talebinde bulunulan dönemler için ihraç kaydıyla teslimlerden dolayı yapılacak terkin ve iade incelemeleri,
- ⇒ iade hakkı doğuran işlemlerden doğan iade işlemleri ile ilgili incelemeler,
- ⇒ VUK 359 ve 367 kapsamında kaçakçılık fiilleri yönünden yapılacak incelemeler,
- ⇒ 2022 yılına ilişkin olarak ilgili yıla dair gelir ve kurumlar matrah artırımını yapılması halinde ek vergi,

diğer adıyla “deprem vergisi” (indirim, istisna ve indirimli kurumlar vergisi matrahı üzerinden hesaplanacak %5 ve %10 vergi) yönünden yapılacak incelemeler,

Yapılabilecek ve bu incelemeler dolayısıyla tarhiyat önerilebilecektir.

Ayrıca sonraki dönemlere devreden katma değer vergisi yönünden yapılan incelemelerde artırım talebinde bulunulan dönemler için tarhiyat önerilemeyecektir.

Matrah/Vergi Artırımından Yararlanamayacak Olan İnceleme Türü ve Kişiler veyahut Fiiller Var Mı?

Var. Kanun hükümlerine göre;

- ⇒ VUK 359/b fırcasında yer alan “defter, kayıt ve belgeleri yok edenler veya defter sahifelerini yok ederek yerine başka yapıklar koyanlar veya hiç yaprak koymayanlar veya belgelerin asıl veya suretlerini tamamen veya kısmen sahte olarak düzenleyenler”,
- ⇒ VUK 359/ç fırcasında yer alan fiilleri işleyenler (Bu alt bent kapsamındaki fiillerin 2022 yılında veya bu maddenin kapsadığı dönemlerden herhangi birinde işlendiğinin tespit edilmesi hâlinde bu mükellefler diğer dönemler için de matrah ve vergi artırım hükümlerinden yararlanamazlar.),
- ⇒ Terör suçundan hüküm giyenler,
- ⇒ 12 Mart 2023 (Kanunun yayım) tarihi itibarıyla haklarında terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğuna karar verilen yapı, oluşum veya

gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olduğu gerekçesiyle adli makamlar, genel kolluk kuvvetleri veya Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı tarafından yürütülen soruşturma ve kovuşturmalar kapsamında vergi incelemesi yapılması, terörün finansmanı suçu veya aklama suçu kapsamında inceleme ve araştırma yapılması talep edilenler,

ilgili yıllar için matrah ve vergi artırımında bulunamayacaklardır.

Haklarında SBD yahut Akaryakıt Satışına Dair Manipilasyon Tespitine Yönelik Rapor Bulunanlar Matrah Ve Vergi Artırımından Faydalanabilirler Mi?

Haklarında, **12 Mart 2023 tarihinden önce**, vergi incelemesine yetkili olanlarca düzenlenen raporlar ile belgelerin asıl veya suretlerini tamamen veya kısmen (TAMAMEN SBD VEYA KISMEN SBD) sahte olarak düzenleme yahut Akaryakıt Satışına Dair Manipilasyon fiillerinin işlendiğine yönelik tespit yapılanlar alan matrah ve vergi artırımı hükümlerinden yararlanamayacaktır.

Ayrıca yapılan tespitin; tarh zamanasını öncesine ait olması veya sadece bir döneme dair olması yahut artırım yapılacak yıla ilişkin olmaması halinde dahi bu mükelleflerce 5. Madde matrah/vergi artırım hükümlerinden faydalanılamayacaktır.

Bununla birlikte, VUK 359/ç fıkrasında yer alan Akaryakıt Satışına Dair Manipilasyon fiillerinin 2022 yılında veya bu maddenin kapsadığı dönemlerden herhangi birinde işlendiğinin tespit edilmesi hâlinde bu mükellefler diğer dönemler için de matrah ve vergi artırım hükümlerinden yararlanamazlar.

12 Mart 2023 İtibariyle Haklarında Sahte Belge Düzenleme Yönünden İnceleme Yapılanlar Matrah/Vergi Artırımına Dair Ne Yapmalılar?

12 Mart 2023 tarihinden önce başlayıp, bu tarih itibariyle haklarında SBD yönünden incelemesi devam edenler, **hali hazırda inceleme tamamlanıp sahte belge düzenleme fiilinin varlığı konusunda tespit bulunmaması** nedeniyle, istemeleri halinde **31 Mayıs 2023 tarihine kadar matrah ve vergi artırımında bulunabileceklerdir. Yani SBD yönüyle incelenseler dahi matrah ve vergi artırılabileceklerdir.**

Ancak matrah artırımını sonucunda hesaplanan vergiler ile vergi artırımını dolayısıyla **hesaplanan vergilere dair tahakkuklar bekletilecektir.**

Mükellefler hakkında yürütülen söz konusu incelemeler, **12 Mart 2023 (Kanunun yayım) tarihini izleyen aydan itibaren 12 ay içerisinde (Mart/2024 sonuna kadar) tamamlanmak zorundadır. Aksi halde inceleme kapatılıp, mükellefler matrah/vergi artırımından yararlandırılarak bekletilen tahakkuk işlemleri gerçekleştirilir.**

Tahakkuk işlemleri gerçekleştirilen ve yasadan faydalanma hakkını kazanan mükelleflere, **durumun tespitine ilişkin olarak kendilerine tebliğ edilen rapor veya yazıya istinaden**, Kanunda öngörülen süre ve şekilde yaptıkları **matrah veya vergi artırımını sonucunda hesaplanan vergileri, TEBLİGATI İZLEYEN AYDAN BAŞLAMAK ÜZERE** matrah ve vergi artırımını sırasında yaptıkları tercihe göre **ÖDEMELERİ** gerekmektedir.

Ancak söz konusu **incelemeler 12 ay içerisinde tamamlanır ve ilgili kişiler hakkında sahte belge düzenleme fiilini işlediğine dair tespit yapılırsa, matrah ve vergi artırımları dikkate alınmaz, tahakkuk işlemleri kaldırılır.**

Kanunun Yayım Tarihinden Evvel Başlayan SBD İncelemesi 12 Ay İçinde Herhangi Bir Tespit Olmaksızın Tamamlanması ve Ayrıca Matrah Ve Vergi Artırımı Yapan Mükellefin Normal İncelemeye Tabi Olması Durumunda Süreç Nasıl İlerleyecek?

12 Mart 2023 (Kanunun yayımı) tarihinden önce SBD incelemesi başlamış olan bir mükellef hakkında, matrah ve vergi artırımı yaptıktan sonra normal bir inceleme başlatılması halinde; SBD incelemesinin 12 ay içinde tamamlanmaması veya tamamlanıp SBD yönünden tespit yapılamaması halinde, matrah ve vergi artırımının ihlal edilmemesi koşuluyla, SBD incelemesinden önce tamamlanmamış olan NORMAL İNCELEMeye ARTIK DEVAM EDİLMEZ.

Ayrıca, normal incelemenin SBD incelemesinden önce tamamlanması ve tarhiyat içermesi halinde düzenlenen raporlara yönelik işlemler, SBD yönüyle yürütülen vergi incelemesinin tamamlanmasına kadar bekletilir. SBD incelemesinin 12 ay içerisinde tamamlanması ancak SBD'ye yönelik tespit bulunmaması sonrasında; matrah ve vergi artırımından faydalanılacak ve normal incelemeye ilişkin raporlarda önerilen tarhiyatlar yapılmayacak ve cezalar kesilmeyecektir.

Kanunun Yayımından Önce Başlanan SBD İncelemesinde SBD Fiili Tespit Edilmeyip Matrah Ve Vergi Artırımından Sonra Başlanan Diğer İncelemede Bu Fiil Tespit Edilirse Süreç Nasıl İşleyecek?

Mükellef hakkında yayım tarihinden evvel başlayan SBD incelemesi (Örn; 2021 yılına ilişkin) tamamlanmadan, matrah ve vergi artırım

başvurusundan sonra yeni bir inceleme (2020 yılı) başlatılmış olsun. 2020 yılına ilişkin incelemenin 2021 yılı incelemesinden önce tamamlanması ve bu raporda SBD yönüyle tespit yapılmış olunması ve 2021 yılı SBD incelemesinde daha sonra tamamlanıp SBD tespitinin bulunmaması halinde, mükellef matrah artırımından faydalanır. Ayrıca her iki raporda tespit edilen matrah farkları artırılan matrah ve vergilerle birlikte değerlendirilir.

Yayın Tarihi İtibariyle Aktif İncelemesi Olmayıp Matrah ve Vergi Artırımı Yapıldıktan Sonra İlgililer Hakkında Sahte Belge Düzenleme Yönünden İnceleme Yapılabilecek Mi?

Evet. Matrah ve vergi artırımı yapanlar hakkında **ilerleyen yıllarda sahte belge düzenleme yönünden inceleme yapılabilecek.**

Ancak yapılacak incelemeler sonucunda ilgililer hakkında yine artırım yapılan yıllara ilişkin **herhangi bir tarhiyat önerilmeyecek** olup, sadece **sahte belge düzenleme fiilinin tespiti yapılması halinde bu fiile yönelik kamu davası açılması maksadıyla vergi suçu raporu düzenlenecektir.**

Matrah Ve Vergi Artırımı Yapılar Hakkında VUK 367. Madde Yönünden İnceleme Yapılabilecek Mi?

Mükelleflerce matrah ve vergi artırımı yapılması halinde, **ilgili yıllar için mükellefler hakkında 213 sayılı Kanunun 359 uncu maddesinde yer alan kaçakçılık fiillerinin işlenip işlenmediğinin tespiti yönünden inceleme yapılmasına engel teşkil etmeyecektir.**

Yürütülen bu incelemeler sırasında **söz konusu fiillerin işlendiğinin tespit edilmesi durumunda**, Aynı Kanunun 367 Nci Maddesi Kapsamında **Cumhuriyet başsavcılıklarına suç duyurusunda bulunulması gerekmektedir**. Ancak, bu incelemeler sonucunda **matrah ve vergi artırımında bulunulan dönem ve vergiler için tarhiyat yapılmayacaktır**.

Matrah ve Vergi Artırımında Bulunulması Defter ve Belgelerin İbrazını Engeller Mi?

Hayır. Matrah ve vergi artırımında bulunan ve bu konudaki şartları yerine getiren mükelleflerin defter ve belgeleri artırıma konu vergi türleri için kendileri adına **tarhiyat yapılmak amacıyla incelenmeyecek olmasına rağmen**, defter ve belgelere, **diğer vergi türleri için inceleme yapılması, üçüncü kişilerle ilgili olarak karşı incelemeler yapılması, mahkemelerce belli konulara bakılması veya bilirkişilerce ihtiyaç duyulması** gibi nedenlerle **müracaat edilebilecektir**.

Daha Önce Vergi İncelemesi Yapılan Yıllara Dair Artırım Yapılabilir Mi?

Evet. Daha önce nezdinde vergi incelemesi yapılmış olan mükellefler, **vergi incelemesi yapılan yıllar için de artırımda bulunabilirler**.

Önceki Yasalar Kapsamında Matrah ve Vergi Artırımında Bulunan Ancak Bu Yasa Hükümlerini

İhlal Edenlerce Matrah ve Vergi Artırımında Bulunulabilir Mi?

Evet. Daha önceki yasalara göre yapılan ve bu yasa hükümlerinin ihlali nedeniyle yasal takibe girip artırımları iptal olan mükellefler, mevcut yasa hükümlerinden faydalanarak matrah ve vergi artırımında bulunabileceklerdir.

Kimler Matrah ve Vergi Artırımında Bulunabileceklerdir?

Öncelikle GV, KV, KDV ve GV-Stopaj ve KV-Stopaj mükellefi olan, tacirler, serbest meslek erbapları, GMSİ, MSİ, Değer Artış Kazancı elde eden her gerçek ve tüzel kişi, matrah ve vergi artırımında bulunabilecektir.

Adi ortaklıklar ve kollektif şirketlerde ortaklar, komandit şirketlerde komandite ortaklar ile adi komandit şirketlerde komanditer ortaklar da anılan yıllar için matrah ve vergi artırımından yararlanabileceklerdir.

Ayrıca, vergiye tabi faaliyeti ve geliri olduğu hâlde mükellef olmayan ve beyanname vermemiş olanlar da matrah ve vergi artırımında bulunabilecektir. Bu gibi potansiyel mükellefler, vergilendirmeye ilişkin herhangi bir başvuru yapmamış ve ilgili yıllar itibarıyla kazanç getirici faaliyetlerde bulunmuş olan mükelleflerdir.

Kurumlar Vergisinden Muaf Olan Kooperatifler De Matrah Artırımında Bulunabilirler Mi?

Evet. Kurumlar vergisinden **muaf bulunan ve bu nedenle kurumlar vergisi beyannamesi ile muhtasar beyanname vermemiş olan kooperatifler** matrah ve vergi artırımını hükümlerinden **yararlanabileceklerdir.**

Ancak bu gibi kurumlar için, **muafiyeti bozan kazançlar elde edilmesi halinde kooperatif tüzel işliğinin yanında ayrı bir iktisadi işletme doğmuş sayılacağı için, artırım bu işletme tarafından yapılmalıdır.**

Zarar Beyan Edilmesi veya Hiç Beyanname Verilmemesi Matrah ve Vergi Artırımına Engel Mi?

Hayır. Beyannamelerinde indirim veya istisna dolayısıyla matrah oluşmayanlar, zarar beyan edenler veya hiç beyanname vermeyen mükellefler de **matrah ve vergi artırımında bulunabileceklerdir.**

Hiç Mükellefiyeti Olmayıp Kazan Elde Edenler Matrah Ve Vergi Artırımını Yapabilirler Mi?

Evet. **İlgili yıllarda faaliyette bulunmuş veya gelir elde etmiş olup da bu faaliyetlerini ve gelirlerini vergi dairesinin bilgisi dışında bırakanlar da** matrah ve vergi artırımında bulunabileceklerdir.

Matrah ve Vergi Artırımı İlgili Yıllar İçin Takdir Komisyon Kararlarını Etkiler Mi?

Evet. Aynı şekilde ilgili yıllar için matrah ve vergi artırımında bulunulması halinde, sözü edilen yıllara ilişkin vergi matrahlarının takdiri için takdir komisyonlarına sevk edilmiş kişiler hakkında tarhiyat yapılamayacaktır.

Matrah ve Vergi Artırımı Yapılmak İstenmesi Halinde Son Başvuru Tarihi Nedir?

Yasa hükümlerine göre, ilgili yıllar için matrah ve vergi artırımının yapılabileceği son tarih 31 Mayıs 2023'dür.

Ancak 12 Mart 2023 (Kanunun yayım) tarihinden önce başlamış ve henüz tamamlanmamış incelemelerin kapatılabilme veya inceleme sonucuna göre bulunan tarhiyatlara karşılaştırılabilme/mukayese şansının elde edilebilmesi için, raporların vergi dairesine intikal tarihinden önce ve nihayet en geç 12 Mart 2023 (Kanunun yayım) tarihini izleyen yedi (7) iş günü içinde matrah ve vergi artırımında bulunulması gerekmektedir.

Başvuru Kimlerce Yapılabilecektir?

Başvuru mükellef veya mükellefi temsile yetkili kişilerce yapılabilecektir.

Başvuru Elektronik Ortamda Mı Yapılmalı?

Yıllık gelir veya kurumlar ile katma değer vergisi beyannamelerini ya da muhtasar **beyannamelerini elektronik ortamda göndermek zorunda olan mükellefler başvurularını elektronik ortamda göndermeleri gerekmektedir.**

Beyannamelerini elektronik ortamda göndermek zorunda olmayanlarca, matrah ve vergi artırımına ilişkin başvurular;

⇒ **Gelir, kurumlar veya katma değer vergileri mükellefiyeti yönünden bağlı olunan ya da**

⇒ **Muhtasar beyannamelerini vermiş oldukları vergi dairelerine**

kağıt ortamında yapılabilecektir.

Ölüm, gaiplik, tasfiye veya devir ya da tam bölünme gibi durumlarda **birden fazla kişi tarafından birlikte verilmesinin gerekli olduğu hallerde**, söz konusu bildirimlerin **kağıt ortamında** verilmesi gerekmektedir.

İlgili Yıllarda Herbir Vergi Türüne İlişkin Farklı Vergi Dairelerine Bağlı Olan Mükellefler Nereye Başvuracaklar?

2018, 2019, 2020, 2021 ve 2022 yıllarında gelir, kurumlar veya katma değer vergileri ile gelir (stopaj)/kurumlar (stopaj) vergisi yönünden farklı vergi dairelerinin mükellefi olanlarca, matrah ve vergi artırımına ilişkin bildirimlerin, **EN SON MÜKELLEFİYETLERİ BULUNAN VERGİ DAİRELERİNE** verilmesi gerekmekte olup bu bildirimlere dayanılarak tarh edilecek vergiler hakkında söz konusu vergi daireleri tarha yetkili kılınmıştır.

Merkez Ve Şubenin Ayrı Ayrı Muhtasar Verme Yükümlülüğü Varsa Nasıl İşlem Yapılacak?

Vergi artırımını kapsamına giren dönemler için muhtasar beyanname yönünden merkez veya şubeleri için ayrı ayrı mükellefiyetleri bulunan ve vergi artırımından yararlanmak isteyen mükelleflerin, merkez ve her bir şube için ayrı ayrı vergi artırımında bulunmaları gerekmektedir.

Matrah ve Vergi Artırımı Başvurusu Nereden Yapılabilecektir?

İlgili yıllara ilişkin matrah ve vergi artırımını, bağlı olunan vergi dairesi müdürlüğüne dilekçe ile başvurarak veya interaktif vergi dairesi üzerinden yapılabilecektir.

Artırılan Matrah ve Vergilerin Ödeme Tarihleri Nedir Ayrıca Taksitle Ödeme İmkanı Var Mı?

Artırılan matrahlar üzerinden hesaplanan vergi tutarları ile artırılan vergi tutarları, 30 Haziran 2023 tarihine (bu tarih dahil) kadar peşin ödemek suretiyle kapatılabilecektir.

Taksitle ödeme seçeneğinin seçilmesi halinde, birer aylık taksitler halinde azami 12 taksit halinde ödeme yapılabilecektir. Yine ilk taksitin ödeme tarihi 30 Haziran 2023 (bu tarih dahil) tarihidir.

Taksitle Ödeme Seçeneğinin Seçilmesi Halinde Ek Külfet Ne Olacak?

Taksitle ödemede, seçilen **taksit sayısına bağlı olarak bir taksit farkı da (Katsayı) ilave edilecek.** **Taksit tutarlarının hesaplamasına dair formül** aşağıdaki gibi olacak:

$$\text{Taksit Tutarı} = [(\text{Artırım Üzerinden Hesaplanan Tutar}) \times \text{Katsayı}] / \text{Taksit Sayısı}$$

Taksit Sayısına Göre Katsayı Oranları Nelerdir?

Matrah ve vergi artırımına ilişkin **5. Maddede mükellefler için ayrıca bir taksit sayısı (12) belirlenmiştir.** Dolayısıyla mükelleflerin af ve yapılandırma da yararlanmış olduğu **12, 18, 24, 36 veya 48 aylık taksitler matrah ve vergi artırımını sonrası oluşan vergilerde uygulanmayacaktır.**

Hali hazırda yasa hükmüne göre **12 taksit seçeneğinin seçilmesi halinde uygulanacak katsayı 1,09'dur.**

Hesaplanan Tutarların Peşin Ödenmek İstenmesi Halinde Borçlunun Avantajı Ne Olacak?

Hesaplanan tutarların **tamamının ilk taksit ödeme süresi içerisinde (30 Haziran 2023) peşin olarak ödenmesi** hâlinde, bu vergilerden **ilave %10 indirim yapılır ve ayrıca katsayı uygulanmaz.**

Taksitli Ödeme Seçeneğinin Seçilmesi Halinde Hangi Şartlarda İhlal Edilmiş Sayılır?

Diğer yasaların aksine bu yasada, matrah ve vergi artırımının ihlali için belirlenen standartlar, borç yapılandırılmalarında öngörüldüğü şeklin dışına çıkmıştır.

Hatırlanacağı üzere, borç yapılandırmalarında ihlal olmama şartları, ilk iki taksitin aksatılmamasına ve bir takvim yılında ihlal edilebilecek taksit sayısının en fazla 3 taksit ile sınırlı olmasına bağlı kılınmıştı.

Ancak, matrah ve vergi artırım hükümlerinin ihlali yasada;

- ⇒ İlk iki taksitin siresinde ve eksiksiz ödenmesi,
- ⇒ Diğer taksitlerin ise (kalan 10 taksit) takvim yılı ve taksit sayısına bağlı kalınmaksızın, tamamının ihlali halinde dahi mükellefler, ihlal edilen taksitlerin son taksiti izleyen ayın sona kadar ödenmesi halinde yine yasa hükümlerinden faydalanabileceklerdir.

Hesaplanan Vergilerin Zamanında Ödenmemesi Halinde Yaptırım Ne Olacaktır?

Hesaplanan tutarların peşin ödeme seçeneğinde 30 Haziran 2023 (bu tarih dahil) tarihine kadar, taksitli ödeme seçeneğinde ise 30 Haziran 2023 (bu tarih dahil) tarihinden başlayarak birer aylık taksitler halinde süresinde ödenmemesi halinde;

- ⇒ Ödenmeyen vergi tutarları 30 Haziran 2023 tarihinin son günü vade kabul edilerek 6183 sayılı Kanunun

51'inci maddesine göre gecikme zammıyla birlikte takip ve tahsil edilir.

- ⇒ Artırılan yıllarla ilgili "**incelenmeme**" hakkı kaybedilir.
- ⇒ **12 Mart 2023 (kanunun yayım) tarihinden sonra başlanan ancak artırım nedeniyle kapatılan incelemeler, yeniden aktif olarak incelemeye devam edilir.**

Ödeme Seçeneği		Son Ödeme Tarihi	İhlal Olup Olmama Durumu
Peşin Ödeme	Peşin	30.06.2023	
	1. taksit	30.06.2023	1 ve 2. taksitin ayrı ayrı olarak tamamının zamanında ödenmemesi halinde artırım ihlal olmuş sayılır.
	2. taksit	31.07.2023	
Taksitli Ödeme	3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 ve 12. Taksitler		Bu taksitlerden süresinde ödenmeyen veya eksik ödenen <u>taksitin, hesaplanacak geç ödeme zam ile birlikte 30.06.2022 tarihine kadar (bu tarih dahil) tamamının ödenmemesi halinde artırım ihlal olmuş sayılır.</u>

Matrah Veya Vergi Artırımı İle İlgili Doğru Beyan Yapılmazsa Sonuç Ne Olur?

Matrah veya vergi artırımı ile ilgili olarak doğru beyan yapılmaması veya vergi hataları nedeniyle eksik tahakkuk eden vergiler, ilk taksit ödeme süresinin sonunda tahakkuk etmiş sayılır ve Kanunda açıklandığı şekilde tahsil edilir.

Matrah ve Vergi Artırımına İlişkin Verilecek Beyanlardan Damga Vergisi Alınacak Mı?

Evet. Matrah veya vergi artırımı dolayısıyla **beyannameler için damga vergisi 1.000 Türk lirası olarak alınır.**

Beyanname Üzerinden Alınacak Damga Vergisi Taksitlendirilebilir Mi?

Hayır. Matrah veya vergi artırımı dolayısıyla **beyannameler için hesaplanan 1.000 Türk lirası damga vergisi, ilk taksit ödeme süresi (30 Haziran 2023) içinde ödenmek zorunda olup, kanunda belirtildiği şekliyle taksitlendirilecek tutarın içinde yer almamaktadır.**

Matrah ve Vergi Artırımına İlişkin Ortak Hükümler			
5/4	ÖDEME	PEŞİN VEYA 1. TAKSİT	30/6/2023 tarihine kadar (bu tarih dâhil) Tarihinden Başlayarak Ödenmesi
		DiĞER TAKSİTLER	Birer Aylık Taksitler Halinde azami 12 Taksit
		<i>Not: Md.9/1-b de yer alan "İlk Taksit Dahil azami 48 eşit taksit" hükmü bu madde için geçerli deĞil.</i>	
		İLAVE İNDİRİM	Tahakkuk eden vergilerin tamamının 30/06/2023'e kadar peşin olarak ödenmesi hâlinde, bu vergilerden (damga vergisi hariç) %10 indirim yapılır ve katsayı uygulanmaz.
5/7	DEVAM EDEN VERGİ İNCELEMELERİ	Matrah Artırımı Yapılsa bile yayımdan önce başlayan incelemelere devam olunur.	
		Ancak Bu incelemeler, mükelleflerin yukarıdaki şekilde matrah/vergi artırımları halinde, en geç yayım tarihini (12.03.2023) izleyen 7 iş günü sonuna kadar (19/03/2023) tamamlanmalı.	
		7 iş günü sonuna kadar inceleme tamamlanırsa, sonuçlandırılan vergi incelemeleri ile ilgili tarhiyat öncesi uzlaşma talepleri dikkate alınmaz.	
		Inceleme sonucunda matrah/vergi farkı ortaya çıkar ve mükellefte matrah artırımında bulunmuş olursa	Incelemeyle bulunan fark ile matrah artırımı sonrası ortaya çıkan vergiler kıyaslanarak işlem yapılır.
5/8	DAMGA VERGİSİ	Matrah veya vergi artırımı dolayısıyla beyannameler için damga vergisi 1.000 Türk lirası olarak alınır. TAKSİTLENDİRİLMEZ	
5/9	MATRAH ARTIRIMINDAN YARARLANAMAYACAK İNCELEME TÜRLERİ	1- VUK 359/b kapsamındaki kaçakçılık suçları (SAHTE BELGE DÜZENLEME), VUK 359/ç kapsamındaki kaçakçılık suçları	
		<i>Not: 359/c bendinde yer alan fiilin, 2022 yılında işlendiği tespit edilirse, diğer dönemler dahil mükellef yararlanamaz.</i>	
		2- Terör suçundan hüküm giyenler	
		3- Suç/Terör örgütleri ile bağlantısı bulunanların, adli makamlar, genel kolluk kuvvetleri veya Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı tarafından yürütülen soruşturma ve kovuşturmalar kapsamında vergi incelemesi yapılması, terörün finansmanı suçu veya aklama suçu kapsamında inceleme ve araştırma yapılması	

		Yürürlük tarihi itibarıyla haklarında SBD incelemesi devam edenlerce matrah/vergi artırımında bulunulması halinde artırım ile ilgili tahakkuk işlemleri bekletilir.
		Matrah artıran mükellefler hakkında yürütülen SBD incelemeleri yayımı izleyen aydan itibaren 12 ay içinde tamamlanmalıdır. Aksi halde inceleme kapatılarak mükellef matrah/vergi artırımından yararlanarak tahakkuk işlemleri gerçekleştirilir.
		12 Ay içinde SBD incelemesi tamamlanır ve kaçakçılık fiili tespit edilirse, matrah artırım dikkate alınmaz.
		İzleyen yıllarda ise mükellefler hakkında SBD yönünden inceleme yapılabilecektir. Lakin inceleme sonucunda ilgili yıllar için herhangi bir tarhiyat yapılamayacaktır.
		<i>Not: Matrah ve Vergi artırımından SBK İncelemesi devam edenler faydalanabileceklerdir. Ancak bu mükellefler hakkında kaçakçılık (Bilerek Kullanma) yönünde VSR yazılabilecektir.</i>
9/6	İHLAL	Daha önceki yasaların aksine, 1. ve 2. taksitlerin zamanında ve eksiksiz ödenmesi halinde, diğer 10 taksitin ihlali durumunda, ihlal edilen tüm taksitler, son taksiti izleyen ayın sonuna kadar Geç Ödeme Zammı ile birlikt edenirse, ihlal olmaz. (Not: Borç Yapılandırma maddelerinde ilk iki taksit sonrası 1 takvim yılında en fazla 3 taksitin ihlaline izin verilmektedir.)

Gelir Vergisi Mükellefleri ve Kurumlar Vergisi Mükelleflerince 2018, 2019, 2020 ve 2021 (2022 Yılı Hariç) Yılları İtibariyle GV ve KV Matrahlarını En Az Hangi Oranlarda Artırılmalı?

Gelir vergisi ve kurumlar vergisi mükellefleri, ilgili yıllara ilişkin beyan ettikleri GV ve KV matrahlarını en az aşağıdaki oranlarda artırmalıdır:

GV ve KV Matrah Artırım Oranları	
2018	35%
2019	30%
2020	25%
2021	20%

GV Beyannamesinde Birden Fazla Gelir Unsuru Varsa Ne Yapılacak?

Verdikleri yıllık **gelir vergisi beyannamesinde birden fazla gelir unsuru bulunan mükellefler**, matrah artırımlarını yıllık

beyannamelerinde yer alan **toplam matrah üzerinden yapacaklar, gelir unsurlarının bir kısmı itibarıyla artırımda bulunmayacaklardır.**

Matrah Oluşmaması veya Hiç Beyanname Verilmemiş Olunması yahut Mükellefiyetin Bulunmaması Halinde Matrah Neye Göre Artırılacak?

Gelir vergisi ve kurumlar vergisi mükellefleri için **zarar beyan edilmiş olması, indirim ve istisnalar nedeniyle matrah oluşmaması, hiç beyanname verilmemiş olunması veya mükellefiyetinin bulunmaması gibi** durumlarda, ilgililerce yasaya göre belirlenen **asgari tutarda matrah artırım** yapılmak zorunluluğu bulunmaktadır.

Yasaya Göre Belirlenen Oranlara Göre Artırılan Matrah Asgari Artırılacak Matrahın Altında Kalması Durumunda Nasıl İşlem Yapılacak?

Mükelleflerce yasaya göre **belirlenen oranlarda artırılan matrah tutarları, asgari artırılacak matrah tutarlarından az olamaz.**

Bilanço Esasına Göre Defter Tutanlar İle Serbest Meslek Erbablarınınca 2018, 2019, 2020 ve 2021 Yıllarında Artırılacak Asgari Matrah Tutarları Nedir?

Bilanço esasına göre defter tutanlar ile serbest meslek erbablarınınca artırılacak asgari matrah tutarları aşağıdaki gibidir:

Bilanço Esası ve SME İçin Asgari Matrah Artırım Tutarları	
2018	94.000,00
2019	99.600,00
2020	105.800,00
2021	112.400,00

İşletme Hesabı Esasına Göre Defter Tutanlar Tarafından 2018, 2019, 2020 ve 2021 Yıllarında Artırılacak Asgari Matrah Tutarları Nedir?

İşletme esasına göre defter tutanlar tarafından artırılacak asgari matrah tutarları aşağıdaki gibidir:

İşletme Hesabı Esasına Göre Defter Tutanlar İçin Asgari Matrah Artırım Tutarları	
2018	63.800,00
2019	66.400,00
2020	70.500,00
2021	75.000,00

Basit Usule Tabi Olanlar Tarafından 2018, 2019, 2020 ve 2021 Yıllarında Artırılacak Asgari Matrah Tutarları Nedir?

Basit usule tabi olarak mükellefiyeti bulunanlar, artıracakları asgari matrah tutarlarını, **bilanço esasına göre defter tutanlar tarafından artırılacak asgari matrah tutarının 1/10 nispetinde hesaplanacaklar**dır. Buna göre basit usule tabi olarak mükelleflerce artırılacak asgari matrahlar aşağıdaki gibidir:

Basit Usul Mükellefler İçin Asgari Matrah Artırım Tutarları	
2018	9.400,00
2019	9.960,00
2020	10.580,00
2021	11.240,00

Gelirleri Gayrimenkul Sermaye İradı Kazancından İbaret Olanlar Tarafından 2018, 2019, 2020 ve 2021 Yıllarında Artırılacak Asgari Matrah Tutarları Nedir?

Gelirleri gayrimenkul sermaye iradı kazancından ibaret olanlar, artıracakları asgari matrah tutarlarını, **bilanço esasına göre defter tutanlar tarafından artırılacak asgari matrah tutarının 2/5 nispetinde hesaplanacaklar**dır. Buna göre artırılacak asgari matrahlar aşağıdaki gibidir:

Mükellefler için Asgari Matrah Artırım Tutarları	
2018	37.600,00
2019	39.840,00
2020	42.320,00
2021	44.960,00

Diğer Gelir Unsurlarından (Ücret, MSİ ve DKİ) Kazanç ve İrat Elde Edenlerce 2018, 2019, 2020 ve 2021 Yıllarında Artırılacak Asgari Matrah Tutarları Nedir?

Ticari, zirai ve SMK elde etmeyip, diğer gelir unsurlarından kazanç elde edenler (bu kazanç veya iratların birkaçının elde edilmiş olması hali dâhil), artıracakları asgari matrah tutarlarını, **işletme esasına göre defter tutanlar tarafından artırılacak asgari matrah tutarını esas alacaklardır.**

Bu şekilde matrah artırımında bulunan mükellefler **sayılan gelir unsurları itibarıyla vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmayacaklardır.**

Kanunda Belirtilen Oranlarda Artırılan Matrah Asgari Matrahın Altında Kalırsa İşlem Nasıl Uygulanacak?

Mükelleflerin beyanlarında yer alan matrah tutarlarına Kanunda belirtilen oranların uygulanması sonrasında, artırılan matrah tutarı asgari matrahın altında kalması halinde, artırıma esas matrah olarak asgari matrah tutarı dikkate alınacaktır. Aksi taktirde mükellefin beyanı esas alınacaktır.

Beyannamelerde Diğer Gelir Unsurlarının Da Bulunması Halinde Asgari Matrah Nasıl Uygulanacak?

Ticari veya zirai kazancı bilanço esasına veya işletme hesabı esasına göre tespit edilen gelir vergisi mükellefleri ile serbest meslek erbabının, beyannamelerinde diğer gelir unsurlarının bulunması hâlinde söz konusu mükellefler, durumlarına göre, bilanço veya işletme defteri esasına göre belirlenen asgari matrah artışını uygulaması gerekmektedir.

Bu şekilde matrah artırılması halinde, diğer gelir unsurları nedeniyle de vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmayacaktır.

Beyannamelerinde GMSİ Yanında Diğer Gelir Unsurlarıda Olanlar Asgari Matrah Artışını Neye Göre Yapacak?

Beyannamelerinde gayrimenkul sermaye iradının yanında ücret, menkul sermaye iradı ve diğer kazanç ve irat beyan eden gelir

vergisi mükellefleri de **işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler için belirlenen asgari matrahları esas alacaklardır.**

Bu şekilde matrah artırımında bulunan mükellefler **sayılan gelir unsurları itibarıyla vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmayacaklardır.**

Kurumlar Vergisi Mükelleflerince 2018, 2019, 2020 ve 2021 Yıllarında Artırılacak Asgari Matrah Tutarları Nedir?

Kurumlar Vergisi Mükelleflerince artırılacak asgari matrah tutarları aşağıdaki gibidir:

Kurumlar Vergisi Mükellefleri İçin Asgari Matrah Artırım Tutarları	
2018	200.000,00
2019	215.000,00
2020	230.000,00
2021	260.000,00

2018, 2019, 2020 ve 2021 Yıllarında Zarar Beyan Etmiş Veya Hiç Beyanname Vermemiş Olan Kurumlar Verdisi Mükellefleri İle Faaliyette Bulunduğu Veya Gelir Elde Ettiği Hâlde Mükellefiyet Tesis Ettirmemiş Olan Kurumların Matrah Artırımı Nasıl Yapılacak?

2018, 2019, 2020 ve 2021 yıllarına ilişkin ilgili **yıllarda faaliyette bulunmuş ve kazanç elde etmiş olup da bu faaliyetlerini ve kazançlarını vergi dairesinin bilgisi dışında bırakanlar** da dâhil olmak üzere **hiç beyanname vermemiş olan mükellefler** ile bu yıllara ilişkin olarak verdikleri yıllık kurumlar vergisi

beyannamelerinde **indirim ve istisnalar nedeniyle matrah beyan etmeyen ya da zarar beyan eden** kurumlar vergisi mükellefleri yukarıda belirtilen **asgari matrah tutarları üzerinden** matrah artırımında bulunacaklardır.

Mükelleflerce 2022 Yılına İlişkin Olarak Matrah Artırımında Bulunulabilecek Mi?

Evet. Yasaya eklenen **Geçici 1. Madde** hükmüne istinaden, gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerince, **2022 yılına dair Gelir ve Kurumlar Vergisi yönünden matrah artırımını yapılabilecektir.**

2022 Yılına Dair Beyannameyi Henüz Vermemiş Mükellefler Matrah Artırımını Yapabilecek Mi?

Hayır. Ortada beyan edilmiş bir matrahın bulunmaması nedeniyle matrah artırımını da söz konusu da olmayacaktır.

Bu nedenle, 2022 yılına dair **matrah artırımının yapılabilmesi için** mükelleflerin **2022 yılı için Gelir ve Kurumlar Vergisi yönünden beyanname vermeleri gerekmektedir.**

2022 Yılına Dair Matrah Artırımını Yaparken Herhangi Bir Sınırlama Var Mı?

Evet var. **İdare matrah artırım yasasını çıkarırken,** güvenlik müessesesi oluşturarak, **olası düşük matrah beyanını, bu beyan üzerinden ödenecek kurumlar vergisini ve beyan edilecek matrah üzerinden yapılacak artırımını emniyet altına almak için belli sınırlar çizmiştir.**

Güvenlik ise; 2022 yılı beyan edilecek matrahın belli sınırlar altında kalmamasıdır.

2022 Yılına Dair Matrah Artırımı Yaparken Uyulması Gereken Sınırlar Nelerdir?

Gelir ve kurumlar Vergisi mükelleflerince, 2022 yılına ilişkin matrah artırımı yapabilmenin ilk kriteri, 2022 yılı için Gelir ve Kurumlar Vergisi yönünden beyanname vermiş olmalarıdır.

İkinci Kriter: Mükelleflerce verilecek 2022 yılı beyanlarında yer alacak matrah tutarının;

- ⇒ 2021 yılı yıllık beyanlarında beyan edilen matrah tutarının %122,93 oranında artılması sonrasında bulunacak tutar ile,
- ⇒ 2022 yılı 3. Geçici vergi matrah tutarının %40 oranında artılması sonrasında bulunacak tutardan,

Düşük olmaması gerekmektedir. (Not: Eşit Olabilir.)

Yukardaki Sınırlar Dahilinde Beyan Verdikten Sonra Bu Beyanda Düzeltme Yapılabilir Mi?

Düzeltme verilmesinde herhangi bir engel yok. Lakin, 2022 yılına dair yukarıda belirtilen sınırlar gözetilerek verilecek beyandan sonra, matrah azaltıcı şekilde beyan verilmesi halinde, matrah artırımı yaparken baz alınacak beyan, DÜZELTME ÖNCESİ BEYAN olacaktır.

2022 Yılı 3. Geçici Döneminde Zarar Bulunması Yahut Çeşitli Nedenlerle Matrah Oluşmaması Halinde Durum Ne Olacak?

2022 yılına dair verilecek kurumlar vergisi beyanında, esas alınacak kriterlerden **2022/3. Geçici matrahında zarar olması hayut indirim ve istisnalar nedeniyle matrah oluşmaması halinde; 2021 yılı beyanının %122,93 oranında artılması sonrasında bulunacak tutar ile 2022 yılı 2. Geçici matrahının %100 oranında artılması sonrasında bulunacak tutar, 2022 yılı kurumlar vergisi matrahı ile kıyaslanacaktır.**

2022 Yılı Hem 3. Hem de 2. Geçici Döneminde Zarar Bulunması Yahut Çeşitli Nedenlerle Matrah Oluşmaması Halinde Durum Ne Olacak?

2022 yılına dair verilecek kurumlar vergisi beyanında, esas alınacak kriterlerden **2022/3 ve 2. Geçici matrahlarında zarar olması hayut indirim ve istisnalar nedeniyle matrah oluşmaması halinde; 2021 yılı beyanının %122,93 oranında artılması sonrasında bulunacak tutar ile 2022 yılı 1. Geçici matrahının %300 oranında artılması sonrasında bulunacak tutar, 2022 yılı kurumlar vergisi matrahı ile kıyaslanacaktır.**

2022/3, 2, 1. Geçici Vergi Matrahlarında Zarar Bulunması Yahut Çeşitli Nedenlerle Matrah Oluşmaması Halinde Durum Ne Olacak?

Doğrudan kriter olarak, 2021 yılı beyanının %122,93 oranında artılması sonrasında bulunacak tutar esas alınarak 2022 yılı yıllık beyan verilecektir.

2021 Yılı Vergi Matrahında Zarar Bulunması Yahut Çeşitli Nedenlerle Matrah Oluşmaması Halinde Durum Ne Olacak?

Doğrudan kriter olarak, 2022 yılı 3. Geçici vergi matrah tutarının %40 oranında artılması sonrasında bulunacak tutar; bu kriter olmaz ise 2022 yılı 2. Geçici matrahının %100 oranında artılması sonrasında bulunacak tutar; bu da olmaz ise 2022 yılı 1. Geçici matrahının %300 oranında artılması sonrasında bulunacak tutar, esas alınarak 2022 yılı yıllık beyan verilecektir.

2021 Yılı ve 2022/3. Geçici Vergi Matrahlarında Zarar Bulunması Yahut Çeşitli Nedenlerle Matrah Oluşmaması Halinde Durum Ne Olacak?

2022 yılına dair verilecek kurumlar vergisi beyanında, esas alınacak kriterlerden 2021 yılı matrahı ve 2022/3 Geçici matrahında zarar olması hayut indirim ve istisnalar nedeniyle matrah oluşmaması halinde; 2022/2. Ve 2022/1. Geçici matrahları baz alınmaksızın 2022 yılına dair yıllık beyan verilir ve matrah artırımında aşgari matrah tutarı dikkate alınır.

2022 Yılı Matrah Artırımında Kullanılacak Artırım Oranı Nedir?

2022 yılına dair Gelir ve Kurumlar Vergisi mükelleflerince matrah artırımında kullanılacak oran; **yukardaki kriterlere göre beyan edilen 2022 yılı matrahı üzerinden %25'dir.**

2022 Yılına Dair matrah Artırılması Halinde Hangi Sebeplerle Bu Yıla İlişkin İnceleme Yapılabilecektir?

İdarenin, 2022 yılına ilişkin **iade incelemesi** her zaman saklıdır. Dolayısıyla **2022 yılı beyannamesinde gösterilen iade tutarları tarh zamanasını süresi boyunca idarece incelenebilecektir.**

Ayrıca **7440 Sayılı Kanunla** getirilen ve Kurumlar Vergisi mükelleflerinin **2022 yılına ilişkin yararlanmış oldukları indirim ve istisnalar ile indirimli kurumlar vergisi matrahı üzerinden hesaplanacak %10 “Ek Vergi” yahut “Deprem Vergisi” yönünden de inceleme yapılabilecektir.**

2022 Yılı Matrah Artırımında Dikkate Alınacak Asgari Artırım Tutarları Mevcut Mu?

Evet. Mükelleflerce, yukardaki kriterlere göre beyan edilen 2022 yılı matrahı üzerinden artırılan %25 oranına tekabül eden tutar; aşağıda yer alan mükellefler için belirlenen asgari artırım tutarlarından az olmayacaktır:

GV MÜK. - İŞLETME HESABI ESASINDA	105.000,00
GV MÜK. - BİLANÇO VE SMK	200.000,00
KURUMLAR VERGİSİ MÜKELLEFLERİ	500.000,00

2022 Yılı Kurumlar Vergisi Matrah Artırımına İlişkin Örnek Uygulama

	2021 Yılı Matrahı (A)	2022/3. Dönem Matrahı (B)	2021 Yılı Matrahının Artırımı Tutarı (C=A*222,93)	2022/3. Dönem Matrahının Artırımı Tutarı (D=B*1,40)	2022 Yılı Kurumlar Vergisi Matrahında Dikkate Alınacak Aşgari Tutar (E=C veya D'nin Büyük Olanı)	2022 Yılı Ortaya Çıkan Fikili Matrah (F)	2022 Matrah Artırımında Esas Alınacak/ BEYAN EDİLECEK Matrah (G=E veya F'den Büyük Olan)	2022 Matrah Artırım Tutarı (H=G*.25)	2022 Yılı Ödenecek Kurumlar Vergisi (I=G*0,23)	2022 Yılı Matrah Artırımı İçin Ödenecek Vergisi (J=H*0,20)
Örnek 1	1.000.000,00	750.000,00	2.229.300,00	1.050.000,00	2.229.300,00	2.500.000,00	2.500.000,00	625.000,00	575.000,00	125.000,00
Örnek 2	700.000,00	1.250.000,00	1.560.510,00	1.750.000,00	1.750.000,00	1.900.000,00	1.900.000,00	500.000,00	437.000,00	100.000,00
Örnek 3	750.000,00	450.000,00	1.671.975,00	630.000,00	1.671.975,00	1.200.000,00	1.671.975,00	500.000,00	384.554,25	100.000,00
Örnek 4	0,00	150.000,00	0,00	210.000,00	210.000,00	200.000,00	210.000,00	500.000,00	48.300,00	100.000,00
Örnek 5	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	500.000,00	500.000,00	500.000,00	115.000,00	100.000,00

2022 Yılı Matrah Artırımına İlişkin Özet Tablo

2022 Yılı Gelir ve Kurumlar Vergisi Matrah Artırım Şartları				
Geç.1	GV ve KV Mükellefleri	2022 yılı gelir ve kurumlar vergisi matrahlarını %25 oranından az olmamak üzere artırmalıdır.		
	ASGARİ TUTAR	GV MÜK. - İŞLETME HESABI ESASINDA		105.000
		GV MÜK. - BİLANÇO VE SMK		200.000
		KURUMLAR VERGİSİ MÜKELLEFLERİ		500.000
ŞARTLAR	1- 2022 Yılına ilişkin olarak GV ve KV Yönünden Beyanname Verilmiş Olması			
	2- 2022 yılına ilişkin verilen beyannamede, beyan edilen matrahın	2021 Yılı Matrahının	122,93% oranında artırılması suretiyle bulunan tutar	İkisinin yüksek olanından, az olmaması (EŞİT OLABİLİR)
		2022 3. Geçici Matrahının	40% oranında artırılması suretiyle bulunan tutar	
	3- Aşgari Matrahi Aşmalı			
	<u>Not: 01/01/2023 tarihinden itibaren matrahi azaltıcı düzeltme verilir ise; düzeltme öncesi matrah esas alınır.</u>			
<u>Not: 2022/3. dönem geçici beyan yok ise; 2. dönem matrahın %100'ü, bu da yok ise 1. dönem geçicinin %300'ü dikkate alınır.</u>				
<u>Not: 2021 yılı ve 2022/3. dönem geçici döneminde zarar beyan edilmiş yahut matrah oluşmamış veya beyan verilmemiş ise; bu şart aranmadan doğrudan aşgari artırılması gereken matraha bakılır.</u>				

Kurumların Devri ve Tam Bölünmesi Halinde Matrah Artırımı Nasıl Yapılacak?

Devirlerde, devrolan kurumun tüm hak ve yükümlülükleri devir alan kuruma intikal ettiğinden, devir suretiyle infisah eden ve ticaret sicilinden silinerek mükellefiyet kayıtları kapatılan kurumlar adına

DEVİR ALAN KURUMLAR tarafından **devir alınan kurumun ilgili yılları adına matrah artırımında bulunulması** mümkündür.

Aynı şekilde, gerçekleştirilen **tam bölünme işlemlerinde** de bölünen kurumun **VARLIKLARINI DEVRALAN KURUMLAR** birlikte, **bölünen kurum adına matrah artırımında bulunulabilecektir.**

Yıl İçinde İşe Başlayanlar veya İş Bırakanlarca Kıst Dönem Faaliyeti Nedeniyle GV ve KV Matrah Artırımı Nasıl Yapılacak?

İşe başlama ve işi bırakma gibi nedenlerle kıst dönemde faaliyette bulunmuş mükellefler hakkında ilgili yıllar için **belirlenen asgari matrahlar, faaliyette bulunulan ay sayısı (ay kesirleri tam ay olarak) dikkate alınarak hesaplanacaktır.**

Örn; 11 Nisan 2020 tarihinde işe başlayan ve bilanço esasına göre defter tutan bir gelir vergisi mükellefinin 2020 yılı için matrah ve vergi artırımında bulunmak istemesi hâlinde, bu yıl için dikkate alacağı asgari matrah $[(105.800/12) \times 9=]$ 79.350,00 TL'den az olamayacaktır.

Diğer taraftan, **kurumlar vergisi mükelleflerinin tasfiyeye girmeleri hâlinde (girilen yıl) kıst dönem hesaplaması yapılmayacaktır.** Ancak, **tasfiyeleri sonuçlanarak ticaret sicilinden silinen** kurumlar vergisi mükelleflerinin **nihai tasfiye dönemi ile kurumların devir veya tam bölünme hallerinde kıst dönem hesaplaması yapılacaktır.**

GV ve KV Yönüyle Artırılan Matrahlar Üzerinden Hesaplanacak Vergi Nedir?

Gelir ve Kurumlar vergisi mükellefleri, **belirlenen oranlarda artırılan matrahlar ile asgari artırılan matrah tutarları üzerinden, %20 oranında** vergilendirileceklerdir. Bununla birlikte bu matrah tutarları üzerinden **ayrıca herhangi bir vergi alınmayacaktır.**

Vergiye Uyumlu Mükellefler İçin İlave İndirim Var Mı?

Evet. Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, **artırımda bulunmak istedikleri yıla ait;**

- ⇒ **Yıllık beyannamelerini kanuni sürelerinde vermiş (pişmanlık hükümlerine göre veya kendiliğinden düzeltme beyannamesi vermesi dahil),**
- ⇒ **Bu vergi türlerinden tahakkuk eden vergilerini süresinde ödemiş,**
- ⇒ **Beyanname Üzerinden Hesaplanan DAMGA VERGİSİNİ ödemiş ve**
- ⇒ **Bu vergi türleri için** iş bu Kanunun **2'nci ve 3'üncü** madde hükümleri kapsamında **yapılandırmadan yararlanmamış,**

olmaları şartıyla artırılan matrahları **%15 oranında** vergilendirilir.

İstisna, indirim ve mahsuplar nedeniyle bu beyannameler üzerinden ödenmesi gereken verginin bulunmaması hâlinde de bu hüküm uygulanır.

Dikkat edileceği üzere **uyumlu mükellef indiriminde beyanname verme ve ödeme şartı sadece yıllık beyannameler için getirilmiştir.** Örneğin mükelleflerce **KDV beyanının eksik verilmesi yahut eksik ödenmesi veya hiç ödenmememesi halinde, mükelleflerce yine gelir ve matrah artırımında uyumlu mükellef indirimi yapılabilmektedir.**

İndirimli Vergi Uygulaması Artırımı Planlanan Tüm Yıllar İçin Mi Uygulanabilecektir?

Hayır. Yukarda sıralanan **uyum şartları, her bir artırımı planlanan yıl için ayrı ayrı dikkate alınarak indirimli vergi uygulanabilecektir.** Yani 2018 için uyum şartları sağlanmış ancak 2019 için sağlanmamış ise, 2018 için artırılan matrah üzerinden %15, 2019 yılı için artırılan matrah üzerinden %20 vergi hesaplanacaktır.

Zarar Beyanı Veya İstisna Ve İndirimler Nedeniyle Ortaya Vergi Çıkmamış Ve Zamanında Ödenen Bir Vergi De Bulunmamış İse Yine De İndirimli Vergi Oranından Vaydalanılabılır Mi?

Evet. Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin **süresinde vermiş oldukları yıllık beyannamelerde,** zarar beyan edilmesi veya ilgili kanunlarda yer alan istisna uygulaması, indirim ve mahsuplar nedeniyle **ödenecek vergi çıkmamış olması** durumunda da bu mükelleflerce **artırılan matrahlara %15 vergi oranı uygulanmak suretiyle ödenecek vergi hesaplanacaktır.**

Matrah Artırımı Yapılması Halinde Artırılan Yıllara İlişkin Beyannamelerde Gösterilen Zararların Durumu Ne Olacak?

Diğer af ve matrah artırım yasalarında olduğu gibi bu yasaya göre de, gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin **2018, 2019, 2020 ve 2021 yıllarına dair matrah artırımında bulunması halinde, matrah artırımında buldukları yıllara ait zararların %50'si, 2022 ve izleyen yıllar kârlarından mahsubuna izin verilmeyecek.**

Söz konusu **zararların ilgili yılların mali bilançolarına göre doğmuş olması veya indirim ve istisna uygulamalarından kaynaklanmış olması durumu değiştirmemektedir.** Dolayısıyla, **devreden tutarının sadece %50'si, 2022 yılı ve müteakip dönemlerde Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanununun ilgili maddelerinde yer alan esaslar çerçevesinde mahsup edilebilecektir.**

Ancak **2022 yılına dair matrah artırılmak istenmesi halinde, 2022 yılına ilişkin zararların tamamı (%100'ü) 2023 ve diğer yıllarda indirim konusu yapılamayacaktır.**

Yayım Tarihinden Önce Kesinleşen Tarhiyatların Durumu Ne Olacak?

Matrah artırımında bulunulan vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak **12 Mart 2023 (Kanunun yayım) tarihinden önce yapılıp kesinleşen tarhiyatlar, ilgili dönem beyanı ile birlikte dikkate alınarak matrah artırımını yapılacaktır.** Dolayısıyla asgari matrah tutarından az olmamak üzere, **beyan edilen matrahlar ile kesinleşen tarhiyatların bağlı olduğu matrahlar birlikte dikkate alınarak matrah artırımını yapılacaktır.**

Artırılan Matrahlar Nedeniyle Geçici Vergi Hesaplanır Mı?

Hayır. Mükelleflerce artırılan matrahlar nedeniyle yine mükellefler adına **geçici vergi hesaplanmaz ve tahsil olunmaz.**

Ölüm Ve Gaiplik Halinde Matrah Artırımını Kimler Nasıl Yapacak?

Matrah artırımını talebinde bulunulan yıllarla ilgili olarak gelir vergisi mükelleflerinin **ölümü veya gaipliği** hâlinde, bu **mükelleflerin varisleri**, muris adına matrah artırımında bulunabilirler. Bu takdirde, tüm mirasçılardan birlikte matrah artırımında bulunması gerekeceği tabiidir.

Ancak **sahsi ticari işletmenin faaliyetinin mirasçılar tarafından sürdürülmesi hâlinde**, bu faaliyeti devam ettiren **mirasçı veya mirasçıların matrah artırımında bulunması yeterli olacaktır.**

Gelir Stopaj ve Kurum Stopaj Matrahlarının Artırım Usulü Nasıl Uygulanacak?

Gelir stopaj ve kurum stopaj matrahlarının artırımını, Gelir Vergisi Kanununun 94. maddesi, Kurumlar Vergisi Kanununun 15 ve 30. maddelerinde yer alan ve üzerlerinden stopaj yapılması istenen **ödeme türleri itibarıyla** yapılacaktır.

Kanununun 5. Maddesi ve yukarıda belirtilen kanun maddelerine göre, üzerlerinden vergi artırımını hesaplanacak ödeme türleri aşağıdaki gibidir:

- ⇒ Hizmet erbabı ücret ödemeleri,
- ⇒ Serbest meslek erbabına yapılan ödemeler,
- ⇒ Yıllara yaygın inşaat ve onarım işleri için hesaplanan hakediş bedelleri,
- ⇒ Kar Dağıtım,
- ⇒ Mal Ve Hakların Kiralanmasına dair yapılan ödemeler,
- ⇒ Kooperatiflere Ait Gayrimenkul Kiralamalarında yapılan ödemeler,
- ⇒ Çiftçilerden Alınan Zirai Mahsul nedeniyle yapılan ödemeler,
- ⇒ Esnaf Muafliğından Yararlanarlardan yapılan alımlara dair ödemeler.

Hizmet Erbabına Yapılan Ücret Ödemelerine İlişkin Vergi Artırım Oranları Nelerdir?

Mükelleflerce her bir vergilendirme dönemine ilişkin olarak verdikleri (ihtirazi kayıtlı verilenler dâhil) **muhtasar beyannamelerinde yer alan ücret ödemelerine ilişkin GAYRİSAFİ TUTARLARIN YILLIK TOPLAMI** üzerinden en az aşağıdaki oranlarda artırımları gerekmektedir.

Ücret Ödemelerinde GV ve KV Stopaj Vergisi Artırım Oranları	
2018	6%
2019	5%
2020	4%
2021	3%
2022	2%

Hizmet Erbabına Yapılan Ücret Ödemelerine İlişkin Yıl İçinde En Az Bir Muhtasar Beyanname Verilmesi Halinde Vergi Artırımı Nasıl Hesaplanacak?

Hizmet erbabına yapılan ödemelere ilişkin olarak, yıl içinde **en az bir (1) muhtasar beyanname verilmişse**, beyan edilmiş **ücret ödemelerine ilişkin gayrisafi tutar ortalaması alınmak suretiyle bir yıla iblağ edilerek**, artırıma esas olmak üzere yıllık ücretler üzerinden **gelir (stopaj) vergisi matrahı bulunur** ve bu tutar üzerinden **yukarıdaki oranlarda gelir stopaj vergisi hesaplanır.**

Bir yıla iblağ uygulaması için muhakkak, yıl için en az bir (1) muhtasar beyanname verilmiş ve bu beyan içinde de ücret ödemelerine ilişkin gayrisafi tutar gösterilmiş olması gerekmektedir.

Bir (1) Yıla İblağ İşlemi Nasıl Hesaplanacak?

Örneğin, ilgili yılda üç adet muhtasar beyanname verilmiş ve beyannamelerde ücret ödemelerine ilişkin toplam 120.000,00-TL gayrisafi tutar beyan edilmiş olsun. Bu taktirde beyan edilen toplam 120.000,00-TL gayrisafi tutarın ortalaması bulunarak ($120.000,00 / 3 = 40.000,00$ -TL) bir yıla iblağ edilecektir. Yani ortalama gayrisafi tutar olan 40.000,00-TL 12 rakamı ile çarpılarak 480.000,00-TL yıllık gayrisafi tutar elde edilecek ve bu rakam üzerinden de ilgili yıllar için belirlenen oranlar çarpılarak artırılabacak vergi tutarı hesaplanacaktır.

Hiç Beyanname Verilmemesi Halinde Vergi Artırımı Nasıl Hesaplanacak?

Mükelleflerce ücret ödemelerine ilişkin hiç beyan verilmemiş olması halinde ise; **aylık prim ve hizmet belgelerinde bildirilen ortalama işçi sayısı** dikkate alınarak hesaplama yapılacaktır.

Artırım Yapılması Planlanan Yılda Aylık Prim Ve Hizmet Belgesi Verilmesi Halinde Vergi Artırımı Nasıl Hesaplanacak?

Eğer vergi artımı yapılması planlanan yılda aylık prim ve hizmet belgesi verilmiş olursa, verilmiş olan **aylık prim ve hizmet belgelerinde bildirilen ortalama işçi sayısı kadar işçi çalıştırdığı** kabul edilmek ve **ilgili yılın son vergilendirme döneminde geçerli olan asgari ücretin brüt tutarı ile çarpılmak suretiye 1 vergilendirme dönemine esas gelir (stopaj) vergisi matrahı hesaplanacak, bu tutarda 12 ile çarpılıp bir yıla iblağ edilerek** vergi artırımına esas olacak yıllık ücretler üzerinden hesaplanan **gelir (stopaj) vergisi matrahı bulunacaktır.**

Bu tutar üzerinden de yukarıdaki oranlarda gelir stopaj vergisi hesaplanır.

$$\text{Ortalama İşçi Sayısı} * \text{Son Dönem Asgari Ücret Brütü} * 12 = \text{Matrah}$$

Artırım Yapılması Planlanan Yılda Aylık Prim Ve Hizmet Belgesi Verilmemiş Olması Halinde Vergi Artırımı Nasıl Hesaplanacak?

İlgili yılda aylık prim ve hizmet belgelerinin hiç verilmemiş olması hâlinde, **12 Mart 2023 (Kanunun yayımı) tarihine kadar verilmiş olmak şartıyla izleyen vergilendirme dönemlerinde verilen ilk aylık prim ve hizmet belgesindeki işçi sayısı kadar işçi çalıştırıldığı kabul edilmek ve ilgili yılın son vergilendirme döneminde geçerli olan asgari ücretin brüt tutarı ile çarpılmak suretiye 1 vergilendirme dönemine esas gelir (stopaj) vergisi matrahı hesaplanacak, bu tutarda 12 ile çarpılıp bir yıla iblağ edilerek** vergi artırımına esas olacak yıllık ücretler üzerinden hesaplanan **gelir (stopaj) vergisi matrahı bulunacaktır.** **Bu tutar üzerinden de yukarıdaki oranlarda gelir stopaj vergisi hesaplanır.**

$$\text{Ortalama İşçi Sayısı} * \text{Son Dönem Asgari Ücret Brütü} * 12 = \text{Matrah}$$

Burada dikkat edilmesi gereken, **ilerleyen dönemlerdeki ortalama işçi sayısının dikkate alınmayacağı, sadece artırım yapılması planlanan yılı izleyen ilk vergilendirme dönemindeki aylık prim ve hizmet belgesin esas alınması gerektiğidir.**

Kanunun Yayım tarihine Kadar Hiç Aylık Prim Ve Hizmet Belgesi Verilmemiş Olması Halinde Vergi Artırımı Nasıl Hesaplanacak?

12 Mart 2023 (Kanunun yayımı) tarihine kadar aylık prim ve hizmet belgesinin hiç verilmemiş olması hâlinde **en az iki işçi çalıştırıldığı kabul edilmek** ve **ilgili yılın son vergilendirme**

döneminde geçerli olan asgari ücretin brüt tutarı ile çarpılmak suretiye 1 vergilendirme dönemine esas gelir (stopaj) vergisi matrahı hesaplanacak, bu tutarda 12 ile çarpılıp bir yıla iblağ edilerek vergi artırımına esas olacak yıllık ücretler üzerinden hesaplanan gelir (stopaj) vergisi matrahı bulunacaktır. Bu tutar üzerinden de yukarıdaki oranlarda gelir stopaj vergisi hesaplanır.

Serbest Meslek Erbabına Yapılan Ödemelere İlişkin Vergi Artırım Oranları Nelerdir?

Mükelleflerce her bir vergilendirme dönemine ilişkin olarak verdikleri (ihtirazi kayıtlı verilenler dâhil) muhtasar beyannamelerinde yer alan ve serbest meslek erbaplarına yapılan ödemelerine ilişkin **GAYRISAFİ TUTARLARIN YILLIK TOPLAMI** üzerinden (*ilgili yıl içinde verilen muhtasar beyannamelerde beyan edilen tutarlar bir yıla iblağ edilmeksizin*) en az aşağıdaki oranlarda artırmaları gerekmektedir.

SM Erbabına Yapılan Ödemelerde GV ve KV Stopaj Vergisi Artırım Oranları	
2018	6%
2019	5%
2020	4%
2021	3%
2022	2%

Serbest Meslek Erbabına Yapılan Ödemelere İlişkin İlgili Yılda Hiç Beyan Verilmemiş veya Ödeme Türünün Beynamede Gösterilememiş Olması Halinde Vergi Artırımını Nasıl Hesaplanacak?

Serbest meslek erbabına yapılan ödemelere ilişkin ilgili yılda hiç beyan verilmemiş veya ödeme türünün beynamede gösterilememiş olması halinde, **ilgili yıllar için bilanço esasına göre defter tutan gelir**

vergisi mükellefleri için **belirlenmiş asgari gelir vergisi matrah tutarının %50'si esas alınarak belirlenen gelir (stopaj) vergisi matrahı üzerinden %15 oranında vergi hesaplanıp ödenecektir.**

Burada dikkat edilmesi gereken husus, **bulunan gelir stopaj vergisi matrahı üzerinden belirlenen oranlarda değil, sabit (%15) oranında vergi** hesaplanacaktır.

Mal ve hak Kiralamaları ve Kooperatiflere Ait Gayrimenkullerin Kiralamalarına İlişkin Yapılan Ödemelere Dair Vergi Artırım Oranları Nelerdir?

Mükelleflerce her bir vergilendirme dönemine ilişkin olarak verdikleri (ihtirazi kayıtlarla verilenler dâhil) muhtasar beyannamelerinde yer alan ve mal ve hak kiralamalarına yapılan ödemelerine ilişkin **GAYRİSAFİ TUTARLARIN YILLIK TOPLAMI** üzerinden (*ilgili yıl içinde verilen muhtasar beyannamelerde beyan edilen tutarlar bir yıla iblağ edilmeksizin*) en az aşağıdaki oranlarda artırmaları gerekmektedir.

Mal ve Hak Kiralamalarına Yapılan Ödemelerde GV ve KV Stopaj Vergisi Artırım Oranları	
2018	6%
2019	5%
2020	4%
2021	3%
2022	2%

Mal ve hak Kiralamaları ve Kooperatiflere Ait Gayrimenkullerin Kiralamalarına İlişkin Yapılan Ödemelere Dair İlgili Yılda Hiç Beyan Verilmemiş veya Ödeme Türünün Beynamede

Gösterilememiş Olması Halinde Vergi Artırımı Nasıl Hesaplanacak?

Mal ve hak kiralamalarına ilişki yapılan ödemelere dair ilgili yılda hiç beyan verilmemiş veya ödeme türünün beyannamede gösterilememiş olması halinde, **ilgili yıllar için beyana tabi geliri sadece gayrimenkul sermaye iradından oluşan gelir vergisi mükellefleri için belirlenen asgari gelir vergisi matrah tutarı (Bilanço Esasına göre belirlenen asgari matrah tutarının 2/5'i) üzerinden %15 oranında vergi hesaplanıp ödenecektir.**

Burada dikkat edilmesi gereken husus, **bulunan gelir stopaj vergisi matrahı üzerinden belirlenen oranlarda değil, sabit (%15) oranında vergi** hesaplanacağıdır.

Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım Hakediş Ödemelerine Dair Vergi Artırım Oranları Nelerdir?

Mükelleflerce her bir vergilendirme dönemine ilişkin olarak verdikleri (ihtirazi kayıtlı verilenler dâhil) muhtasar beyannamelerinde yer alan ve yıllara yaygın inşaat ve onarım hakediş ödemelerine ilişkin **GAYRİSAFİ TUTARLARIN YILLIK TOPLAMI** üzerinden (*ilgili yıl içinde verilen muhtasar beyannamelerde beyan edilen tutarlar bir yıla iblağ edilmeksizin*) en az aşağıdaki oranlarda artırımları gerekmektedir.

YYİÖ Hakediş Ödemelerde GV ve KV Stopaj Vergisi Artırım Oranları	
2018, 2019, 2020, 2021 ve 2022	Her Yıl İçin 1%

Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım Hakediş Ödemelerine Dair İlgili Yılda Hiç Beyan Verilmemiş veya Ödeme Türünün Beyannamede Gösterilememiş Olması Halinde Vergi Artırımı Nasıl Hesaplanacak?

Yıllara yaygın inşaat ve onarım hakediş ödemelerine dair ilgili yılda hiç beyan verilmemiş veya ödeme türünün beyannamede gösterilememiş olması halinde, **ilgili yıllar için bilanço esasına göre defter tutan gelir vergisi mükellefleri için belirlenmiş asgari gelir vergisi matrah tutarı (%100'ü) esas alınarak belirlenen gelir (stopaj) vergisi matrahı üzerinden %3 oranında vergi hesaplanıp ödenecektir.**

Burada dikkat edilmesi gereken husus, **bulunan gelir stopaj vergisi matrahı üzerinden belirlenen oranlarda değil, sabit (%3) oranında vergi** hesaplanacağıdır.

Kar Dağıtımına Dair Vergi Artırım Oranları Nelerdir?

Mükelleflerce her bir vergilendirme dönemine ilişkin olarak verdikleri (ihtirazi kayıtlı verilenler dâhil) muhtasar beyannamelerinde yer alan ve kar dağıtımlarına ilişkin **GAYRİSAFİ TUTARLARIN YILLIK TOPLAMI** üzerinden *(ilgili yıl içinde verilen muhtasar beyannamelerde beyan edilen tutarlar bir yıla iblağ edilmeksizin)* en az aşağıdaki oranlarda artırımları gerekmektedir.

Kar Dağıtımlarında GV ve KV Stopaj Vergisi Artırım Oranları	
2018	6%
2019	5%
2020	4%
2021	3%
2022	2%

Kar Dağıtım Ödemelerine Dair İlgili Yılda Hiç Beyan Verilmemiş veya Ödeme Türünün Beyannamede Gösterilememiş Olması Halinde Vergi Artırımı Nasıl Hesaplanacak?

Kar Dağıtım ödemelerine dair ilgili yılda hiç beyan verilmemiş veya ödeme türünün beyannamede gösterilememiş olması halinde, **İlgili yıllarda artırılan matrahların %80'inden az olmamak üzere belirlenen tutarlar üzerinden %15 oranında vergi hesaplanıp ödenecektir.**

Burada dikkat edilmesi gereken husus, **bulunan gelir stopaj vergisi matrahı üzerinden belirlenen oranlarda değil, sabit (%3) oranında vergi** hesaplanacağıdır.

Çiftçilerden Alınan Zirai Mahsul ve Esnaf Muaflığından Yararlanana Yapılan Ödemelere Dair Vergi Artırım Oranları Nelerdir?

Mükelleflerce her bir vergilendirme dönemine ilişkin olarak verdikleri (ihtirazi kayıtla verilenler dâhil) **muhtasar beyannamelerinde yer alan ve çiftçilerden alınan zirai mahsul ve esnaf muaflığından yararlanana yapılan ödemelere ilişkin GAYRİSAFİ TUTARLARIN YILLIK TOPLAMI** üzerinden (*ilgili yıl içinde verilen muhtasar beyannamelerde beyan edilen tutarlar bir yıla iblağ edilmeksizin*) **HER YIL İÇİN GEÇERLİ OLAN TEVKİFAT ORANININ %25'İ ORANINDA VERGİ HESAPLANACAKTIR.** Örneğin, borsaya kote olmamış hayvansal ürünlerin satın alınmasında genel stopaj oranı %4 olup, bu oranının %25 yani %1 vergi hesaplanması gerekecektir.

⇒ Çiftçiler İçin Oranlar:

Buna göre vergi artırımına ilişkin oranlar aşağıda gösterilmiştir. Yıl	GVK Madde 94/11-a-i bendine göre yapılan ödemeler için	GVK Madde 94/11-a-ii bendine göre yapılan ödemeler için	GVK Madde 94/11-b-i bendine göre yapılan ödemeler için	GVK Madde 94/11-b-ii bendine göre yapılan ödemeler için	GVK Madde 94/11-c-i bendine göre yapılan ödemeler için	GVK Madde 94/11-c-ii bendine göre yapılan ödemeler için
2018	%0,25	%0,50	%0,50	%1	%0,50	%1
2019	%0,25	%0,50	%0,50	%1	%0,50	%1
2020	%0,25	%0,50	%0,50	%1	%0,50	%1
2021	%0,25	%0,50	%0,50	%1	%0,50	%1
2022	%0,25	%0,50	%0,50	%1	%0,50	%1

⇒ **Esnaf Muafılığından Yararlananlar İçin Oranlar:**

Yıl	GVK 94/13-a ve b bentlerine göre yapılan ödemeler için	GVK 94/13-c bendine göre yapılan ödemeler için	GVK 94/13-d bendine göre yapılan ödemeler için
2018	% 0,50	% 1,25	% 2,50
2019	% 0,50	% 1,25	% 2,50
2020	% 0,50	% 1,25	% 2,50
2021	% 0,50	% 1,25	% 2,50
2022	% 0,50	% 1,25	% 2,50

Çiftçilerden Alınan Zirai Mahsul Ödemelerine Dair İlgili Yılda Hiç Beyan Verilmemiş veya Ödeme Türünün Beyannamede Gösterilememiş Olması Halinde Vergi Artırımı Nasıl Hesaplanacak?

Çiftçilerden alınan zirai mahsul ödemelerine dair ilgili yılda hiç beyan verilmemiş veya ödeme türünün beyannamede gösterilememiş olması halinde, **ilgili yıllar için bilanço esasına göre defter tutan** gelir vergisi mükellefleri için **belirlenmiş asgari gelir vergisi matrah tutarı (%100'ü) esas alınarak belirlenen gelir (stopaj) vergisi matrahı üzerinden %2 oranında vergi hesaplanıp ödenecektir.**

Burada dikkat edilmesi gereken husus, **bulunan gelir stopaj vergisi matrahı üzerinden belirlenen oranlarda değil, sabit (%2) oranında vergi** hesaplanacağıdır.

Esnaf Muaflığından Yararlanarlara Yapılan Ödemelere Dair İlgili Yılda Hiç Beyan Verilmemiş veya Ödeme Türünün Beynamede Gösterilememiş Olması Halinde Vergi Artırımı Nasıl Hesaplanacak?

Esnaf muaflığından yararlanarlara yapılan ödemelere dair ilgili yılda hiç beyan verilmemiş veya ödeme türünün beynamede gösterilememiş olması halinde, **ilgili yıllar için bilanço esasına göre defter tutan** gelir vergisi mükellefleri için **belirlenmiş asgari gelir vergisi matrah tutarı (%100'ü) esas alınarak belirlenen gelir (stopaj) vergisi matrahı üzerinden %5 oranında vergi hesaplanıp ödenecektir.**

Burada dikkat edilmesi gereken husus, **bulunan gelir stopaj vergisi matrahı üzerinden belirlenen oranlarda değil, sabit (%) oranında vergi** hesaplanacağıdır.

Gelir-Kurum Stopaj Vergi Artımından Faydalanabilmek İçin Ayrıca Gelir ve Kurumlar Vergisinden Matrah Artırmak Gerekli Midir?

Hayır. Mükelleflerce, **stopaj vergilerine ilişkin “incelenmeme” hakkının satın alınabilmesi için, ayrıca gelir ve kurumlar vergisi yönünden matrah artırmalarına gerek bulunmamaktadır.**

Ancak, sadece stopaj vergileri yönünden vergi artırımını yapılması, mükelleflerin gelir ve kurumlar vergisi yönünden incelenmemelerine engel teşkil etmeyecektir.

Yıl İçinde İşe Başlayanlar veya İş Bırakanlarca GV ve KV Stopaj Vergi Artırımı Nasıl Yapılacak?

Gelir (stopaj) veya kurumlar (stopaj) vergisi artırımında bulunmak isteyenlerin, **yıl içinde işe başlamaları ya da işi bırakmaları** hâlinde **faaliyette bulunulan vergilendirme dönemleri için (ay kesirleri tam ay olarak dikkate alınmak suretiyle) genel esaslar çerçevesinde artırımda bulunacaklardır.**

Yayım Tarihinden Önce Kesinleşen Tarhiyatların Durumu Ne Olacak?

Vergi artırımında bulunulan vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak 12 Mart 2023 (Kanunun yayım) tarihinden önce yapılıp kesinleşen tarhiyatlar, ilgili dönem beyanı ile birlikte dikkate alınarak vergi artırımını yapılacaktır.

Artırıma Esas Alınan Ücret ve Matrahlar Gider ve Maliyet Olarak Dikkate Alınabilir Mi?

Hayır. Bu madde hükümlerine göre artırıma esas **ücret tutarı ile matrahlar, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınmaz.**

Artırılan Vergi Tutarlarına İstisna ve İndirim Uygulanabilir Mi?

Hayır. Bu madde hükümlerine göre artırımdan yararlanılarak hesaplanan gelir vergisine herhangi bir istisna ve indirim uygulanmaz.

GELİR STOPAJ VE KURUM STOPAJ VERGİSİ YÖNÜNDEN VERGİ ARTIRIM ŞARTLARI						
5/2-a ve Geç.1		31/05/2023 tarihine Kadar	Her bir dönemde verilen Muh. Bey. Ücret gayri safi tut. YILLIK TOPLAMI üzerinden	2018 2019 2020 2021 2022	6% 5% 4% 3% 2%	Oranında Matrah artırmaları halinde kendileri hakkında artırımda bulunulan yıllar için STOPAJ yönünden inceleme ve daha sonra başka bir tarhiyat yapılmaz.
EN AZ 1 DÖNEM VEYA HIÇ BEYAN VERMEME						
5/2-b	GVK 94/1 <i>Hizmet Erbabı Ücretleri için</i>	En az 1 Dönem Muh. Beyanı Vermişse	Ücret Gayri Safi Tutarı 1 Yıla İlağ Edilerek YILLIK TOP. MATRAH Bulunur	Yukarıdaki Oranlarda Stopaj Hesaplanır.		
		Hiç Beyan Vermemişse	Her Ay İçin Hesaplanacak Asgari Stopaj Vergisine Esas en az	1- yayımdan önce, ilgili yılda verilen Aylık Prim ve hizmet Belgesindeki ort. İşçi Sayısı 2- yayımdan önce, ilgili yılda hiç Aylık Prim ve hizmet Belgesi verilmemişse yayıma kadar verilen izleyen dönem ilk ay ort. İşçi Sayısı 3- yayımı tarihine kadar aylık prim ve hizmet belgesinin hiç verilmemiş olması hâlinde en az 2 işçi	çalıştırıldığı kabul edilmek ve ilgili yılın son vergilendirme döneminde geçerli olan asgari ücretin brüt tutarı esas alınarak hesaplanan gelir (stopaj) vergisi matrahı üzerinden Yukarıdaki Oranlarda Stopaj Hesaplanır.	
5/2-c	GVK 94/2 <i>SM Erbabına Yapılan Ödemeler</i> , GVK 94/3 KVK15/1-a <i>YYİO</i> , GVK 94/5 <i>Mal Ve Hakların Kiralanması</i> , GVK 94/6 KVK15/2 <i>Kar Dağıtım</i> , KVK15/1-b <i>Koop. Gayrimenkul Kiralaması</i> GVK 94/11 <i>Çifçilerden Alınan Zirai Mahsul</i> , GVK/13 <i>Esnaf Muafliğından Yararlanılanlar</i>	31/05/2023 tarihine Kadar	Her bir dönemde verilen Muh. Bey. Ödemelere ilişkin gayri safi tut. YILLIK TOPLAMI üzerinden	SM Erb. Ödemeler, mal ve Hak Kiralamalarında, Kar Dağıtımında, Koop. Ait Gayrimenkul Kşralamalarında, YYİO	2018 - %6, 2019 - %5, 2020 - %4, 2021 - %3, 2022 - %2	2018 İla 2022 - Her Yıl İçin %1
HIÇ BEYAN VERMEME VEYA ÖDEME TÜRÜNÜN BEYANNAMADE BULUNMAMASI						
5/2-ç	Kiralınması, GVK 94/6 KVK15/2 <i>Kar Dağıtım</i> , KVK15/1-b <i>Koop. Gayrimenkul Kiralaması</i> GVK 94/11 <i>Çifçilerden Alınan Zirai Mahsul</i> , GVK/13 <i>Esnaf Muafliğından Yararlanılanlar</i>	SM Erbabına Yapılan Ödeme	İlgili yıllar için bilanço esasına göre defter tutan gelir vergisi mükellefleri için belirlenmiş asgari gelir vergisi matrah tutarının %50'si	Üzerinden %15 oranında hesaplanan vergi		
		Mal ve Hakların Kiralanması ve Koop. Ait Gayrimenkul Kiralamalarında	İlgili yıllar için GMSİ elde eden gelir vergisi mükellefleri için belirlenmiş asgari gelir vergisi matrah tutarı	Üzerinden %15 oranında hesaplanan vergi		
		YYİO İşleri	İlgili yıllar için bilanço esasına göre defter tutan gelir vergisi mükellefleri için belirlenmiş asgari gelir vergisi matrah tutarı	Üzerinden %3 oranında hesaplanan vergi		
		Kar Dağıtımlarında	İlgili yıllarda artırılan matrahların %80'inden az olmamak üzere belirlenen tutarlar	Üzerinden %15 oranında hesaplanan vergi		
		Çifçilerden Alınan Zirai Mah.	İlgili yıllar için bilanço esasına göre defter tutan gelir vergisi mükellefleri için belirlenmiş asgari gelir vergisi matrah tutarı	Üzerinden %2 oranında hesaplanan vergi		
		Esnaf Muaf. Yararlanılanlara Ödemeler	İlgili yıllar için bilanço esasına göre defter tutan gelir vergisi mükellefleri için belirlenmiş asgari gelir vergisi matrah tutarı	Üzerinden %5 oranında hesaplanan vergi		

Katma Değer Vergisinin Artırım Usulü Nasıl Uygulanacak?

Katma değer vergisi mükellefleri, her bir vergilendirme dönemine ilişkin olarak verdikleri beyannamelerindeki (ihtirazi kayıtlı verilenler dâhil) HESAPLANAN KATMA DEĞER VERGİSİNİN YILLIK TOPLAMI üzerinden kanunda belirtilen oranlardan az olmamak hesapladıkları vergiyi vergi artırımını olarak 30 Haziran 2023 tarihine kadar (bu tarih dâhil) beyan ederler.

Hesaplanan KDV Tutarları Üzerinden En Az Hangi Oranlarda Vergi Artırılacaktır?

Artırıma ilişkin yılda verilmesi gereken 1, 3 veya 4 No.lu KDV beyannamelerinin tamamını vermiş olan mükelleflerce (ihtirazi kayıtlı verilenler dâhil) HESAPLANAN KATMA DEĞER VERGİSİNİN YILLIK TOPLAMI üzerinden hesaplanacak KDV oranları aşağıdaki gibidir:

KDV Artırım Oranları	
2018	3%
2019	3%
2020	2,5%
2021	2%
2022	2%

Hasılat esaslı vergilendirme usulüne göre vergilendirilen mükellefler de vergi artırımını taleplerini %1,5 oranını değil bu oranları esas alarak yapabileceklerdir.

Üzerinden Vergi Hesaplanacak Olan Hesaplanan KDV Tutarından Mahsup Edilebilecek Unsurlar Nelerdir?

Katma değer vergisi mükelleflerince her bir dönemde verdikleri beyannamelerdeki **hesaplanan KDV toplamı üzerinden, KDVK'nın 11/1-c ve Geçici 17. Maddelerine istinaden tecil edilen vergiler düşebileceklerdir.**

Bu şekilde hesaplama yapılabilmesi için, 3065 sayılı Kanunun **(11/1-c) maddesi kapsamında** teslim edilen **malların süresi içinde ihracının gerçekleştirilmiş olması gerekmektedir.** Aynı Kanunun **geçici 17 nci maddesi** kapsamında teslimleri bulunanlarda ise **bu şart aranmayacaktır.**

Sorumlu Sıfatıyla Beyan Edilen 2 No.lu Katma Değer Vergisi Beyannamesi Artırıma Dahil Mi?

Hayır. **2 No.lu KDV beyannameleri için 7440 sayılı Kanunun vergi artırımını hükmünden yararlanılması mümkün değildir.**

Kısmi Tevkifat Nedeniyle Satıcıdan Tevkif Edilerek Kendisine Ödenmeyen KDV'nin Durumu Ne Olacak?

Satıcıların yapacakları KDV artırımları ile ilgili "Yıllık Hesaplanan KDV" tutarının belirlenmesinde, alıcı tarafından sorumlu sıfatıyla beyan edilen KDV dikkate alınmadan, **kendileri tarafından beyan edilen kısım hesaplamaya dâhil edilecektir.**

Aylık Vergilendirmeye Tabi KDV Mükelleflerinin En Az Üç (3) Dönem Beyanname Vermiş Olması Halinde Artırım Nasıl Hesaplanacak?

Bir aylık vergilendirme dönemine tabi olan katma değer vergisi mükelleflerince, artırımda bulunulmak istenilen yıl içindeki vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak katma değer vergisi beyannamelerinden, **en az üç döneme ait beyannamenin verilmiş olması** hâlinde, bu yıla ait dönemlerden **verilmiş olan beyannamelerdeki hesaplanan katma değer vergisi tutarlarının ortalaması BİR YILA İBLAĞ** edilerek, **artırıma esas yıllık hesaplanan katma değer vergisi tutarı bulunur ve bu tutar üzerinden yukardaki oranlarda artırım tutarı hesaplanır.**

Bu kapsamdaki mükelleflerin, KDV artırım imkânından yararlanmaları için **ilgili yıla ilişkin olarak gelir veya kurumlar vergisi yönünden matrah artırımında bulunma zorunluluğu BULUNMAMAKTADIR.**

Aylık Vergilendirmeye Tabi KDV Mükelleflerince Hiç Beyanname Verilmemesi veya Bir ya da İki Döneme İlişkin Beyan Verilmesi Halinde Artırım Nasıl Hesaplanacak?

Bir aylık vergilendirme dönemine tabi olan katma değer vergisi mükelleflerince, artırımda bulunulmak istenilen yıl içindeki vergilendirme dönemlerinde **hiç beyanname verilmemesi veya bir veya iki dönem beyan verilmesi (üçten az) halinde,** bu mükelleflerin **GV VE KV YÖNÜNDEN MATRAH ARTIRIMINDA BULUNULMASI ŞARTIYLA,** artırılan GV veya KV matrahı üzerinden **%18 oranından KDV** artırarak yararlanabileceklerdir.

Hiç Beyanname Verilmeyen veya Bir ya da İki Döneme İlişkin Beyan Veren Mükelleflerin GV ve KV Yönünden Matrah Artırımı Zorunlu Mu?

Evet. Kanun koyucu artırılması planlanan KDV tutarının hesaplanacağı matrahı yine artırılması zorunlu GV veya KV matrahına bağlamıştır.

Dolayısıyla hiç beyanname vermeyen veya bir veya iki dönem beyan veren (üçten az) mükelleflerin KDV artırımından yararlanması için ayrıca GV veya KV yönünden de matrah artırımları daha sonra artırılan matrah üzerinden %18 vergi hesaplamaları gerekmektedir.

Bu Durumda Olan Adi Ortaklık ve Şahıs Şirketleri Nasıl İşlem Yapacaklar?

KDV yönünden ayrı şirket olarak görülen adi ortaklık, kolektif ve adi komandit ortaklıklarınca, hiç beyanname verilmemesi veya bir veya iki dönem beyan verilmesi (üçten az) halinde, **KDV yönünden artırımda bulunabilmesi için, gelir ve kurumlar vergisi yönünden her bir ortağın ayrı ayrı vergilendirilmesi nedeniyle ortakların tamamının gelir veya kurumlar vergisi yönünden matrah artırımında bulunmaları şarttır.**

En Az 3 Beyan Verilip İlgili Yılda İşlemlerin Tamamen İstisna Olması veya Tecil-Terkin Uygulaması Kapsamındaki Teslimlerden Oluşması Vb. Nedenlerle Bütün Dönemlerde Hesaplanan KDV

Çıkmaması veya Hesaplanan KDV Beyanları Sadece Tecil-Terkin Uygulaması Kapsamındaki Teslimlere İlişkin Olması Halinde Artırım Nasıl Hesaplanacak?

İlgili takvim yılı içindeki işlemlerin tamamının istisnalar kapsamındaki teslim ve hizmetlerden oluşması, tecil-terkin uygulaması kapsamındaki teslimlerden oluşması veya diğer nedenlerle **takvim yılının BÜTÜN DÖNEMLERİNDE hesaplanan katma değer vergisi bulunmaması** hâlinde, **ilgili yıl için gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunulmuş olması şartıyla artırılan matrah üzerinden %18 oranında katma değer vergisi artırımında bulunmak** suretiyle bu hükümlerden yararlanır.

Yukarda dikkat edilmesi gereken husus, bu gibi durumlarda olanların **bütün dönemlerde hesaplanan KDV beyan etmemeleridir**. Yani **tüm beyannameleri verip içinde de en az bir dönem Hesaplanan KDV çıkması halinde yukardaki hükümler uygulanmayacaktır**.

Bütün Beyannameler Verilip İlgili Yılda İşlemlerin Bir Kısmı İstisna Olması veya Tecil-Terkin Uygulaması Kapsamındaki Teslimlerden Oluşması Vb. Ancak Bununla Birlikte İlgili Yılda Vergiye Tabi İşlemleri Olup Bu Nedenle Belli Dönemlerde Hesaplanan KDV'si Çıkanlarca Artırım Nasıl Hesaplanacak?

İlgili takvim yılı içinde **işlemlerin bir kısmının vergiye tabi işlemlerden oluşması** ve **bir kısım işlerinin de istisna kapsamındaki teslim ve hizmetlerden ile tecil-terkin uygulaması kapsamındaki teslimlerden oluşması** veya diğer nedenlerle **takvim**

yılının belli bazı dönemlerinde hesaplanan KDV bulunup, bazı dönemlerinde de bulunmaması halinde;

- ⇒ Öncelikle bu mükellefler **GV ve KV yönünden matrah artırmaları** zorunludur.
- ⇒ **Artırılan bu matrah üzerinden hesaplanan %18 KDV tutarı** ile
- ⇒ Beyannamelerinde **beyan edilen Hesaplanan KDV toplamı üzerinden (%3,%3,%2,5,%2,%2) oranlara göre hesaplanacak KDV tutarı KARŞILAŞTIRILACAKTIR.**
- ⇒ Hesaplamaya göre **en yüksek tutar dikkate alınarak artırım yapılacaktır.**

Bu kapsama giren mükelleflerce, gelir veya kurumlar vergisi için matrah artırımında bulunmamaları hâlinde vergi artırım hükmünden yararlanılamayacaktır.

Yıl İçinde Tüm Beyannamelerini Verip Bazı Beyanlarda Hesaplanan KDV'si Çıkmayan Mükelleflerce Artırım Nasıl Hesaplanacak?

İlgili takvim yılı içinde **tüm beyannamelerin verilip, takvim yılının belli bazı dönemlerinde hesaplanan KDV bulunup, bazı dönemlerinde de bulunmaması halinde;**

Öncelikle bu mükellefler **GV ve KV yönünden matrah artırmaları** zorunludur.

- ⇒ **Artırılan bu matrah üzerinden hesaplanan %18 KDV tutarı** ile

- ⇒ Beyannamelerinde **beyan edilen Hesaplanan KDV toplamı üzerinden (%3,%3,%2,5,%2,%2) oranlara göre hesaplanacak KDV tutarı KARŞILAŞTIRILACAKTIR.**
- ⇒ Hesaplamaya göre **en yüksek tutar dikkate alınarak artırım yapılacaktır.**

Bu kapsama giren mükelleflerce, gelir veya kurumlar vergisi için matrah artırımında bulunmamaları hâlinde vergi artırım hükmünden yararlanılamayacaktır.

Üç (3) Aylık Vergilendirmeye Tabi KDV Mükelleflerinin En Az Bir (1) Dönem Beyanname Vermiş Olması Halinde Artırım Nasıl Hesaplanacak?

Üç aylık vergilendirme dönemine tabi olan katma değer vergisi mükelleflerince, artırımda bulunulmak istenilen yıl içindeki vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak katma değer vergisi beyannamelerinden, **en az bir döneme ait beyannamenin verilmiş olması** hâlinde, bu yıla ait dönemlerden **verilmiş olan beyannamelerdeki hesaplanan katma değer vergisi tutarlarının ortalaması BİR YILA İBLAĞ edilerek, artırıma esas yıllık hesaplanan katma değer vergisi tutarı bulunur ve bu tutar üzerinden (%3,%3,%2,5,%2,%2) oranlarda artırım tutarı hesaplanır.**

Üç (3) Aylık Vergilendirmeye Tabi KDV Mükelleflerince Hiç Beyanname Vermemiş Olması Halinde Artırım Nasıl Hesaplanacak?

Üç aylık vergilendirme dönemine tabi olan katma değer vergisi mükelleflerince, artırımda bulunulmak istenilen yıl içindeki vergilendirme dönemlerinde **hiç beyanname verilmemesi halinde**, bu mükelleflerin **GV VE KV YÖNÜNDEN MATRAH ARTIRIMINDA BULUNULMASI ŞARTIYLA, artırılan GV veya KV matrahı üzerinden %18 oranından KDV** artırmak yararlanabileceklerdir.

Yıl İçinde İşe Başlayanlar veya İş Bırakanlarca KDV Vergi Artırımı Nasıl Yapılacak?

Katma değer vergisi mükelleflerinin, artırıma esas alınan ilgili **yılın vergilendirme dönemlerinin tamamı için artırımda bulunmaları zorunludur.** Şu kadar ki, mükelleflerin artırımda bulunmak istedikleri **yıl içinde işe başlamaları ya da işi bırakmaları hâlinde, faaliyette bulunan vergilendirme dönemleri için kıst dönem itibarıyla hesaplama ve artırım yapılacaktır.**

Yayım Tarihinden Önce Kesinleşen Tarhiyatların Durumu Ne Olacak?

Vergi artırımında bulunulan vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak ikmalen, re'sen ve idarece yapıлып **12 Mart 2023 (Kanunun yayım) tarihinden önce kesinleşen tarhiyatlar ve vergiler (katma değer vergisi tarhiyatında “hesaplanan katma değer vergisi”), matrah ve**

vergi artırımına esas ilgili dönem beyanına ilave edilecek, bir başka ifade ile matrah ve vergi artırımı, kesinleşen tarhiyatlar da dikkate alınarak yapılacaktır.

Vergi Artırımı İle Hesaplanan KDV Tutarları Gider veya Maliyet Unsuru veya İade Konusu Olabilir Mi?

Hayır. Mükelleflerce artırım yapılarak beyan edilen ve **ödenen KDV tutarları;**

- ⇒ Gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde **gider veya maliyet unsuru olarak nazara alınmaz,**
- ⇒ Ödenmesi gereken katma değer vergilerinden **indirilmez** veya
- ⇒ Herhangi bir şekilde **iade konusu yapılmaz.**

KATMA DEĞER VERGİSİ YÖNÜNDEN VERGİ ARTIRIM ŞARTLARI					
5/3-a ve Geç.1	KDV Mükellefleri 31/05/2023 tarihine Kadar	İhtrizi Kayıtlı Verdikleri Beyanlar da Dahil V.D. İtibariyle Verdikleri Beyanlardaki Yıllık Toplam Hesaplanan KDV Tutarı Üzerinden	2018	3%	Oranında Vergi artırımları halinde kendileri hakkında artırımda bulunulan yıllar için KDV yönünden inceleme ve daha sonra başka bir tarhiyat yapılmaz.
			2019	3%	
			2020	2,5%	
			2021	2%	
			2022	2%	
Not: KDV 11/1-c ve Geçici 17. Mad. Yararlanırlar artırıma esas tutarın belirlenmesinde, <u>tecil edilen vergiler hesaplanan vergiden düşülür.</u>					
5/3-b	Bir Aylık Vergilendirme Dönemine Tabi KDV Mük.	En Az 3 Ay Beyan Vermişse	Verilen Beyanlardaki Hes. KDV Tutarı Ortalaması 1 Yıla İbلاغ Edilip	Bu Tutar Üzerinden Yukardaki Oranlarda Vergi Hesaplanır.	
		Hiç Beyan Vermemiş Veya 3'den Az Beyan Vermişse Yada İstisna, Tecil Terkin Nedeniyle Hes. KDV Olmaması Halinde	İlgili Yıl GV/KV Yönünden Matrah Artırımı Şartıyla, Artırılan GV/KV Matrahı Üzerinden	%18 oranında hesaplanan vergi Hesaplanır.	
5/3-c	3 Aylık Vergilendirme Dönemine Tabi KDV Mük.	En Az 1 Beyan Vermiş Olanlar	Bu Beyandaki Tutarı 1 Yıla İbلاغ Edip	Üzerinden ilgili yıla göre % 3,3,2,5,2,2 oranlarında vergi hesaplanır.	
		Hiç Beyan Vermemiş	İlgili Yıl GV/KV Yönünden Matrah Artırımı Şartıyla, Artırılan GV/KV Matrahı Üzerinden	%18 oranında hesaplanan vergi Hesaplanır.	

5/3-d	Daha Önce Kesinleşen Tarhiyatlar	12.03.2023 Tarihinden önce yapıp kesinleşen tarhiyatlar, ilgili dönem beyanı ile birlikte dikkate alınır.
5/3-e	Matrah Artırılan Yıllar İçin Sonraki Döneme Devreden KDV, İhraç Kayıtlı Terkin İşlemleri ve İade İncelemeleri ile Belgesiz Mal Bulundurma ve Müteselsil Sorumluluk yönünden inceleme yapılabilir.	

Matrah ve Vergi Artırımı Sonucu Muhasebe Kayıtları Nasıl Olacak?

Mükelleflerce **artırılan matrahlar üzerinden hesaplanan vergiler ile artırdıkları vergi tutarlarını 30.06.2023 tarihine kadar peşin olarak ödemesi halinde yapmaları gereken muhasebe kayıtları** aşağıdaki gibidir.

Yevmiye Tarihi: xx/xx/2023	Borç	Alacak
689. Diğer Olağandışı Gider ve Zararlar	xxxx	
360. Ödenecek Vergi ve Fonlar Hs		xxxx

Yevmiye Tarihi: xx/xx/2023	Borç	Alacak
900. Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler	xxxx	
950. Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler		xxxx

Yevmiye Tarihi: xx/xx/2023	Borç	Alacak
360. Ödenecek Vergi ve Fonlar Hs	xxxx	
102. Bankalar		xxxx

Mükelleflerce **artırılan matrahlar üzerinden hesaplanan vergiler ile artırdıkları vergi tutarlarını taksitlendirerek ödemek istemesi halinde yapacakları muhasebe kayıtları** aşağıdaki gibidir.

Yevmiye Tarihi: xx/xx/2023	Borç	Alacak
180. Gelecek Aylara Ait Giderler	xxxx	
368. Vad. Geç. Er. veya Tak. Ver.		xxxx

⇒ **1.Taksit ödendiğinde:**

Yevmiye Tarihi: xx/xx/2023	Borç	Alacak
368. Vad. Geç. Er. veya Tak. Ver.	xxxx	
102. Bankalar		xxxx

Yevmiye Tarihi: xx/xx/2023	Borç	Alacak
689. Olağan Dışı Gider ve Zararlar	xxxx	
180. Gelecek Aylara Ait Giderler		xxxx

Yevmiye Tarihi: xx/xx/2023	Borç	Alacak
900. Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler	XXXX	
950. Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler		XXXX

7

İŞLETME KAYITLARININ DÜZELTİLMESİ

Kanunun 6. Maddesinde ise işletme kayıtlarının düzeltilmesine ilişkin düzenlemeler yer almaktadır. Bu maddede aşağıdaki üç konuda düzenleme yapılmaktadır.

- 1- **İşletmede mevcut** olduğu halde **kayıtlarda yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar,**
- 2- **Kayıtlarda yer aldığı** halde **işletmede bulunmayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar,**
- 3- **Kayıtlarda yer aldığı** halde **işletmede bulunmayan kasa mevcudu ve ortaklardan alacaklar** ile bunlarla ilgili diğer işlemler.

Böylelikle bu madde ile mükelleflere, işletmede mevcut olduğu halde kayıtlarda olmayan veya kayıtlarda var olup işletmede mevcut olmayan emtia, makine ve teçhizat ve demirbaşlara yönelik kayıtların düzeltilme imkanı getirilmektedir. Ayrıca kayıtlarında yer alan fiktif tutarlarında düzeltilebilmesi mevzubahistir.

7.1- İŞLETMEDE MEVCUT OLDUĞU HALDE KAYITLARDA YER ALMAYAN EMTİA, MAKİNE, TEÇHİZAT VE DEMİRBAŞLAR

Hangi Mükellefler kayıtlarını Düzeltme İmkanına Sahiptirler?

Tüm gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri (serbest meslek erbabı, ferdi ticari işletmeler, adi ortaklıklar, kollektif şirketler, adi komandit şirketler ile sermaye şirketleri, kooperatifler, iktisadi kamu kuruluşları, dernek ve vakıflara ait iktisadi işletmeler ve iş ortaklıkları dâhil) işletme kayıtlarını düzeltme hakkına sahiptirler.

İşletmede Fiilen Mevcut Olup Kayıtlarda Olmayan Hangi Kıymetler Hakkında Düzeltme Yapılabilecektir?

Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri (adi, kollektif ve adi komandit şirketler dâhil), işletmelerinde mevcut olduğu hâlde kayıtlarında yer almayan **emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlara** ilişkin düzeltme yapabileceklerdir.

Emtia; alım satım işletmelerinde **satışa hazır malları**, imalatçı işletmelerde ise **hammadde, malzeme, yarı mamul ve mamul malları** ifade etmektedir.

Ayrıca **inşaat işletmelerinin** varsa inşa edilen ve **emtia niteliğindeki taşınmazları (daire, dükkan vb.) ile üretimde kullandıkları demir, çimento, tuğla gibi ilk madde ve malzemelerini veya yarı mamullerini** de bildirmeleri mümkündür.

Teslimleri KDV'den Müstesna Olan Kıymetlerle İlgili Bu Maddeden Faydalanılabilir Mi?

Teslimleri KDV'den müstesna olan emtia (basılı kitap ve süreli yayınlar hariç), makine, teçhizat ve demirbaşlarla ilgili olarak bu uygulamadan yararlanılması mümkün değildir.

Kıymetler Hangi Bedeller Üzerinden Kayıtlara İntikal Ettirilecektir?

İşletmede fiilen mevcut olup kayıtlarda yer alamayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar, RAYİÇ BEDELLER (değerleme günü itibarıyla normal alım satım bedeli) üzerinden aktife alınacaklardır.

Rayiç Bedelleri Kim Belirleyecek?

Emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlara ilişkin rayiç bedeller;

- ⇒ Mükelleflerce kendileri veya
- ⇒ Bağlı oldukları meslek kuruluşunca,

Tespit edilebilecektir.

Başvurular Nereye, Hangi Tarihe Kadar ve Hangi Belgeler İle Yapılacaktır?

Başvurular 31 Mayıs 2023 tarihine kadar (bu tarih dâhil) yapılacak olup, beyanname ekinde bir envanter listesi ile katma değer

vergisi yönünden bağlı oldukları vergi dairelerine (İnteraktif Vergi Dairesi) bildireceklerdir.

Ekinde envanter listesi olmayan beyannameler kabul edilmeyecektir.

Beyan Edilen Kıymetlerin Ba Formu İle Bildirimi Zorunlu Mu?

Evet. beyan edilen kıymetler **rayiç bedelleriyle, Ba formu** vermek zorunda olan mükellefler tarafından söz konusu **form ile bildirilmek zorundadır.**

Söz konusu bildirim işlemi, **Ba formunun “Soyadı/Adı Unvanı” bölümüne “Muhtelif Satıcılar (7440 sayılı Kanun Madde 6/1)”, “Vergi Kimlik Numarası” bölümüne (3333 333 333)** yazılmak suretiyle yapılacaktır.

Bildirim Yapılan ATİK'ler için Amortisman Hesaplanabilecek Mi?

Hayır. Bildirim yapılarak aktife alınan **makine, teçizat ve demirbaşlara herhangi bir surette amortisman ayrılmayacaktır. Muhasebe standartları gereğince hesaplanan amortisman tutarları ise mali karın tespitinde K.K.E.G. olarak takip edilmesi gerekmektedir.**

Aktife Alınan Kıymetler İçin Pasif Tarafta Herhangi Bir Kayıt Yapılacak Mı?

Evet. Bilanço esasına göre defter tutanlarca Bildirim yapılarak aktife alınan kıymetlerin karşılığında, **pasifte** kaydettikleri **emtia için ayrı (525), makine, teçhizat ve demirbaşlar için ayrı (526)** olmak üzere **özel karşılık hesabı** açarlar.

Ayrılan Karşılıklar Ortaklara Dağıtılabılır Mi Eklenmesi Halinde Vergilendirilir Mi?

Emtia için ayrılan karşılık, **ortaklara dağıtılması veya işletmenin tasfiye edilmesi** hâlinde **sermayenin unsuru sayılır ve vergilendirilmez.**

Ancak ATİK'ler için böyle bir düzenleme bulunmamaktadır. Kanaatimizce ayrılan karşılıklar ortaklara dağıtılamayacaktır.

ATİK'ler İçin Ayrılan Karşılıklar Aktifi Düzenleyici Hesap Konumunda Mıdır?

Evet. Makine, teçhizat ve demirbaşlar envantere kaydedilir ve **ayrılan karşılık birikmiş amortisman addolunur. Dolayısıyla ATİK'lerin elden çıkarılması veya zayi olması halinde bu hesaplar ters kayıt ile kapatılarak yok edilir.**

İşletme Esasına Göre Defter Tutanlarca Kayıtlar Nasıl Yapılacak?

İşletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler ise söz konusu emtiayı defterlerinin gider kısmına satın alınan mal olarak kaydederler.

ATİK'leri ise defterlerinin ayrı sayfalarında veya amortisman defterinde yahut listelerinde göstereceklerdir.

Kayıtlara Dahil Edilen Bu Kıymetler İçin Vergi Hesaplanacak Mı?

Evet. Söz konusu kıymetler için beyan edilen **RAYIÇ BEDEL** üzerinden, makine, teçhizat, demirbaş ve emtiaların bedeli üzerinden tabi olduğu oranların yarısı (Örn. %18 orana tabi emtia için Rayiç Bedel x %9=Hs KDV) esas alınarak katma değer vergisi hesaplanır ve ayrı bir beyanname ile elektronik ortamda sorumlu sıfatıyla verilecektir.

Hesaplanacak Vergiler Hangi Tarihe Kadar Ödenecek Taksit İmkanı Var Mı?

Hesaplanan KDV tutarları, beyanname verme süresi sonuna kadar yani 31 Mayıs 2023 tarihine kadar ödenecektir. Ayrıca bu maddeyle ilgili herhangi bir TAKSİT İMKANI BULUNMAMAKTADIR.

ATİK'ler İçin Ödenen Vergi Hesaplanan KDV'nden İndirilebilir Mi?

Hayır. Makine, teçhizat ve demirbaşlar üzerinden **ödenen bu vergi, hesaplanan katma değer vergisinden indirilemez.**

İndirilemeyen bu vergi doğal olarak **ıade konusu edilemez.**

Ancak bu tutar, **verginin ödendiği yılın gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının belirlenmesinde gider olarak dikkate alınabilecektir.**

Emtialar İçin Ödenen Vergi Hesaplanan KDV'nden İndirilebilir Mi?

Evet. Emtia üzerinden ödenen vergi **genel esaslara göre indirilir.**

Emtialar İçin Ödenen Vergi İade Konusu Edilebilir Mi?

Hayır. **Bir önceki yasında (7326) getirilen bu hak, 7440 sayılı yasında kalırılarak, indirim konusu yapılan emtia karşılığı ödenen KDV tutarlarının iadesine imkan tanınmamaktadır.**

Bildirilen Kıymetler Nedeniyle Daha Sonra KDVK'nun 9. Maddesine Göre Belgesi Olmayan Mal Adledilerek Tarhiyat Önerilebilir Mi?

Hayır. Bildirilen bu kıymetler nedeniyle, **daha sonra belgesiz mal bulundurulduğu gerekçesiyle emsal bedelleri üzerinden tarhiyat önerilemez.**

Bildirilen Kıymetler Daha Sonra Satılması Halinde Nasıl İşlem Yapılır?

Söz konusu kıymetlerin, daha sonra elden çıkarılması halinde **satış bedeli, beyan edilen rayiç bedelden düşük olamayacaktır.**

Gerçek satış bedelinin kayda alınan rayiç bedelden düşük olması hâlinde, **kazancın tespitinde kayıtlı bedel dikkate alınacaktır.**

Bildirime Konu Özellik Arz Eden Emtialar Var Mı?

Evet. Yasa kapsamında işletme kayırlarının düzeltilmesine ilişkin, **ÖTV'ye tabi mallar** hakkında özel düzenleme bulunmaktadır.

ÖTV'ye Tabi Mallar Hangi Tarihe Kadar Bildirilecektir?

Özel tüketim vergisi konusuna giren (I, II, III ve IV sayılı listedeki tüm mallar) malları 31 Mayıs 2023 tarihine kadar (bu tarih dâhil) bir envanter listesi ile vergi dairelerine bildiren ve alış belgelerini ibraz edemeyen mükellefler yararlanabileceklerdir.

ÖTV'ye Tabi Mallar Hangi Bedel Üzerinden Bildirilecektir?

Bu mallar **beyan tarihindeki MİKTARI ve EMSAL BEDELİ** üzerinden bildirilecektir. Dolayısıyla rayiç bedel ile bildirim geçerli olmayacaktır. Bu şekilde **beyan edilen ÖTV'nin KDV matrahına ayrıca dâhil edilmesi söz konusu değildir.**

ÖTV'ye Tabi Mallar Hangi Oran ve Tutarda Vergilendirilecektir?

Bu mallar **beyan tarihindeki miktarı ve EMSAL BEDELİ** üzerinden, **yine beyan tarihinde geçerli olan özel tüketim vergisi tutarında** vergilendirilecektir.

ÖTV'ye Tabi Mallara Ait Vergi Ne Zaman Ödenecektir?

Hesaplanan ÖTV tutarları **beyanname verme süresi içinde yani 31 Mayıs 2023 (bu tarih dahil) kadar ayrı bir beyanname ile** beyan ederek aynı süre içinde ödenecektir.

Bildirilen ÖTV'ye Tabi Mallar Nedeniyle Daha Sonra ÖTVK'nun 4. Maddesine Göre Belgesi Olmayan Mal Adledilerek Tarhiyat Önerilebilir Mi?

Hayır. Bildirilen bu kıymetler nedeniyle, **daha sonra belgesiz mal bulundurulduğu gerekçesiyle emsal bedelleri üzerinden tarhiyat önerilemez.**

İşletmede Fiilen Var Olup Kayıtlarda Olmayan Kıymetlerin Bildirimine ve Ödenen Vergilere Dair Muhasebe Kayıtları Nasıl Yapılacak?

İşletmede fiilen mevcut olup kayıtlarda yer alamayan **rayic değeri 100.000,00-TL tutarındaki emtiaya (KDV %18)** ilişkin envanter listesinin hazırlanması ve beyan edilmesi sonrası **(Ödenen KDV 100.000,00 * 0,09=9.000,00)** yapılacak kayıt aşağıdaki gibidir:

Yevmiye Tarihi: 31/05/2023	Borç	Alacak
150 - İMM / 152 - MAMULLER / 153 - TİCARİ MALLAR HESABI	100.000	
191 - İNDİRİLECEK KDV	9.000	
525 - KAYDA ALINAN EMTİA ÖZEL KARŞILIK HESABI 525.01-(7440 sayılı Kanunun 6/1 md.) 360 - ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR 360.09 - (Sorumlu sıfatı ile ödenecek KDV)		100.000 9.000
7440 Sayılı Kanun Gereği Kayda Alınan Emtia		

İşletmede fiilen mevcut olup kayıtlarda yer alamayan **rayiç değeri 200.000-TL olan makine/teçhizat/demirbaşlara (KDV %18)** ilişkin envanter listesinin hazırlanması ve beyan edilmesi sonrası **(Ödenen KDV 200.000,00 * 0,09=18.000,00)** yapılacak kayıt aşağıdaki gibidir:

Yevmiye Tarihi: 31/05/2023	Borç	Alacak
253 - TESİS MAKİNE VE CİHAZLAR / 255 - DEMİRBAŞLAR	200.000	
689 - DİĞER OLAĞAN DIŞI GİD./ZARAR 689.01 - ATİK'ler için Ödenen KDV - K.K.E.G.	18.000	
526 - DEMİRBAŞ MAKİNE VE TEÇHİZAT ÖZEL KARŞILIK HESABI 526.01-7440 sayılı Kanunun 6/1 md.) 360 - ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR 360.09 - (Sorumlu sıfatı ile ödenecek KDV)		200.000 18.000
7440 Sayılı Kanun Gereği Kayda Alınan ATIKLER		

Yevmiye Tarihi: xx/xx/2023	Borç	Alacak
950 - Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler 950.01-7440 Sayılı Kanun Gereği	xxx	
951 - Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler		xxx
KKEG Takibi		

Mükellefler söz konusu **ATİK'leri 31 Aralık 2023 tarihinden evvel elden çıkarmaları halinde bu tarihte; elden çıkarılmaması halinde ise 31 Aralık 2023 tarihinde** yapılması gereken kayıt aşağıdaki gibidir:

Yevmiye Tarihi: xx/xx/2023	Borç	Alacak
526 - DEMİRBAŞ MAKİNE VE TEÇHİZAT ÖZEL KARŞILIK HESABI 526.01-7440 sayılı Kanunun 6/1 md.)	200.000	
257 - BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR		200.000
Hesap Virmanı		

Kayda alınan **makine/teçhizat/demirbaş 300.000 TL'ye satılırsa (DİKKAT: Satış bedeli rayiç bedelden düşük olamaz ve kayda alınan ATİK için amortisman ayrılamaz)** kayıt aşağıdaki gibi yapılacaktır:

Yevmiye Tarihi: 31/08/2023	Borç	Alacak
102 - BANKALAR	354.000	
257 - BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR	200.000	
253 - TESİS MAKİNE VE CİHAZLAR / 255 - DEMİRBAŞLAR		200.000
391 - HESAPLANAN KDV		54.000
679 - DĞER OLAĞAN DIŞI GELİR VE KARLAR		100.000
Satılan ATİK		

İŞLETMEDE MEVCUT - KAYITLARDA OLMAYAN EMTİA, MAK.TEÇ. DEMİRBAŞ			
6/1-a	GV/KV Mükellefleri (adi, kolektif ve adi komandit Şirketler dâhil)	1- Kendilerince veya 2- Bağlı oldukları meslek kuruluşunca	Tespit Edilecek Rayiç Bedel ile
31/05/2023 Tarihine Kadar Envanter Listesi ile V.D.'ne bildirek defterlerine kaydedebilecekler.			
<i>Bildirilen ATİK'ler için amortisman hesaplanamayacaktır.</i>			
6/1-b	Bilanço Usulü Defter Tutanlar	Aktife aldıkları EMTİA, MAKİNA VE DEMİRBAŞ için	Pasifte ayrı ayrı KARŞILIK HESABI açacaklar.
		Emtia KarŐılıđının	Ortaklara Dağıtımı veya Tasfiye Halinde, kar dağırımına bağlı stopaj yapılmaz. (Not: makine ve tec. BU DURUM YOK)
		Makine Demirbaş Karşılığı	Birikmiş Amort. Sayılır. Satış veya elden çıkarma anında ters kayıtlı kapatılır.
	İŞletme Hesabı Defter Tutanlar	EMTİA'ya	Defterin GİDER kısmına, SATIN ALINAN MAL Şeklinde kaydedecekler.
6/1-c	HESAPLANACAK VERĐİ, BEYAN VE ÖDEME	Rayiç Bedel Üzerinden	Kıymetin tabi olduğu oranın (%50) yansı nisbetinde KDV hesaplanır.
	İNDİRİM - İADE	MAK/TEC. VE DEMİRBAŞ	Ödenen KDV
		EMTİA	Ödenen KDV
İndirilemez ve İade Edilemez. İndirilemez ve İade Edilemez.			
Not: Bildirilen kıymetler için KDV 9/2 BELGESİZ MAL ALIŐI OLARAK ADLEDİLMEZ.			
6/1-ç	KIYMETLERİN SATIŐI	Kıymetlerin SATIŞ BEDELİ, RAYIÇ BEDEL DEN DÜŞÜK OLAMAZ.	
DİĞER KIYMETLER			
6/1-d	ÖTV'YE TABI MALLAR (I, II, III VE IV SAY. LİST)	Beyan Tarihindeki MİKTAR VE EMSAL BEDEL Üzerinden	ÖTV'yi 31/05/2023'e kadar ödenir.
		Bu mallar için belgesiz mal bulunduğu gereğesiyle cezalı tarhiyat yapılır.	

7.2- KAYITLARDA YER ALDIĞI HALDE İŞLETMEDE FİİLEN BULUNMAYAN EMTİA, MAKİNE, TEÇİZAT VE DEMİRBAŞLAR

Hangi Mükellefler Kayıtlarını Düzeltme İmkanına Sahiptirler?

Tüm gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri (ferdi işletmeler, adi ortaklıklar, kolektif şirketler, adi komandit şirketler ile sermaye şirketleri, kooperatifler, iktisadi kamu kuruluşları, dernek ve vakıflara ait iktisadi işletmeler ve iş ortaklıkları dâhil) işletme kayıtlarını düzeltme hakkına sahiptirler.

Kayıtlarda Mevcut Olup İşletmede Fiilen Mevcut Olmayan Hangi Kıymetler Hakkında Düzeltme Yapılabilecektir?

Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri (adi, kolektif ve adi komandit şirketler dâhil), kayıtlarında mevcut olduğu hâlde işletmelerinde fiilen yer almayan **emtia, makine, teçizat ve demirbaşlara ilişkin düzeltme yapabileceklerdir.**

Kıymetler Hangi Bedel Üzerinden Kayıtlardan Çıkarılabilecektir?

Kayıtlarında mevcut olduğu hâlde işletmelerinde fiilen yer almayan;

- ⇒ **Emtia için, AYNI NEV'İDEN EMTİALARA İLİŞKİN cari yıl kayıtlarına göre tespit edilen GAYRİSAFİ KÂR ORANI üzerinden,**
- ⇒ **Makine, teçhizat ve demirbaşlar için ise, kendilerince veya bağlı oldukları meslek kuruluşunca tespit edilecek **RAYİÇ BEDELLER (alım satım gününde gerçek bedeli) üzerinden,****

fatura düzenlemek ve her türlü vergisel yükümlülüklerini **(kıymetlere ilişkin BKK/CB Kararlarına göre belirlenen vergileri oranında)** yerine getirmek suretiyle kayıtlarından çıkarabileceklerdir.

Söz Konusu Kıymetler İçin Belge Düzeni Nasıl Olacak?

Madde kapsamında **düzenlenecek faturalarda alıcıya ilişkin bilgiler yerine, “Muhtelif Alıcılar (7440 sayılı Kanunun 6/2 maddesi çerçevesinde düzenlenmiştir)” ibaresi yazılacaktır.**

Beyan Edilen Kıymetlerin BS Formu İle Bildirimi Zorunlu Mu?

Evet. Kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede mevcut olmayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar nedeniyle **düzenlenen faturalar,** Bs formu vermek zorunda olan mükelleflerce, **Bs formu ile bildirilmek zorundadır.**

Söz konusu bildirim işlemi, **Bs formunun “Soyadı/Adı Unvanı” bölümüne “Muhtelif Alıcılar (7440 sayılı Kanun Madde 6/2)”, “Vergi Kimlik Numarası” bölümüne (4444 444 444)** yazılmak suretiyle yapılacaktır.

Kıymetler Beyannamede Nasıl Gösterilecek?

Hesaplanan KDV ilgili dönem 1 No.lu KDV Beyannamesinin “Matrah” kulakçığının, **“7440 Sayılı Kanunun (6/2-a) Maddesi Kapsamındaki Bildirim”** tablosuna kayıt yapılarak beyan edilecektir.

Emtialar İçin Gayrisafi Kâr Oranının Cari Yıl Kayıtlarına Göre Tespit Edilememesi Halinde Ne Yapılacak?

Emtialar için gayrisafi kâr oranının cari yıl kayıtlarına göre tespit edilemediği hallerde, **mükellefin bağlı olduğu meslek odalarının belirleyeceği oranlar** esas alınır.

Kayıtlarda Mevcut Olup İşletmede Fiilen Mevcut Olmayan Kıymetler İçin Son Başvuru Tarihi Ne Zamandır?

Mükellefler, kayıtlarında yer aldığı hâlde işletmelerinde mevcut olmayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlarını, **en son 31 Mayıs 2023 tarihine kadar (bu tarih dâhil)** faturası düzenlenip beyan ederek yararlanabileceklerdir.

Hesaplanan Vergiler Hangi Tarihlerde Ödenecek Ve Taksitle Ödeme İmkânı Var Mı?

Emtialar için gayrisafi kâr oranı, ATİK'ler için rayiç bedel üzerinden hesaplanan ve ödenmesi gereken katma değer vergisi;

- ⇒ **Peşin veya ilk taksiti** beyanname verme süresi içinde **31 Mayıs 2023 tarihine kadar (bu tarih dâhil)**,
- ⇒ **İzleyen taksitler 31 Mayıs 2023 tarihini takip eden 1. (31 Temmuz) ve 2. (31 Ağustos) ayda olmak üzere üç eşit taksitte ödenir.**

Dikkat edileceği üzere, işletmede fiilin var olup kayıtlarda görünmeyen kıymetler için ödenecek vergilere taksit imkânı getirilmezken; kayıtlarda var olup işletmede fiilen olmayan kıymetler için bu imkân üç (3) eşit taksit olmak üzere getirilmiştir.

Söz Konusu Kıymetlerin Beyanı Ve Vergilerin Ödenmesi Sonrasında Geçmişe Yönelik Ceza Ve Tarhiyat Yapılabilir Mi?

Hayır. Kayıtlarda var olup işletmede fiilen olmayan kıymetler için beyan ve ödemedikten sonra, **geçmişe yönelik vergi cezası ve gecikme faizi uygulanmaz.**

Kayıtlarda Var Olup İşletmede Fiilen Olmayan Kıymetlerin Bildirimine ve Ödenen Vergilere Dair Muhasebe Kayıtları Nasıl Yapılacak?

Söz konusu kıymetler için düzenlenecek fatura nedeniyle kullanılacak **borçlu hesap** uygulamayı yapan **mükellefçe gerçeğe uygun olarak tespit edilecektir.** Gerçek durum ile kayıtlar arasındaki farklılık, faturasız satışlardan kaynaklanmakta olup **faturasız satılan kıymetlerin karşılığında işletme kalemlerinden birinde artış olması** gerekmektedir. **Bu artış nakit para, banka, alacak senedi, çek ve benzeri değerler şeklinde olabilir.** Dolayısıyla, **ilgili kıymet çıkışı karşılığında aktif değer olarak işletmede ne varsa veya işletmede beyan tarihinde bu artış ne olarak görülüyorsa, buna ilişkin hesaplara kayıt yapılması** gerekmektedir.

Aktif hesaplarda meydana gelen artışın herhangi bir şekilde tespit edilememesi hâlinde “689 Diğer Olağan Dışı Gider ve Zararlar” (KKEG) hesabına borç kaydı yapılacaktır.

Örn: Mükellefin satışını yaptığı ve %8 oranında KDV'ye tabi olan mamulden, kayıtlarda 5.000 Kg bulunmakla beraber, işletmede fiilen bulunmaması nedeniyle bu stok miktarını düzeltmek istemektedir. Söz konusu mamulün maliyeti 30,00 – TL/Kg olup, ayrıca gayri safi karlılık oranı da %5'tir.

İşletme tarafından, kayıtlarında olup, işletmede fiilen var olmayan bu mamul için öncelikle maliyet belirlemesi yapılması gerekmektedir. Buna göre $5.000 \text{ Kg} \times 30\text{-TL} = 150.000,00\text{-TL}$ maliyet bedeline %5 gayri safi karlılık oranı dahil edildiğinde, 157.500,00-TL satış hasılatı ortaya çıkmaktadır. Bu bedel üzerinden hesaplanacak 12.600,00-TL KDV ise 31 Mayıs 2023 tarihine kadar (taksitli ödeme seçeneğinin seçilmesi halinde en fazla üç taksit halinde) ödenmesi gerekmektedir.

Yevmiye Tarihi: 31/05/2023	Borç	Alacak
689 – DİĞER OLAĞAN DIŞI GİD./ZARAR 689.01 – İşletmede Olmayan Emtia KDV – K.K.E.G.	170.100,00	
600 – YURT İÇİ SATIŐLAR 600.01-7440 sayılı Kanunun 6/2 maddesi		157.500,00
391 – HESAPLANACAK KDV		12.600,00
7440 Sayılı Kanun Gereği Kayıtlardan Çıkarılan Emtia		

Yevmiye Tarihi: xx/xx/2023	Borç	Alacak
950 – Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler 950.01-7440 Sayılı Kanun Gereği	170.100,00	
951 – Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler		170.100,00
KKEG Takibi		

Bu kayıтта yer alan 689 numaralı hesap yerine gerçek duruma uygun olması hâlinde diğer hesaplardan; kasa, bankalar, alınan çekler, alıcılar veya alacak senetleri hesaplarından biri kullanılabilir. Yukardaki örnekte gerçek durumun alınan çekler karşılığı olması halinde Şu Şekilde kayıt yapılır:

Yevmiye Tarihi: 31/05/2023	Borç	Alacak
101 – ALINAN ÇEKLER 689.01 – İşletmede Olmayan Emtia KDV – K.K.E.G.	170.100,00	
600 – YURT İÇİ SATIŐLAR 600.01-7440 sayılı Kanunun 6/2 maddesi		157.500,00
391 – HESAPLANACAK KDV		12.600,00
7440 Sayılı Kanun Gereği Kayıtlardan Çıkarılan Emtia		

Örn: Kayıtlarda değeri 100.000 TL olan makine (B.Amortismanı 80.000 TL) % 18 KDV'ye tabidir. Söz konusu makinenin rayiç bedeli 50.000 TL olması halinde kayıtlar Şu Şekilde yapılacaktır.(Aktifin gerçek durumu bilinmemektedir.)

Yevmiye Tarihi: 31/05/2023	Borç	Alacak
689 – DİĞER OLAĞAN DIŞI GİD./ZARAR 689.01 – İşletmede Olmayan Emtia KDV – K.K.E.G.	79.000	
257 – BİRİKMiş AMORTİŐMANLAR	80.000	
253 – TESİŐ MAKİNE VE CİHAZLAR 600.01-7440 sayılı Kanunun 6/2 maddesi		100.000
391 – HESAPLANACAK KDV (RAYİÇ Bedel * 0,18)		9.000
679 – DİĞER OLAĞAN DIŞI GELİR VE KARLAR		50.000
7440 Sayılı Kanun Gereği Kayıtlardan Çıkarılan Makine		

KAYITLARDA MEVCUT - İŞLETMEDE OLMAYAN EMTİA, MAK.TEÇ. DEMİRBAŞ					
6/2-a	GV/KV Mükellefleri (adi, kolektif ve adi komandit şirketler dâhil)	31/05/2023'e kadar	EMTİA	Aynı Nev'den emtianın cari yıl kayıtlarına göre tespit edilen GAYRİ SAFİ KAR ORANININI	Fatura Düzenlemek ve Yükümlülüklerini Yerine Getirmek Zorundadırlar.
			MAK./TEÇ. VE DEMİRBAŞ	1- Kendilerince veya 2- Bağlı oldukları meslek kuruluşunca Tespit Edilecek Rayıç Bedel ile	
	<i>Emtia için gayri safi kar oranı tespit edilemezse, bağlı olduğu MESLEK ODALARINCA belirlenecektir.</i>				
ÖDEME			İLK TAKSİT ÖDEME	31.05.2023'e Kadar	
			DİĞER TAKSİTLER	İlk taksit Ödeme Süresini takip eden 1. ve 2. ayda (3 eşit taksitte)	

7.3- KAYITLARDA YER ALDIĞI HALDE İŞLETMEDE BULUNMAYAN KASA MEVCUDU VE ORTAKLARDAN ALACAKLAR İLE BUNLARLA İLGİLİ DİĞER İŞLEMLER

İşletme Kayıtlarında Var Olup Fiilen İşletmede Bulunmayan Kasa Ve Ortaklardan Alacaklar Gibi Kayıtların Düzeltilebilmesi Hakkı Hangi Mükelleflere Verilmiştir?

Yasa hükümlerine göre, kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede bulunmayan kasa mevcudu ve ortaklardan alacaklar ile ilgili düzeltme yapma izni **bilanço esasına göre defter tutan kurumlar vergisi mükelleflerine tanınmıştır.**

Düzeltilme Kapsamına Hangi Hesaplar ve İşlemler Alınmıştır?

Düzeltilme kapsamına, kayıtlarda mevcut olup işletmelerinde bulunmayan **kasa mevcudları (100-Kasa Hs.) ve işletmenin esas faaliyet konusu dışındaki işlemleri dolayısıyla (ödünç verme ve benzer nedenlerle ortaya çıkan) ortaklarından alacaklı bulunduğu**

tutarlar (131-Ortaklardan Alacaklar veya ortaklardan alınan borçların takip edildiği 136-Diğer Çeşitli Alacaklar Hs.) alınmıştır.

İşletmenin Ortaklara Borcunun da Bulunması Halinde Nasıl İşlem yapılacaktır?

İşletmenin esas faaliyet konusu dışındaki işlemleri dolayısıyla (ödünç verme ve benzer nedenlerle ortaya çıkan) **ortaklarından alacaklı bulunduğu tutarlar ile ortaklara borçlu bulunduğu tutarlar arasındaki net alacak tutarlarının belirlenmesinde**, başka hesaplarda takip edilen tutarlar da dikkate alınarak tek düzen hesap planında yer alan **"131. Ortaklardan Alacaklar" ve "231. Ortaklardan Alacaklar" toplamından "331. Ortaklara Borçlar" ve "431. Ortaklara Borçlar" toplamının çıkarılması** sonucunda kalan net tutar esas alınacaktır.

$$[\text{Net Tutar} = (131 + 231) - (331 + 431)]$$

Kasa ve Ortaklardan Alacaklar Hesabında Görülen Fiktif Tutarlar İçin Düzeltmeye Esas Alınacak Tarih Nedir?

Bilanço esasına göre defter tutan kurumlar vergisi mükelleflerince, **31/12/2022 tarihi itibarıyla düzenledikleri bilançolarında görünen ancak işletmede var olmayan** kasa ve ortaklardan alacaklar hesabı dikkate alınarak düzeltme yapılacaktır.

31 Aralık 2022 Tarihi Bilanço Tutarları İle Bildirim Tarihindeki Tutarların Farklı Olması Halinde Nasıl İşlem Yapılır?

Mükelleflerin, 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla düzenledikleri bilançolarında görünen KASA ve ORTAKLARDAN ALACAKLAR Tutarı ile bildirim tarihinde KASA ve ORTAKLARDAN ALACAKLAR tutarı kıyaslanması sonucu;

⇒ 31.12.22 Tutarı < Bildirim Tarihi Tutarı = En fazla 31.12'deki Tut.
⇒ 31.12.22 Tutarı > Bildirim Tarihi Tutarı = En fazla Bild. Tar. Tut.

Esas alınarak, düzeltme yapılabilecektir.

Düzeltilme Amacıyla Hangi Tarihe Kadar Nereye Başvurulmalıdır?

Bilanço esasına göre defter tutan kurumlar vergisi mükellefleri, bilançolarında görülmekle birlikte işletmelerinde bulunmayan kasa mevcutları ve işletmenin esas faaliyet konusu dışındaki işlemleri dolayısıyla (ödünç verme ve benzer nedenlerle ortaya çıkan) ortaklarından alacaklı bulunduğu tutarlar ile ortaklara borçlu bulunduğu tutarlar arasındaki net alacak tutarları, 31 Mayıs 2023 tarihine kadar (bu tarih dâhil) vergi dairelerine beyan etmek suretiyle kayıtlarını düzeltebilirler.

Düzeltilen Bu Tutarlar Üzerinden Hesaplanacak Olan Vergi Nedir ve Ne Zamana Kadar Ödenir?

Kurumlar vergisi mükelleflerince, kasa ve ortaklardan alacaklara ilişkin bildirerek düzeltmek istedikleri tutarlar üzerinden, **%3 oranında hesapladıkları vergiyi, 31 Mayıs 2023 tarihine kadar beyan edip ödemek zorundadırlar.**

Bu Kapsamda Hesaplanan Vergi Gider Ve Maliyet Unsuru Olabilir Mi Veya Herhangi Bir Vergiden Mahsup Edilebilir Mi?

Hayır. Bu kapsamda ödenen vergiler, **gelir veya kurumlar vergisinden mahsup edilmez**; beyan edilen tutarlar ve ödenen vergiler, **kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak kabul edilmez.**

Söz Konusu Fiktif Tutarların Beyanı Ve Vergilerin Ödenmesi Sonrasında Geçmişe Yönelik Ceza Ve Tarhiyat Yapılabilir Mi?

Hayır. Söz konusu fiktif tutarlar için beyan ve ödemediği sonra, **geçmişe yönelik vergi cezası ve gecikme faizi uygulanmaz.**

Kayıtlarda Var Olup İşletmede Fiilen Olmayan Kasa ve Ortaklardan Alacaklar Bildirimine ve Ödenen Vergilere Dair Muhasebe Kayıtları Nasıl Yapılacak?

Örn: 31 Aralık 2022'de Kasa Tutarı= 500.000,00

Bildirim Tarihinde Kasa Tutarı= 900.000,00

En fazla 31 Aralık 2022'de beyan edilen tutar esas alınarak düzeltme yapılabilecektir.

Hesplanacak vergi $500.000 * 0,03 = 15.000$

Yevmiye Tarihi: 31/05/2023	Borç	Alacak
689 – DİĞER OLAĞAN DIŞI GİD./ZARAR 7440 sayılı Kanun 6/3 md.	515.000	
100 – KASA		500.000
360 – ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR		15.000
7440 Sayılı Kanun Gereği Kasa Düzeltmesi		

Yevmiye Tarihi: xx/xx/2023	Borç	Alacak
950 – Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler 950.01-7440 Sayılı Kanun Gereği	515.000	
951 – Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler		515.000
KKEG Takibi		

Veya 689 hesap yerine aktifte geçici hesap kullanılabilir.

Yevmiye Tarihi: 31/05/2023	Borç	Alacak
296 GEÇİCİ HESAP 7440 sayılı Kanun 6/3 md.	500.000	
689 – DİĞER OLAĞAN DIŞI GİD./ZARAR	15.000	
100 – KASA		500.000
360 – ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR		15.000
7440 Sayılı Kanun Gereği Kasa Düzeltmesi		

Yevmiye Tarihi: xx/xx/2023	Borç	Alacak
950 – Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler 950.01-7440 Sayılı Kanun Gereği	15.000	
951 – Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler		15.000
KKEG Takibi		

Örn: 31 Aralık 2022’de Kasa Tutarı= 800.000,00

Bildirim Tarihinde Kasa Tutarı= 400.000,00

En fazla bildirim tarihinde beyan edilen tutar esas alınarak düzeltme yapılabilecektir.

Hesaplanacak vergi $400.000 * 0,03 = 12.000$

Yevmiye Tarihi: 31/05/2023	Borç	Alacak
689 – DİĞER OLAĞAN DIŞI GİD./ZARAR 7440 sayılı Kanun 6/3 md.	412.000	
100 – KASA		400.000
360 – ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR		12.000
7440 Sayılı Kanun Gereği Kasa Düzeltmesi		

Yevmiye Tarihi: xx/xx/2023	Borç	Alacak
950 – Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler 950.01-7440 Sayılı Kanun Gereği	412.000	
951 – Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler		412.000
KKEG Takibi		

Veya 689 hesap yerine aktifte geçici hesap kullanılabilir.

Yevmiye Tarihi: 31/05/2023	Borç	Alacak
296 GEÇİCİ HESAP 7440 sayılı Kanun 6/3 md. 689 – DİĞER OLAĞAN DIŞI GİD./ZARAR	400.000	
100 – KASA	12.000	400.000
360 – ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR		12.000
7440 Sayılı Kanun Gereği Kasa Düzeltmesi		

Yevmiye Tarihi: xx/xx/2023	Borç	Alacak
950 – Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler 950.01-7440 Sayılı Kanun Gereği	12.000	
951 – Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler		12.000
KKEG Takibi		

Örn: İşletmenin 31 Aralık 2022 tarihli bilançosunda;

136 – Diğer Çeşitli Alacaklar hesabında = 1.000.000

131 - Ortaklardan Alacaklar hesabında = 2.000.000

231 - Ortaklardan Alacaklar hesabında = 1.500.000

331 - Ortaklara Borçlar hesabında = 1.000.000

431 - Ortaklara Borçlar hesabında = 500.000

Tutarlar yer almaktadır.

Beyan tutarı = [1.000.000+(2.000.000+1.500.000)-
(1.000.000+500.000)]

Beyan tutarı = 3.000.000

Hes. Vergi (0,03) = 90.000

Yevmiye Tarihi: 31/05/2023	Borç	Alacak
689 – DİĞER OLAĞAN DIŞI GİD./ZARAR 7440 sayılı Kanun 6/3 md.	3.090.000	
136 – DİĞER ÇEŞİTLİ ALACAKLAR		1.000.000
131 - ORTAKLARDAN ALACAKLAR		1.000.000
231 - ORTAKLARDAN ALACAKLAR		1.000.000
360 – ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR		90.000
7440 Sayılı Kanun Gereği Ortaklardan Alacak Düzeltmesi		

Yevmiye Tarihi: xx/xx/2023	Borç	Alacak
950 – Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler 950.01-7440 Sayılı Kanun Gereği	3.090.000	
951 – Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler		3.090.000
KKEG Takibi		

Veya 689 hesap yerine aktifte geçici hesap kullanılabilir.

Yevmiye Tarihi: 31/05/2023	Borç	Alacak
296 GEÇİCİ HESAP 7440 sayılı Kanun 6/3 md. 689 – DİĞER OLAĞAN DIŞI GİD./ZARAR	3.000.000	
136 – DİĞER ÇEŞİTLİ ALACAKLAR	90.000	1.000.000
131 - ORTAKLARDAN ALACAKLAR		1.000.000
231 - ORTAKLARDAN ALACAKLAR		1.000.000
360 – ÖDENECEK VERĐİ VE FONLAR		90.000
7440 Sayılı Kanun Gereği Ortaklardan Alacak Düzeltmesi		

Yevmiye Tarihi: xx/xx/2023	Borç	Alacak
950 – Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler 950.01-7440 Sayılı Kanun Gereği	90.000	
951 – Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler		90.000
KKEG Takibi		

KAYITLARDA MEVCUT - İŐLEMEDE OLMAYAN KASA VE ORTAKLARDAN ALACAKLAR				
6/3-a	Bilanço Usulüne Tabi KV Mükellefleri	31/12/2022 tarihi itibarıyla düzenleyecekleri bilançolarında Görünen	1- Kasa Mevcudu, 2-131 ve 331 Hesaplar Alacak Farkı, 3-Diğer Hesaplardaki Fiktif Tutarlar	31/05/2023'e kadar beyan edip kayıtlarını düzeltebilirler.
6/3-b	VERĐİ		Beyan Edilen tutar üzerinden % 3 vergiyi	
	ÖDEME		31/05/2023'e kadar.	

8

EK VERGİ – DEPREM VERGİSİ

Kanunun 10. Maddesi 27. fırcası uyarınca, Kurumlar vergisi mükellefleri tarafından, 2022 yılına ilişkin kurumlar vergisi beyannamesinde gösterilmek suretiyle, kurum kazancından indirim konusu yapılan istisna ve indirim tutarları ile indirimli kurumlar vergisine tabi matrahları üzerinden dönem kazancı ile ilişkilendirilmeksizin % 5 ve 10 oranında ek vergi hesaplanması ve mükelleflerce 2022 Kurumlar Vergisi Matrahı üzerinden hesaplanacak kurumlar vergisinden ayrı şekilde ödenmesine dair yeni düzenleme getirilmiştir.

Bu madde hükümleri ile bir defaya mahsus getirilen “Ek Vergi” hükümlerine ilişkin soru ve cevaplar aşağıdaki gibidir:

Ek Vergi Hangi Mükelleflerce Ödenecektir?

Söz konusu vergi, **Kurumlar Vergisi mükelleflerince** hesaplanıp ödenecektir.

Bütün Kurumlar Vergisi Mükellefleri Bu Vergiye Muhatap Mı?

Hayır. Yanlızca, 2022 Kurumlar Vergisi beyannamesinde, kurum kazancından indirim konusu yapılan istisna ve indirim tutarları bulunan mükelleflerce bu vergi ödenecektir.

Ek Vergi Tutarı Nedir?

2022 yılı Kurumlar Vergisi beyannamesi üzerinde kazançtan indirilen, istisna ve indirimler ile indirimli kurumlar vergisi için %5 ve %10 oranında ayrı ayrı vergi hesaplanacaktır.

%5 Oranında Vergi Alınacak İstisna ve İndirimler Nelerdir?

Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde düzenlenen iştirak kazançları istisnası ile yurtdışından elde edilen ve en az %15 oranında vergi yükü taşıdığı tevsik edilen istisna kazançlar üzerinden ise %5 oranında vergi alınacaktır.

%10 Oranında Vergi Alınacak İstisna ve İndirimler Nelerdir?

%5 vergi hesaplanmasını gerektiren ve bir önceki başlıkta gösterilen istisnalar ile bir sonraki başlıkta vergiden muaf tutulan istisna ve indirimler dışında kalan, kurumlar vergisi beyannamesinde, kurum kazancından indirim konusu yapılan tüm

istisna ve indirimler ile yatırım teşvik belgesi kapsamında hesaplanan indirimli kurumlar vergisi matrahı üzerinden %10 vergi hesaplanacaktır.

%5 Ve %10 Ek Vergiden Muaf Olan İndirim Ve İstisnalar Nelerdir?

Üzerinden %5 ve %10 vergi hesaplanmasını gerektirmeyen indirim ve istisnalar aşağıdaki gibidir:

- 1- Kooperatiflerde risturn istisnası (KVK. Md. 5/1-i),
- 2- Taşınır ve taşınmaz malların Sat-Kirala-Geri Al işlemlerinden doğan kazançlarda istisna (KVK Md. 5/1-j),
- 3- Varlık ve hakların varlık kiralama şirketlerine satışından doğan kazançlarda istisna (KVK Md. 5/1-k),
- 4- Kur Korumalı Mevduat hesaplarından sağlanan kazançlarda istisna (KVK. Md. Geçici 14),
- 5- Sponsorluk harcamaları (KVK. Md. 10/1-b),
- 6- Genel ve özel bütçeli kamu idarelerine, il özel idarelerine, belediyelere ve köylere, Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınan vakıflara ve kamu yararına çalışan dernekler ile bilimsel araştırma ve geliştirme faaliyetinde bulunan kurum ve kuruluşlara makbuz karşılığında yapılan bağış ve yardımlar (KVK. Md. 10/1-c)
- 7- Okul, sağlık tesisi, öğrenci yurdu ile çocuk yuvası, yetiştirme yurdu, huzurevi ve bakım ve rehabilitasyon merkezi ile ibadethanelerin inşası ve mevcut tesislerin faaliyetlerini devam

- ettirebilmeleri için yapılan bağış ve yardımlar (KVK. Md. 10/1-ç)
- 8- Genel ve özel bütçeli kamu idareleri, il özel idareleri, belediyeler ve köyler, Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınan vakıflar ve kamu yararına çalışan dernekler ile bilimsel araştırma ve geliştirme faaliyetinde bulunan kurum ve kuruluşlar tarafından yapılan veya Kültür ve Turizm Bakanlığınca desteklenen ya da desteklenmesi uygun görülen yerlere yapılan bağış ve yardımlar (KVK. Md. 10/1-d),
 - 9- Cumhurbaşkanınca başlatılan yardım kampanyalarına makbuz karşılığı yapılan bağışlar (KVK. Md. 10/1-e),
 - 10- İktisadi işletmeleri hariç, Türkiye Kızılay Derneğine ve Türkiye Yeşilay Cemiyetine makbuz karşılığı yapılan bağış veya yardımlar (KVK. Md. 10/1-f),
 - 11- Vergi Usul Kanununun 325/A maddesine göre girişim sermayesi fonu olarak ayrılan tutarların beyan edilen gelirin %10'unu aşmayan kısmı (KVK. Md. 10/1-g),
 - 12- Engelliler Hakkında Kanuna göre kurulan korumalı işyeri indirimi (KVK. Md. 10/1-h),
 - 13- Yatırım indirimi istisnası (GVK. Mad. Geçici 61),
 - 14- 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 407 nci maddesi kapsamında tanımlanan mikro ve küçük işletmelerin teknoloji geliştirme bölgeleri ile Ar-ge ve tasarım merkezlerinden elde ettikleri istisnaya ve indirimine konu kazançları,
 - 15- İlgili Kanunları uyarınca kurum kazancından indirilebilen bağış ve yardımlar.

Hesaplanan Ek Vergi Ne Zaman Ödenecek ve Taksit Var Mı?

Hesaplanacak %5 ve %10 ek vergi tutarları, iki (2) eşit taksitte olmak üzere, 1. Taksit 30 Nisan 2023 ve 2. Taksit 31 Ağustos 2023 tarihlerine kadar ödenebilecektir.

Hesaplanan Ek Vergi Ayrı Şekilde Mi beyan Edilecek?

Hayır. Hesaplanan vergi, 2022 yılına ilişkin kurumlar vergisi beyannamesinde gösterilmek suretiyle hesaplanacaktır.

Hesaplanan Vergi Gider veya İndirim Konusu Yapılabilir Mi?

Hayır. Bu vergi gider ve indirim olarak dikkate alınamaz ve hiçbir vergiden mahsup edilemez.

Bu Vergiden Muaf Olan Mükellefiyet Var Mı?

Gelir Vergisi mükellefleri bu vergiye muhatap değillerdir. Ayrıca 6/2/2023 tarihi itibarıyla, Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Elazığ, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa illeri ile Sivas İlinin Gürün İlçesinde depremde etkilenen kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunanlar da ek vergiden muaftır.

EK VERGİ İÇİN ÖRNEK UYGULAMA

2022 yılına ilişkin örnek ek vergi uygulaması tablo halinde aşağıdaki gibidir:

2022 KURUMLAR VERGİSİ			
A	TİCARİ BİLANÇO KARI		50.000.000,00
B	KANUNEN KABUL EDİLMİYEN GİDER	1.000.000,00	
C=A+B	KAR VE İLAVERLER TOPLAMI		51.000.000,00
D	5/1-a İSTİSNASI	1.000.000,00	
E	5/1-e İSTİSNASI	2.000.000,00	
F	KUR KORUMALI MEVDUAT İSTİSNASI	3.000.000,00	
G	DİĞER İNDİRİM VE İSTİSNALAR	-	
H=C-(A+E+F+G)	KAR		45.000.000,00
I	GEÇMİŞ YIL ZARARLARI	1.500.000,00	
	2017 Yılı Zararı		
	2018 Yılı Zararı		
	2019 Yılı Zararı		
	2020 Yılı Zararı	1.000.000,00	
	2021 Yılı Zararı	500.000,00	
J=H-I	İNDİRİME ESAS TUTAR		43.500.000,00
K	SPONSORLUK İNDİRİMİ (%50)	500.000,00	
L	SPONSORLUK İNDİRİMİ (%100)	1.000.000,00	
M	KDV 10/1-c BAĞIŞ VE YARDIMLAR (%5 İNDİRİM)	2.375.000,00	
N	KDV 10/1-ç BAĞIŞ VE YARDIMLAR (%100 İNDİRİM)	5.000.000,00	
O	CUMHUR BAŞK. BAŞLATILAN YARD. KAMP.	5.000.000,00	
Ö	NAKTİ SERMAYE ARTIŞINDAN KAYNAKLI FAİZ İNDİRİMİ	4.000.000,00	
P=J-(K+L+M+N+O+Ö)	DÖNEM SAFİ KURUM KAZANCI		25.625.000,00
R	KVK 32/A İND. KV MATRAHI		6.981.506,73
	KVK 32/A İND. KV ORANI		-
S	GENEL ORANA TABİ MATRAH		18.643.493,27
T=R+S	KURUMLAR VERGİSİ MATRAHI		25.625.000,00
U	HESAPLANAN KURUMLAR VERGİSİ		4.288.003,45

VERGİ AFFI REHBERİ

Ü	%5 VERGİYE UYUMLU MÜKELLEF İNDİRİMİ	214.400,17	
V	YIL İÇİ KESİNTİ YOLUYLA ÖDENEN VERGİLER	500.000,00	
Y	ÖDENEN GEÇİCİ VERGİ	3.500.000,00	
Z	YABANCI ÜLKELERDE ÖDENEN VERGİ		
Q=U-(V-Y-Z)	ÖDENMESİ GEREKEN KV		288.003,45
X=Q-&	%5 İNDİRİM SONRASI ÖDENMESİ GEREKEN KV		73.603,28
?=Q-X	İADE EDİLMESİ GEREKEN KV		

Yukarda beyan edilen kurumlar vergisi beyanına göre ödenmesi gereken ek vergi tablosu aşağıdaki gibidir:

2022 YILI İÇİN EK VERGİ			
5/1-a İSTİSNASI	1.000.000,00	5%	50.000,00
5/1-e İSTİSNASI	2.000.000,00	10%	200.000,00
KKM	3.000.000,00	0%	-
SPONSORLUK İNDİRİMİ (%50)	500.000,00	0%	-
SPONSORLUK İNDİRİMİ (%100)	1.000.000,00	0%	-
KDV 10/1-c BAĞIŞ VE YARDIMLAR (%5 İNDİRİM)	2.375.000,00	0%	-
KDV 10/1-ç BAĞIŞ VE YARDIMLAR (%100 İNDİRİM)	5.000.000,00	0%	-
CUMHUR BAŞK. BAŞLATILAN YARD. KAMP.	5.000.000,00	0%	-
NAKTİ SERMAYE ARTIŞINDAN KAYNAKLI FAİZ İNDİRİMİ	4.000.000,00	10%	400.000,00
KVK 32/A İND. KV MATRAHI	6.677.962,96	10%	667.796,30
TOPLAM ÖDENECEK VERGİ			1.317.796,30
1. TAKSİT		31.04.2023	658.898,15
2. TAKSİT		31.08.2023	658.898,15